ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 14-15 МАЙ | 2016 ГОДИНА/26 | БРОЙ 107 (7409)

ИНТЕРВЮ

Политологът Борис Попиванов за политическите катаклизми 11

АНАЛИЗ

Поредният преврат „отвън” в Бразилия 10

Българинът живее най-кратко в ЕС

С най-малка продължителност на живота са във Видинско, най-дълга - в Кърджалийско

Българите и латвийците живеят най-кратко в ЕС - 74,5 г. Въз основа на данни от 2013-2015 г. статистиците са пресметнали, че средната продължителност на живота на българите ще е 74,5 г. и е с 0,2 години по-малко от предходните две години. Това се случва за пръв път през последните 10 години, макар като цяло за 2005-2015 г. продължителността на живота у нас да е нараснала с 2 години. Намалява и продължителността на живота на навършили 65 г.

У нас най-ниска средна продължителност на живота е на хората във Видинска област - 72,6 г., а най-голяма в Кърджалийска област. Там жените надживяват мъжете с 6 години, докато във Врачанско - с 8,3.

5

ЧЕТИВО

Неделник

Неизвестни факти и рекорди на „Евровизия” 13

ПЕГАС

Нови разкази на Бойка Асиова 20

147 чужди бойци пресекли България през 2015 г. 2

Левски уволни Стойчо Стоев 39

Снимка БГНЕС

Стъклата на единия купол над “Антична Сердика” се пропукаха. Новият проблем с Ларгото идва седмица, след като бе отстранен течът на подлеза. От Министерството на културата казаха, че стъклото вероятно е пострадало заради злосторник, който е хвърлил нещо по него

4

НЯКОЛКО ДУМИ

Ева КОСТОВА

ПАК УДАРИХМЕ В ДЕСЕТКАТА!

Българинът живее по-малко от другите европейци, сочат печалните данни на НСИ за скъсяването на живота ни. Пак ударихме в десетката! Не може продължително гладуващи хора да живеят продължително, както и до го гледаш. Защото човешката продължителност на живота, ако няма войни, мор и катастрофални събития, се влияе от медицинското обслужване, стреса, храната... Без да прибавяме безработицата, безперспективността и безхаберието на управляващите. И най-важният фактор за продължителността на живота - парите. А те не стигат на българина за елементарно, камо ли за здравословно хранене по нормите. Някой беше изчислил, че продължителността на живот на германците с ниски доходи, е намаляла с две години... Цялата тази “глутница” от проблеми тича с все сила по петите на българина. Лае го всеки божи ден. Нашата бедност вече е стигнала такива нечовешки измерения, че друга страна би изпращала непрекъснато сигнали за спасение. Ние все повече се давим, а спасение не дебне отникъде засега. Грозното лице на мизерията се скрива зад уж благоденстваща нация, “важни” политически решения за бъдещето, европари, стратегии. Зад пълна шумотевица за парлама. А ние си чезнем, и то съвсем не бавно. Като повличаме и поколенията след нас.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

147 чужди бойци пресекли България през 2015 г.

Европа не отчете последствията от Арабската пролет, категорична е евродепутатът Илияна Йотова

По оценка на Европейския парламент около 5000 европейци са се присъединили към терористичните организации в Ирак и Сирия, преди всичко в редиците на "Ислямска държава" и "Джабхат ал-Нусра". През 2015 г. 147 чуждестранни бойци са пресекли границите на България в едната или другата посока. Тези данни съобщи евродепутатът от БСП Илияна Йотова на конференция "Новото лице на терора - мит и реалност", организирана в София. По думите на Йотова, която е зам.-председател на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в ЕП, Европа не отчете последствията от Арабската пролет и днес понася неминуемите опасности от нестабилните Северна Африка и Близкия изток.

Във фокуса на дискусията бяха актуалните проблеми пред Европа за тероризма и сигурността, особено в условията на мигрантската криза. "Сега се вземат решенията за стратегия, за цял пакет от политики, които трябва да са работещи както на европейско ниво, така и да отчитат спецификите и интересите на всичките 28 държави, без двойни стандарти", подчерта Илияна Иотова.

Илияна Йотова организира конференцията в изключително важен момент, в който на европейско ниво се вземат решения за цялостен пакет от политики в сферата на сигурността, противодействието на тероризма и мигрантската криза

Като един от основните проблеми българският евродепутат откроi радикализацията на европейски младежи и социалното изключване на хората, които живеят в гетата на европейските градове. Знаем ли какво се случва в българските гета, запита Йотова и допълни: Ако си бяхме свършили работата, когато му е било времето, сега нямаше да дискутираме трябва ли да има бурки или не. България изостава в много аспекти в анализа на своето общество и трябва да се погледне повече към уязвимите групи, заяви доц. Йордан Божилов, председател на Софийския форум за сигурност.

Илияна Иотова алармира за поредeн път за безпомощната политика на българското правителство в сферата на сигурността, което чака решенията да се вземат отново от големите в Европа. Депутатът от БСП Красимир Янков акцентира върху намалените пари за специалните служби и МВР.

"Само интегрирани полицейски, разузнавателни и контраразузнавателни европейски структури са в състояние да противодействат, да отговорят на реалните заплахи и предизвикателства", изтъкна проф. Николай Радулов, бивш секретар на МВР. По думите му високите нива на организирана престъпност и корупция са предвестник на улесняващи и поддържащи условия за тероризъм.

"Новото през последните 3-4 години е подходът на терористите към съдействащите симпатизанти. Те им предлагат концепция за споделеното бъдеще. Оттук съвременният тероризъм черпи своето превъзходство", заяви бившият директор на ДАНС Константин Казаков. Според него на тази заплаха може да се противодейства чрез социален и законодателен подход.

Европейският съюз не съзря навреме терористичните предизвикателства и не можа да се справи с тях, когато това бе значително по-лесно. Разузнавателните служби са затворени системи и са по-близки до отделните национални интереси, отколкото до някакви въображаеми интереси на ЕС, изтъкна проф. Димитър Йончев от НБУ.

Заловиха 55 нелегални при мащабна акция

55 чужденци, които не знаят български език и нямат документи, са заловени при мащабна полицейска акция срещу нелегалните мигранти в страната. Непълнолетните сред тях са 7, 10 са без регистрация в АФИС.

До обяд бяха проверени 587 обекта, 4353 лица и 1703 автомобила. Полицаите са установили и 10 лица, съпричастни към каналджийска дейност. 34 са задържаните с мерки за неотклонение до 24 часа. Образувано е едно досъдебно производство.

"Тези лица са без документи за самоличност и е явно, че не са от български произход. Тепърва ще се установява дали са регистрирани като бежанци и какъв статут имат - дали са незаконно проникнали, дали вече са регистрирани в центровете за миграция на Държавната агенция за бежанците", обясни главен комисар Георги Костов. Не е ясно докога ще продължи акцията. Проверки имаше в София, Бургас, Ямбол, Сливен, Стара Загора, Хасково, Пловдив, Пазарджик, Враца, Монтана, Видин, Елхово и Драгоман. 23 мъже и две жени са открити край димовското село Арчар. Твърдят, че са от Афганистан и Пакистан. Чужденците били охранявани от 35-годишен криминално проявен видинчанин. По първоначални данни той бил ангажиран с престоя им, докато пристигнат каналджиите, обещали им прекарване през българо-сръбската граница.

Вътрешният министър Румяна Бъчварова заяви, че резултатите от проверката са обнадеждаващи. По думите ѝ България осъществявала много строг контрол.

МС ОТПУСНА НОВИ 6,2 МЛН. ЛВ. ЗА ГРАНИЧНАТА ОГРАДА

Отпускат нови 6,2 млн. лв. за строежа на оградата по българо-турската граница, съобщиха от Министерския съвет. Одобрените разходи са за сметка на преструктуриране на разходите по централния бюджет за тази година. Парите, определени за довършване на оградата, са за територията на област Бургас. "Съоръжението е от изключително значение за противодействие на непрекъснато нарастващия през последните години миграционен натиск по българо-турската граница, цели опазване на държавната граница и овладяване на бежанската вълна", посочват от МС.

Това е поредно отпускане на средства за оградата, която се строи без обществена поръчка, след решение на парламента. Депутатите допуснаха изграждането да става без търг, тъй като оградата е обект от национална сигурност. През февруари правителството отпусна поредните над 30 мн. лв. за доизграждането на съоръжението, с което цената му надвиши 100 млн. лв. Правителството осигури вчера и 286 хил. лв. за преодоляване на последиците от обилните майски валежи и наводнения на територията на общините Мизия и Хайредин, област Враца.

ДСБ И ПЛЕВНЕЛИЕВ ВЛЯЗОХА В КОНФЛИКТ

Остър и неочакван конфликт се оформи между ДСБ и Росен Плевнелиев вчера. Всичко започна с официалния призив на костовистите за прозападно обединение, което да подкрепи настоящия президент като независим кандидат и гарант за геополитическите приоритети на България. Решението бе съобщено от лидера на ДСБ Радан Кънев.

"Президентът е основен конституционен гарант за външнополитическата ориентация на страната, отбранителната способност на армията и опазването на съдебната власт от политическите вмешателства. Днешният български президент е пример за успешно справяне с тези предизвикателства", заяви Кънев и добави, че първите, които ще получат предложението за подкрепа на Плевнелиев като независим кандидат, са партньорите в Реформаторския блок.

Само минути по-късно обаче Плевнелиев реагира много остро на идеята на ДСБ. Пред "24 часа" президентът обяви: "Няма нищо вярно в новината, че ДСБ ще ме подкрепи и издигне за втори мандат". Той окачестви поведението на ДСБ като недостойно и видя в дъното на тази лоша интрига "старата политическа класа в лицето на Иван Костов и Георги Първанов".

По-късно от президентството разпространиха официална позиция, че Плевнелиев ще оповести решението си дали ще се кандидатира за втори мандат в края на юни.

Конфликтите в десницата се изостриха допълнително и от изявлението на Атанас Атанасов, че Москов, Кунева и Лукарски са наемници на ГЕРБ, на което от СДС реагираха с гневно писмо. Сините официално напомниха на Атанасов, че Реформаторският блок, коалицията, в която и той членува, има решение от ноември 2014 г. за подкрепа на управлението, което не е отменено. И настоятелно призоваха Атанасов, ако това не му харесва, да напусне коалицията, а не само да обикаля медиите.

БЛИЗО 2 Ч. РАЗПИТВАХА НЕНЧЕВ ЗА РЕМОНТА НА МИГ-ОВЕТЕ

Близо два часа военният министър Николай Ненчев дава обяснения в Софийската градска прокуратура. От МО уточниха, че явяването му било по предварителна преписка. Министърът заяви, че не му е повдигнато обвинение и е бил призован за разпит във връзка с прокурорска проверка на договора на Министерството на отбраната с Полша за ремонта на двигателите на изтребителите МиГ-29. Сигналът бе подаден от ДАНС преди месец.

МиГ-29

Военният министър коментира, че разследването е за избора на компанията, която ще ремонтира двигателите, а не за цената им. В рамките на проверката са били разпитани експерти и негови заместници. Тя е започнала по анонимен сигнал, твърди Ненчев.

Министърът бе придружен на разпита от лидера на ДСБ Радан Кънев, който се явява като негов адвокат. Кънев призова прокуратурата да бъде оставена да си свърши работата и коментира, че към момента няма доказателства делото за Миг-овете да е политическа поръчка. Това е междудържавен договор, ратифициран от парламента, цената е много по-ниска от други оферти, проверката е образувана за избора на изпълнител, заяви Ненчев, според когото няма нищо нередно в договора.

ДУМА припомня, че в началото на април Ненчев бе разпитан в Софийската военноокръжна прокуратура по досъдебно производство за доставка на облекла за Българската армия. Той тогава отказа коментар с оправданието, че е подписал декларация, с която се задължава да запази анонимност, за да не пречи на разследването.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

„Винаги съм бил готов на коректност, това ми е в характера. Това е добродетел, не е нещо лошо“

БОЙКО БОРИСОВ САМ ИЗВИСЯВА СЕБЕ СИ

Разнобой между Борисов и Цветанов за социален министър

Томислав Дончев опровергава шефа на ПГ на ГЕРБ, че е номиниран от премиера за поста, затова и не бил отказал

Юлия КУЛИНСКА

Бойко Борисов и Цветан Цветанов за пореден път се разминаха при номинациите за социален министър. След като в четвъртък шефът на ПГ на ГЕРБ обяви, че премиерът е издигнал за поста вицепремиера Томислав Дончев, вчера Борисов обяви, че ще предложи Зорница Русинова за наследник на подалия оставка Ивайло Калфин. Той бил разпитал малко и установил, че тя има подкрепата на социалните партньори.

“Томислав Дончев е от войниците на ГЕРБ и няма шанс да не се съгласи с нещо, което партията или аз като правителство му кажем. Така че тези, които се опитват да си направят на мой гръб някоя реклама, изобщо не е вярно”, обясни Борисов обсъждания от журналистите отказ на Дончев за социален министър. Той посочи, че в България медиите са на 1000% свободни и не може да се меси в очакванията им. “От мене да сте чули нещо по темата? Г-н Цветанов има своето мнение като председател на ПГ на ГЕРБ. Дончев е много добър министър, но той на практика има отношение по три ресора”, подчерта Борисов. Той поясни, че преди три дни двамата били в Англия. Понеже в Лондон английският хумор е нещо, което на мене много ми допада, и се позабавлявах с вашите очаквания, да ги наречем, посочи премиерът. Той обаче не коментира думите на Цветанов, цитирани от журналистите в четвъртък, че самият Борисов го е накарал да прави совалки между коалиционните партньори за номинацията на Дончев.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Борисов отново обвини медиите, че са отговорни за разминаването му с Цветанов

Цветанов до последно твърдеше, че “още не говорим за смяна на кандидатурата”. Малко преди премиерът да дойде в НС и да обяви номинацията на Русинова, Цветанов не беше наясно с кандидатурата. Томислав Дончев действително не е много съгласен да заеме тази позиция, но, разбира се, разговорите продължават, обясни той. В четвъртък шефът на ПГ на ГЕРБ съобщи, че номинацията на партията ще бъде именно Дончев. Цветанов обясни още, че премиерът “го е натоварил да проведе политически консултации с партиите от коалицията”, а всички те са дали своето съгласие за Дончев.

Ако един човек става за всичко, той по всяка вероятност не става за нищо. Така шеговито коментира вицепремиерът Томислав Дончев слуховете, че той ще е следващият социален министър. “Мога да се съглася или да откажа, ако ме поканите на кафе. Във висшата държавна служба такива неща няма, когато става дума за тежки отговорности”, заяви той. Дончев обясни, че докато е бил с Борисов в Лондон, не е получавал предложение нито по телефона, нито в писмен вид от страна на парламентарната група да оглавява социалното министерство.

Ще изслушаме кандидата за социален министър и ако оправдае очакванията ни, ще гласуваме единодушно, заяви съпредседателят на ПФ Красимир Каракачанов. Кирил Цочев от АБВ не се сети коя е Зорница Русинова и обясни, че не я познава. Тя не е от контингента на АБВ, тя е от контингента на ГЕРБ, обясни той. Цочев каза, че след конгреса на партията му в неделя ще стане ясно дали ще подкрепят Русинова.

Кандидатурата на Зорница Русинова и и ветото на президента Росен Плевнелиев на Изборния кодекс ще се гласуват на 18 май, сряда.

КОЯ Е ЗОРНИЦА РУСИНОВА?

Зорница Русинова заема поста зам.-министър на труда и социалната политика в политическия кабинет на Ивайло Калфин от 19 ноември 2014 г. Тя е от квотата на ГЕРБ и единствена не напусна поста си след оттеглянето на Калфин. Русинова бе зам.-министър и по време на първия кабинет на ГЕРБ. Смята се за доверен човек на Томислав Дончев. Русинова отговаря за ОП “Човешки ресурси”, която отчете 100% усвояване на средствата за изминалия програмен период.

През настоящия обаче програмата тръгна с фалстарт заради скандална схема за наемане на безработни от бизнеса. 8 млн. лв. бяха раздадени в рамките на няколко часа, без да бъдат спазени правилата. Сред победителите имаше специално създадени фирми месеци преди старта на процедурата. Средства бяха отпуснати дори на Кирил Домусчиев за футболния клуб “Лудогорец”, който едва ли се нуждае от финансово подпомагане от европейските фондове. Преди дни схемата беше пусната с увеличен бюджет от 30 млн. лв. и с нови правила.

Русинова е магистър по международни икономически отношения от УНСС. Притежава магистърска степен по българска филология и английска филология от СУ “Св. Климент Охридски”.

ГЕОРГИ ГЬОКОВ:

ГЕРБ ТЪРСЯТ НЕ ПОДХОДЯЩИЯ, А СЪГЛАСНИЯ ЧОВЕК

Проблемът не е в личността, която ще оглави социалното министерство, а в политиката, която води правителството. Това коментира пред журналисти депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ и зам.-председател на парламентарната социална комисия Георги Гьоков. “Социалната политика е в трагично състояние. Явно има кадрова криза в ГЕРБ и се търси не подходящият, а съгласният да оглави министерството. Бъдещето на кабинета е много под въпрос. Времевият му ресурс също спира хората, които биха желали да оглавят ведомството. Затова аз съм почти сигурен, че няма да намерим подходящия човек, който може да решава проблемите в социалната сфера”, подчерта Гьоков.

Бъдещият министър трябва да отговаря на много въпроси, които ще му зададем в залата, заяви социалистът. “Много е важно дали ще бъдат размразени социалните плащания, какво ще бъде отношението му към парите във втория стълб на пенсиите и към мераците на финансовия министър да ги обсеби, какви ще са идеите му за решаване на проблемите с демографската криза, ще реши ли проблема с трудовата експертиза, където нещата са забатачени, ще направи ли ревизия на човеконенавистната и омразна пенсионна система, която е голяма хвалба на Калфин и на правителството”, изреди Гьоков. Той прогнозира, че новият социален министър Зорница Русинова не би се справила с проблемите в сектора.

КУНЕВА СЕ ЖАЛИ, ЧЕ НЕ Й ПРИЕХА АНТИКОРУПЦИОННИЯ ЗАКОН

Абсурдно е, докато премиерът Борисов е на среща на върха в Лондон за борбата с корупцията и представя усилията на страната ни в тази сфера, ресорната комисия по антикорупция в България да не приеме Закона за противодействие на корупцията по високите етажи, ожали се вицепремиерът Меглена Кунева. Оплакването й дойде ден след като законопроектът й не мина в ресорната комисия, а шестима депутати се въздържаха.

Кунева припомни, че проектът бе одобрен от комисията по регионално развитие, предстои разглеждане в още две, като правната е водеща. “Разпознавам отговорността си да предложа добър закон и да го предложа на МС. Когато той е веднъж приет от кабинета, това е закон на МС”, заинати се Кунева и се закани да продължи да убеждава депутатите за качествата и необходимостта от закона.

Законът “Кунева” вече бе отхвърлен от парламента м.г. и се наложи кабинетът да го предложи отново в допълнен вариант. Председателят на комисията за борба с корупцията в НС, депутатът от ПФ Валентин Николов, лично го представи пред комисията с над 30 забележки. Според него има текстове, които няма да са от полза за борбата с корупцията, а дори ще имат обратен ефект. Атанас Зафиров от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ изрази учудване, че въпреки критиките преди към частта, касаеща анонимните сигнали, отново се предлага същият подход. Той отново подчерта, че има смущаващи предпоставки за пристрастност в сигналите за корупция. И принципно, и политически няма как да приемем такива постановки, заяви Зафиров. “Къде ще борим корупцията - на държавно ниво или навсякъде. Тези, които дават подкупи, обикновено не са на държавна служба”, попита и гербаджията Методи Андреев.

Възпоменателен митинг за 28 антифашисти

На 17 май в местността “Ушите” край град Ихтиман ще се проведе възпоменателен митинг за убитите без съд и присъда двадесет и осем смели народни синове, членове на БКП и БЗНС, оцелели след Септемврийското въстание 1923 г. Това съобщиха от общинския съвет на БСП в Ихтиман. В знак на признателност и преклонение пред техния подвиг днес на лобното им място се издига величествен паметник - да напомня на идните поколения за безсмъртието на смелите.

Всяка година в средата на май признателните потомци и десетки граждани от Софийска област се събират, за да отдадат почит на героите.

3000 лв. събраха абитуриентите на Езиковата гимназия в Хасково "Проф. д-р Асен Златаров". Сумата бе спестена от официалните тоалети за изпращането им. Вместо с елегантни рокли и костюми всички 178 дванадесетокласници отидоха на церемонията с бели тениски на фондация "Искам бебе"

И 25 МАЙ ЩЕ БЪДЕ НЕУЧЕБЕН ДЕН

25 май ще бъде неучебен ден за всички училища в страната със заповед на просветния министър Меглена Кунева. Заради държавните зрелостни изпити на абитуриентите и националното външно оценяване след 7 клас неучебни са 18 и 20 май, а 19 май е определен за неучебен, но присъствен за учениците и учителите ден, в който ще се организират спортни празници.

24 май е официален празник - Ден на българската просвета и култура и на славянската писменост.

На 18 май е задължителната матура по български език и литература и националното външно оценяване по български език и литература за 7 клас, а на 20 май - втората задължителна матура по избран предмет и националното външно оценяване по математика за седмокласниците.

Вчера 58 149 четвъртокласници се явиха на изпит по човека и природата. В понеделник предстои националното външно оценяване по човека и обществото.

„АНТИЧНА СЕРДИКА" СЕ ПРОПУКА

Стъклата на купола над "Антична Сердика" се пропукаха само две седмици след като бе отстранен теч на столичното Ларго и няма и месец след откриването му. Античният комплекс беше открит на 20 април в присъствието на премиера Бойко Борисов и значителна част от министрите му, а на 4 май се оказа, че след проливен дъжд реставрираният Античен комплекс "Сердика" прокапа. Тогава бе установено, че някои от колоните са подгизнали, но министърът на културата Вежди Рашидов заяви, че дефектът ще бъде отстранен за сметка на изпълнителя. В античния комплекс "Сердика" до момента са вложени над 15 милиона лева, осигурени от Европейския съюз и държавния бюджет. Реставрацията на комплекса отне над четири години и беше съпътствана от редица скандали. Сред тях са няколко обжалвания пред Върховния административен съд от страна на изгубилите апетитната обществена поръчка компании. Имаше и постоянни наводнения на разкопките.

„Уроците" в музей може да станат задължителни

„Музей в куфар" ще влезе в училищата, педагозите ще посещават безплатно експозиции

Велиана ХРИСТОВА

Посещенията в музеи да бъдат вписани като задължителни в учебните програми по история и по география, поискаха вчера директори на училища и ръководители на музеи на кръгла маса в НС, организирана от шефката на образователната комисия Милена Дамянова. Форумът се състоя в навечерието на 18 май - Деня на музеите, а темата бе "Музеят в училището, училището в музея". Намалената цена за ученически посещения удря по и без това мизерните бюджети на музеите, затова сме в преговори "загубите" да бъдат компенсирани с бюджет 2017, обяви лидерката на Синдиката на българските учители Янка Такева. В много държави учениците посещават безплатно музеите, но държавата и общините задължително финансират тези посещения, напомни директорката на Националния военноисторически музей Соня Пенкова. Според нея вузовете вече подготвят музейни специалисти и е редно "музеен педагог" и "музеен психолог" да бъдат включени в класификатора на специалностите.

Един от големите проблеми пред възможността обучението да бъде обвързано с музеите се оказа наредбата за извеждане на учениците от училище, която е изключително тромава и изисква всеки път, когато учителят поведе децата на занимания извън училището, родителят да дава декларация за съгласие. След приемането на Закона за туризма е трябвало МОН и Министерството на туризма да преработят наредбата, но от 2013 г. нищо не е направено. По думите на зам.-министъра в МОН Диян Стаматов правилата за организирани занимания извън училище ще бъдат облекчени и родителите ще подписват декларация за съгласие само веднъж - в началото на учебната година. МОН и Министерството на културата трябва вече да си подадат ръка за обединяване на усилията на училището и музея, това може да стане с нарочна програма или с новата европрограма на МОН за образование и наука, заяви зам.-министърът в МК Бони Петрунова. Според Милена Дамянова пък трябва да се задели поне 1 млн. лв. за това сътрудничество, включително за педагогическо обучение на музейните дейци и за съвместни програми училище-музей. Една от най-интересните идеи за обучение на децата чрез живите свидетелства на историята е музейни дейци от Музея за история на София да изнасят уроци в училище - т.нар. музей в куфар. Стана ясно обаче, че пари за обучението чрез съвместни програми, което се практикува във всички европейски страни, властта няма да даде. Янка Такева охлади и ентусиазма за раздел в новата европрограма на МОН, като напомни, че в нея промени вече не може да стават, тъй като разделите й са утвърдени от ЕК. Да се включи обучението чрез музея във вече утвърдените теми на програмата, както и сред националните образователни програми за 2017 г. да се включи специална за подпомагане на симбиозата музей-училище. Договорихме се МОН и МК да подпишат споразумение, като се създаде и център за педагогическо обучение на музейни дейци, обясни Такева. По думите й в момента се подновява практиката учителите да имат карти за безплатно посещение на музеи. СБУ настоява дарения за музеи, читалища, библиотеки и училища да се приспадат от облагаемата с данък печалба на бизнесмените.

ПРАВЯТ МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ ЗА ВЕЛИКАТА ОТЕЧЕСТВЕНА ВОЙНА

Конференция, посветена на 75-та годишнина от началото на Великата отечествена война, ще се проведе в Централния военен клуб в София на 19 май от 10 ч.

Участници във форума ще бъдат над 50 учени и общественици от България, Русия, Сърбия и Гърция. Съорганизатори са Форум "България-Русия", Българският антифашистки съюз, Българският евразийски научен център, Съюзът на руските ветерани от Великата отечествена война и Съюзът на ветераните от войните. Мероприятието се провежда с подкрепата на посолството на Русия в България.

Научни доклади и съобщения ще изнесат акад. Андрей Фурсов от Руската академия на науките, проф. Евгений Гиндев, проф. Искра Баева от СУ "Св. Кл. Охридски", доц. Димитър Генчев - историк, проф. Максим Мизов - социолог, д-р Олег Назаров от руското сп. Историк", проф. полк. Димитър Недялков от Военната академия "Г. С. Раковски", Сергей Прохоров от Фонда за защита на съотечествениците на Русия, проф. Елена Пономарьова от Московския държавен институт за международни отношения, проф. Андрей Баранов - политолог, Тилемахос Лунгис от Националния исторически център в Атина, д-р Иван Бецич от Института за сръбска култура, проф. Минчо Минчев - философ, д-р Светлана Шаренкова - председател на Форум "България-Русия", проф. Марин Калонкин от Съюза на ветераните, проф. Нако Стефанов и други учени и обществени дейци.

Искат забрана на бурките и във Варна

Да бъде забранено носенето на облекло и аксесоари, покриващи лицето, на обществени места или в официални институции, предлагат от ВМРО във Варна. Те настояват и там да бъде променена Наредбата за обществения ред, така че да се ограничи навлизането на нерегламентирани религиозни течения. Подготвена е редакция на наредбата, която не е променяна от приемането й през 2007 г. В нея е заложена забрана на религиозни агитации по улиците, пропаганда по домовете на хората, както и религиозни прояви, накърняващи морала и обществото спокойствие. "В момента ВМРО води национална кампания с цел ограничаване разпространението на нетрадиционния за България радикален ислям. Във Варна все още няма видимо присъствие на радикален ислям, но има условия за появата му. Имаме четири гета от циганско население. Те са една от основните общности, която срещу заплащане би могла да е подвластна", обясни областният координатор на ВМРО Живко Костадинов.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 14 МАЙ 2016

Намалява продължителността на живота

Във Видинско живеят най-кратко, а в Кърджалийско - най-дълго

Очакваната средна продължителност на предстоящия живот общо за населението на България, изчислена за периода 2013-2015 г., е 74,5 г. Спрямо предходния период 2012-2014 г. тя намалява с 0,2 години, сочат данните на НСИ. Това се случва за пръв път през последните 10 години, въпреки че като цяло за периода 2005-2015 г. продължителността на живота у нас е нараснала с 2 години. Прогнозите показват, че намалява и продължителността на живота на хората, навършили 65 г. Ако за периода 2012-2014 г. се очакваше 65-годишните да живеят още средно 16,1 години, то сега прогнозите сочат, че те биха живели още 16 години.

Все пак България заедно с Латвия (74,5) и Литва (74,7 години) е сред страните с най-ниска средна продължителност на живота на населението в ЕС. На Стария континент най-дълго живеят испанците (83,3) и италианците (83,2 години). У нас, както и по целия свят, жените живеят по-дълго от мъжете - средната продължителност на живота при нежния пол е 78 г., а при силния пол е 71,1 години. В градовете хората живеят с 2,7 години по-дълго от тези на село. През последните 10 години продължителността на живота на населението в градовете се увеличава с 2,4 години, но в селата остава непроменена.

Най-ниска е средната продължителност на живота във Видинска област - 72,6 г. Това е най-слабо населената област в страната - ако през 1946 г. населението ѝ е било 194 007 души, то към 31 декември 2015 г. е 91 235 души. По територия областта е на 15-о място в страната.

Най-голяма е средната продължителност на живота в област Кърджали. Жените живеят по-дълго от мъжете във всички области на страната, но най-голяма е разликата между двата пола в областите Враца (8,3) и Монтана (8,0 години), а най-малка - в област Кърджали (6,0 години).

2,2 млн. българи са на границата на абсолютната бедност

С доход 296 лв. месечно преживяват 2,2 млн. българи, съобщи вицепрезидентът на КНСБ Пламен Димитров, позовавайки се на резултатите от наблюдението на потребителските цени и издръжката на живот на Института за социални и синдикални изследвания (ИССИ) през март т.г. За приличен живот са необходими 2230 лв. за домакинство с двама възрастни и две деца, т.е. по 557,55 лв. на човек. По-малко от половината български домакинства (47,7%) са с месечен доход на човек между 296 и 558 лв. и само 22,4% от домакинствата са с месечен доход на човек над 558 лв.

Дефлационните процеси в България продължават и през първото тримесечие на годината, припомнят от ИССИ и с това обясняват намаляването на издръжката на живот с 0,5% спрямо предходното тримесечие.

Очакванията, че намалението на цените ще доведе до това хората да харчат повече, не се сбъднаха, подчерта Пламен Димитров. Крайното потребление на домакинствата продължава да е свито и ако тази тенденция не се промени, ще последва ограничаване на активността на бизнеса и замразяване на инвестициите.

Макар през 2015 г. коефициентът на заетост при хората над 15 г. да достига 49,1%, работещите са с близо 330 хил. души по-малко от 2008 г.

Негативните демографски процеси също оказват влияние за проблемите със заетостта. За периода 2008-2015 г. населението намалява с 452 хил. души, припомнят от ИССИ. Безработните младежи са 78,4 хил., остава сериозен и проблемът с безработните с ниско образование и без квалификация, подчертават от ИССИ.

Отчита се ръст на цените при хранителните стоки спрямо предишното тримесечие, най-вече при зеленчуците и плодовете заради сезонния им характер.

Средната работна заплата за 2015 г. е 894 лв. Най-ниско платени са работещите в рибното стопанство, производството на облекло и на обувки, обработката на кожи.

Снимка БГНЕС

От 13 до 22 май в ЦУМ се провежда шестото издание на търговското изложение "Доверете се на българското". На щандовете ще се представят над 50 фирми - производители и търговци на разнообразна българска продукция: храни, напитки, козметични продукти, облекло, обувки, чанти, детски артикули, бижутерия, стоки за бита и др.

32 хасковски села без лекар, премахват наема за оборудване

Да не се дължи наем за ползване на наличното годно движимо медицинско и немедицинско имущество в медицинските и стоматологични кабинети в селските здравни служби, предлага Постоянната комисия по здравеопазване, екология и социални дейности при хасковския общински съвет. В мотивите е записано, че заради здравната реформа, обезлюдяването на селата и окаяните условия все по-малко лекари искат да практикуват там. От 35 села в община Хасково постоянно лекари има само в 3 села, в други 6 лекар ходи по график седмично. Самото оборудване - медицинско и немедицинско, е фактически и морално остаряло и с наема през всичките тези години отдавна е изплатено.

Предложението е вкарано за майската сесия като допълнение на Наредбата за началния размер на наемните цени и цени при разпореждане с общинска собственост по реда на Наредбата за управление и разпореждане с общинска собственост.

Така съветниците предлагат да отпаднат досегашните наемни цени от 10 лв. месечно за немедицинско оборудване, 20 лв. за медицинско и 30 лв. за стоматологично.

ХИЛЯДИ ДЕЦА ИЗВЪН ЗАБАВАЧКИТЕ В СТОЛИЦАТА И ТАЗИ ГОДИНА

15 671 деца ще останат извън детските градини в София, сочат данни на Дискусионния клуб за социална местна политика. Вчера бе извършено класирането на набори 2013, 2014 и 2015 г. за ясли и забавачки. Списъкът с приетите обаче ще бъде изнесен днес.

Според дискусионния клуб най-голям е недостигът на места за децата, родени през 2014 и 2013 г. - съответно 6650 и 4214 малчугани остават извън градините.

Само ден по-рано кметът Йорданка Фандъкова обяви, че няма да има недостиг на места в градините през следващата учебна година. Според нея може да има повече чакащи в конкретно детско заведение в районите "Красно село", "Триадица" и идеалния център.

Вчера стана ясно, че 250 заявления с грешно подадени данни за класиране за детска градина в столицата са анулирани. Това означава, че родителите на 250 деца са опитали да излъжат, като са декларирали невалидни предимства. Те са отбелязали, че имат член от семейството с призната група инвалидност или че детето има родител, който работи в детска градина или училище.

„Кажи „не" на дискриминацията"

Кампанията "Кажи "не" на дискриминацията", която председателят на българската организация "Малки европейци" Георги Софкин популяризира, набира все повече скорост. Тя се подкрепя от изявени спортисти, бизнесмени, общественици, представители на бизнеса. Този проект е изключително важен за България, дава самочувствие с това да си равностоен, изтъкна наскоро и известният футболист Красимир Балъков.

Социалното министерство има редица документи за хората с увреждания, но на практика има доста слабо изпълнение, според Софкин. Необходимо е разработването на коренно различни нормативни документи с точни формулировки, задължителни клаузи и санкции за неизпълнение. Няма статистика на хората с увреждания, камо ли някакъв бюджет, с който да се подпомагат те, допълва той.

Обявиха конкурс за директор на Народния театър

Министерството на културата обяви конкурс за директор на Народния театър "Иван Вазов". Сред изискванията за кандидатите са висше образование - магистър с област "Изкуства". Кандидатите трябва да притежават професионален опит в областта на културата от минимум 5 години. Организационна компетентност и способност за планиране и организиране на дейността на Народен театър "Иван Вазов" също са сред изискванията. Кандидатите трябва да представят и концепция за развитието на Народния театър, а след това ще минат и през събеседване.

От есента на миналата година изпълняващ длъжността директор е Милица Трайкова. Преди това поста заемаше Александър Морфов, който беше назначен за временен директор в началото на 2015 г., след като преди това го напусна в знак на протест срещу избирането на депутата от Патриотичния фронт Слави Бинев за председател на парламентарната комисия по културата и медиите.

Провалената приватизация в БДЖ глътнала 10 млн. лв.

10% бил годишният ръст на товарните жп превози в страната, държавното дружество обаче отчете спад

Досега опитите за приватизация на "БДЖ - Товарни превози" са стрували на държавата 10 млн. лева, заяви вчера пред Bloomberg TV Bulgaria Симеон Ананиев от Асоциацията на българските железопътни компании (АБЖК). Както вече стана известно, готвеният трети опит за приватизация на товарните превози няма да се осъществи.

Според Ананиев през годините сценарият се повтаря - прави се опит да се продаде дружеството, купувачи не се появяват и след това се правят опити за неговото оздравяване. "Всичко това трябва да ви говори, че железницата, в частта си на товарните превози, не се управлява добре", каза Ананиев. Той посочи още, че не се правят и конкурси за избор на мениджъри на предприятието, а се назначават "партийно приближени".

По-рано Ананиев каза, че за последните 2 години има по 10% ръст на товарните превози в страната. В началото на седмицата обаче стана известно, че обемът на превозите на "БДЖ-Товарни превози" е спаднал с 24% през първото тримесечие на годината спрямо същото тримесечие на предходната година.

"Всички тези частни жп товарни превозвачи са построени и на гърба на БДЖ", заяви вчера пред БНТ председателят на Синдиката на железничарите в България към КНСБ инж. Петър Бунев. "Беше им необходимо, за да ги има", каза той. По неговите думи сега БДЖ става излишно, натрупали са доста капитал и им трябва фалиране на БДЖ, освобождаване на пазара и на активите. Необходимо им е да влезе един синдикт в БДЖ, за да може частните превозвачи да си купят локомотиви и вагони. Да се освободи един пазар от 100 млн. лв. годишно и честните превозвачи да се доразвият, каза още Бунев.

Според бившия транспортен министър Петър Мутафчиев за съкращения сега се говори заради лошо управление на железницата, като основната заслуга за това е на сегашното ръководство. То управлява железницата от 6 години с изключение на периода на правителството на Пламен Орешарски, припомни Мутафчиев пред БНР преди ден.

"Да се оправдаваш с кредитите, които има железницата, при ситуация, че тези кредити са от дълго време, че имаше пътища и начини, по които да се решат, включително и с рекредитиране, да говорим за намаляване на загубите, а същевременно да има спад на товарите над 40% спрямо 2015 г., мисля, че е несериозно и бягане от отговорността", каза Мутафчиев.

БСП не подкрепи промените в Закона за кадастъра

Юлия КУЛИНСКА

Депутатите от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ не подкрепиха промените в Закона за кадастъра и имотния регистър, който НС прие вчера на първо четене. Дора Янкова заяви, че с измененията се цели да бъдат усвоени 12 млн. лева от ОП "Добро управление". Тя посочи, че основният проблем за създаването на регистър за поземлените имоти, който спъва закона, не е включен в промените. Янкова призова да бъде предложена на парламента пътна стратегия, която да бъде в основата на създаването на такъв кадастър. Тя уточни, че в досега създадените карти има много грешки.

От ГЕРБ признаха, че до този момент наистина няма имотен регистър и оцениха това като пропуск. Александър Ненков уточни, че за 15 години от приемането на Закона за кадастъра и имотния регистър са изхарчени около 90 млн. лева и едва 21% от територите на страната са обхванати от кадастрални карти.

В крайна сметка НС прие промените, с които вносителите от МС твърдят, че се ускорява процесът по създаване на кадастрална карта и регистри за територията на страната. "За" законопроекта гласуваха 95 депутати, 8 бяха "против", а 14 се "въздържаха". Обслужването на гражданите с кадастрална информация за повече от 90 на сто от територията на страната ще се съсредоточи в един административен орган, което ще доведе до унифициране в предоставянето на услуги с кадастрална информация и заплащането им. До одобряването на кадастрална карта обслужването с кадастрална информация за останалите урбанизирани територии ще продължи да се осъществява от общинските администрации.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Депутатът от БСП Дора Янкова заяви, че с измененията в закона се цели да бъдат усвоени 12 млн. лева

И ТУНЕЛЪТ ПОД ШИПКА ЩЯЛ ДА СЕ ПРАВИ С ПАРИ ОТ БЮДЖЕТА

След магистрала "Хемус" и тунелът под връх Шипка ще се строи с пари от държавния бюджет. Това е съобщила министърът на регионалното развитие Лиляна Павлова във Велико Търново, предаде МРРБ. Не е посочено какви средства са предвидени в бюджета за изграждането на тунела и кога се очаква да започне неговото строителство.

Обходът на Габрово и изработването на идейния проект за тунела под Шипка трябваше да стане с пари по оперативна програма "Транспорт" 2007-2013 г. Стойността на проекта беше 99,5 млн. лв., но той не се е реализирал изцяло. Причината за това са обжалвания на еколози и забавени отчуждения на терени по трасето, казва Павлова.

Строителството на обходния път на Габрово включваше изграждането на участък от 23,25 км, етапна връзка на обхода със съществуващия първокласен път от 3,1 км и изработването на разширен идеен проект за тунел под връх Шипка.

Според последните публикувани данни на пътната агенция бяха изпълнени близо 11 км основен ремонт на съществуващ път и започнато изграждане на третия етап - 5-километровата отсечка по изцяло ново трасе, което тръгва от кв. "Чехлевци" и стига до кв. "Дядо Дянко" в Габрово. Няма информация дали този етап е приключил.

Последният четвърти етап от първата фаза на проекта предвиждаше изграждане на пътен възел "Дядо Дянко" (път III-5006) в Габрово до кв. "Радецки" - пътно кръстовище за етапна връзка до път I-5-Шипченски проход с обща дължина малко над 4 км. Според данните на пътната агенция изпълнението на този етап въобще не е започвало. "Имаме предвидени бюджетни средства и се надяваме да го завършим през тази или следващата година", казва Павлова за довършването на обхода на Габрово. Тя допълва, че "ще се търсят бюджетни решения за финансиране на големия тунел под връх Шипка".

Изпълнител на обходния път на Габрово е консорциум "ПСВТ", в който влизат "Хидрострой" АД, "Пътни строежи-Велико Търново" АД, "Пътинженерингстрой-Т" ЕАД. Договорът за строителство с тях е за 92,94 млн. лв. с ДДС.

КЗК обвини НЕК в злоупотреба с господстващо положение

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК)предяви твърдения към НЕК за злоупотреба с господстващо положение. Според комисията преди две години НЕК е продала произвежданата от нея енергия с пиков товаров профил за 2015 година на определени търговци по неясни критерии и при непрозрачни процедури.

От КЗК обясняват, че това води до поставянето на избрани търговци в по-благоприятно положение спрямо техните конкуренти, като им се дава ценово предимство. Комисията е направила проверката по казус, свързан с компанията "ЕВН Трейдинг Саут Ийст Юръп" ЕАД , която не е могла да участва в търг на НЕК.

До 30 дни двете страни по казуса имат право на достъп до преписката по случая и да отправят писмени възражения.

Икономиката нараснала с 2,9% през първите три месеца

През първото тримесечие на годината икономиката нараства с 2,9 на сто спрямо същия период година по-рано, показват експресните оценки на НСИ. Спрямо последните три месеца на миналата година ръстът е 0,7 на сто. За цялата изминала година икономиката нарасна с 3 на сто.

Според данните за първото тримесечие брутният вътрешен продукт (БВП) в номинално изражение достига 17,926 млрд. лева. Реализираната добавена стойност през първото тримесечие е 15,207 млрд. лева.

www.duma.bg

Атина затяга още коланите

До 22 май правителството на Ципрас ще приеме следваща серия мерки за икономии

До 22 май, два дни преди решаващата среща на Еврогрупата, парламентът в Гърция ще гласува следваща серия мерки за икономии, съобщи австрийската медия ORF. Информацията беше разкрита от председателя на законодателния орган в Атина, без да бъдат давани допълнителни подробности за проектите.

Гръцките медии информират, че новите косвени данъци и такси са били договорени от правителството на срещата на Европейската работна група в четвъртък. Те ще бъдат включени в изготвяния от правителството нов законопроект с допълнителни мерки за икономии на стойност 3,6 млрд. евро, които трябва да бъдат гласувани от парламента до 22 май, така че на срещата на финансовите министри от еврозоната на 24 май да бъде дадена зелена светлина за финализиране на оценката на кредиторите за гръцката програма и за отпускането на следващия транш от заемите за страната.

Допълнителните мерки, за които настояват кредиторите, идват, след като в началото на седмицата управляващата коалиция в Атина прокара през парламента законопроект с рестрикции за орязване на заплати и пенсии на стойност 5,4 млрд. евро.

В. "Катимерини" пише, че във връзка с тези данъчни мерки пазарът бие тревога, а туроператори се опасяват от негативен развой на туристическия сезон и за очакван спад в бранша в сравнение с миналата година.

В редакционен коментар в. "Вима" пита ще може ли кабинетът Ципрас да приложи всички тези рестрикции, които договаря и подписва с кредиторите, като изказва опасения, че очертаващото се споразумение с тях тласка страната към нов политически цикъл.

Ципрас очевидно приема, че няма друга алтернатива за страната и за самия него освен оставане в еврозоната, но дали занапред неговите министри са изоставили илюзиите, които хранеха и подхранваха? Следващите месеци ще покажат дали те ще могат и дали искат да приложат политиката, зад която са застанали, пише вестникът.

Междувременно гръцки медии предупреждават, че се задава "цунами" от скок на цените на стоки и услуги, след като правителството обяви нов пакет от косвени данъци и такси върху горива, напитки, цигари, кафе и интернет. А от юли скача и данък добавена стойност от 23 на 24 на сто, припомня в. "Нафтемборики". Поскъпването ще струва на гръцките данъкоплатци 1,8 млрд. евро. Това ще доведе до поредно свиване на техните доходи, до спад на потреблението и на оборота на предприятията, смята изданието. Премиерът Алексис Ципрас уверил туристическия бизнес, че засега няма да бъде прилагана новата такса нощувка за хотелите и че тя ще влезе в сила чак от 2018 година.

Позовавайки се на американски и германски медии, изданията отделят място и на сондажите за очаквано облекчаване на гръцкия дълг, като изтъкват, че усилията на Еврогрупата били в посока да се избегне на всяка цена поредно горещо лято и нова ескалация на гръцката криза.

Кристиан Керн ще е новият канцлер на Австрия

Австрийската социалдемократическа партия (АСДП) номинира за свой лидер и канцлер на страната Кристиан Керн, предаде Франс прес. "Решението е взето", заяви кметът на столицата Виена Михаел Хойпъл, който е и. д. председател на АСДП след оставката на Вернер Файман.

АСДП ще избере официално 50-годишния Керн за свой председател във вторник. Очаква се парламентът да гласува вот на доверие на новото правителство в сряда.

В понеделник Файман подаде оставка от двата поста след поредица изборни поражения на АСДП от крайнодясната Партия на свободата, включително отпадането на кандидата на социалдемократите още на първия тур на президентските избори в Австрия. По-големият партньор в управляващата коалиция освен това бе разделен вътрешно заради твърдата политика на канцлера към мигрантите.

Като шеф на железниците в разгара на миграционната криза 50-годишният Кристиан Керн транспортира и подслони хиляди бежанци от Сирия и други страни, припомня в същото време ДПА. Бъдещият ръководител на австрийското правителство има репутацията на един от най-влиятелните бизнес лидери в страната, който обаче не е забравил своите корени в работническата класа, отбелязва ДПА.

"Керн има социално поведение и е роден победител, който нагажда и променя нещата, когато е необходимо. Той ще съумее да промени из основи социалдемократическата партия", заяви синдикалистът Йозеф Мухич.

Евросъюзът може да загуби Западните Балкани

Заместник-председателят на Европейския парламент Улрике Луначек заяви, че съществува опасност ЕС да "загуби" Западните Балкани. На въпрос дали ЕС може да загуби Западните Балкани, Луначек заяви, че "съществува опасност това да се случи, далече сме от Солун". Тя има предвид срещата на ЕС и Западните Балкани в гръцкия град през 2003 г., когато на страните от региона им беше обещана перспектива за членство в съюза.

Заместник-председателят на ЕП заяви още, че "малцина са тези, които все още искат разширение" на ЕС. Тя допълни още, че според нея това няма връзка толкова с Балканите, колкото с моментното състояние на Евросъюза. "В тази ситуация Балканите изглеждат все по-далече, дори и в моята родина Австрия", заяви Луначек.

Путин: ПРО в Румъния е заплаха за Русия

Разполагането на американски системи за противоракетна отбрана (ПРО) в Европа не е защита, а е засилване на ядрения потенциал. Това заяви руският президент Владимир Путин на съвещание за развитието на военния комплекс на страната. "Това не са отбранителни системи, това е част от ядрения стратегически потенциал на САЩ, изнесен на периферията", изтъкна Путин. Президентът поясни, че в случая под периферия се подразбира Източна Европа. Владимир Путин разясни, че такива действия на САЩ са явно нарушение на договора за ракетите със среден и малък обсег, защото пусковите установки, които ще бъдат разположени в Румъния, могат да бъдат използвани именно за ракети със среден и малък обсег.

кратки

Френското правителство оцеля

Френското социалистическо правителство издържа вота на недоверие, инициран заради решението му да приеме спорни промени в трудовото законодателство. Вотът на недоверие, инициран от десноцентристката опозиция, получи 246 поддръжници при необходими 288 гласа. В същото време в редица френски градове не стихват протестите срещу трудовите реформи.

Русия стояла зад кибератаки в Германия

Германското вътрешно разузнаване разкри, че разполага с доказателства за това, че Русия стои зад серията кибератаки от миналата година, някои от които насочени срещу германския Бундестаг, съобщи АП. Една от най-активната и агресивна кампания е Sofacy/APT 28, пояснява Федералната служба за охрана на конституцията.

Протест срещу Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство (ТТИП) и Всеобхватното икономическо и търговско споразумение между ЕС и Канада (CETA) се проведе в Брюксел преди срещата на Съвета на министрите на търговията на страните членки. Министрите направиха преглед на напредъка на преговорите със САЩ и дискутираха проекта на CETA, който трябва да бъде подписан на Съвета през октомври

Убиха военния командир на „Хизбула" в Сирия

Ливанската групировка "Хизбула" обяви, че военният й командир в Сирия Мустафа Бедредин е бил убит при израелски въздушен удар на ливанско-сирийската граница по-рано през седмицата. 55-годишният Бадредин е бил едно от най-високопоставените лица в радикалната организация, като според САЩ от 2011 г. той е отговарял за военните операции на "Хизбула" в Сирия.

Огромен пожар гори на сметище за автомобилни гуми, намиращо се недалеч от испанската столица Мадрид. Според властите пожарът е предизвикан умишлено

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 14 МАЙ 2016

Ужасяваща гладна криза заплашва Африка

Сушата, усилена от метеорологичния феномен „Ел Ниньо", може да остави без храна 32 милиона души

Около 32 милиона души в южната част на Африка са изправени пред глад. Учените предупредиха за опасността още в средата на миналата година. Светът обаче гледаше в други посоки.

Хората ще трябва да се опитат да се адаптират към тази ситуация, но за много от тях това ще означава да потърсят друго място, за да оцелеят. Такива преселения и неблагоприятните последици, които климатичните промени могат да имат върху природните ресурси, ще предизвикат конфликти с други общности, предупреждават от ООН за опасността, която носи изменението на климата.

Причината за опасността от глад е сушата, усилена от метеорологичния феномен "Ел Ниньо", която унищожи голяма част от селскостопанската реколта в региона. Това съобщиха от Световната хранителна програма на ООН. Влиянието на "Ел Ниньо" толкова се е засилило, че има опасност от извънредно положение в региона. А за борба със сушата ще бъдат необходими координираните усилия на много страни, посочват експертите на международната организация. Най-силно засегнатите държави са Зимбабве, Малави, Мозамбик, които през последните месеци са алармирали за сушата. В тях хиляди глави добитък са умрели, водните резервоари са пресушени, а реколтите са съсипани. Южна Африка описва сушата като най-лошата от 100 години насам. В съседна Намибия концернът "Кока-Кола" дори обяви, че спира производството на напитки в кенчета заради недостига на вода.

"Вече има приблизително 32 милиона души, които не могат да са сигурни в прехраната си в южната част на Африка", гласи последният доклад на ООН за проблема.

"През сезона имаше много трудности, тъй като "Ел Ниньо" дойде след много бедна реколта миналата година", коментира регионалният експерт на международната организация Андрю Одеро на пресконференция в Йоханесбург.

"Зимбабве е най-силно засегната. Страната излиза от изключително беден селскостопански сезон с едва 40% от нормалната продукция на царевица. Тя и без друго е с уязвима аграрна икономика", отчете директорът на Световната хранителна програма за Зимбабве Еди Роу.

Страната е изправена пред финансов недостиг от 290 милиона долара, нужни за изхранването на 4,5 милиона души догодина.

Много климатолози свързват повишената активност на феномена "Ел Ниньо", който влияе на топлината на океанските води и така предизвиква различни природни бедствия, с ефектите от глобалното затопляне.

И докато светът умува дали и как да помогне, африканците се спасяват с бягство.

Белгия удря ИД в Сирия

Шест белгийски изтребителя Ф-16 се включват във въздушните удари на международната коалиция по цели на "Ислямска държава" (ИД) в Сирия от 1 юли. Това реши правителството по силата на чл. 51 от Хартата на ООН за "законна съвместна защита", съобщиха местни медии.

"В съответствие с Резолюция 2249 на ООН участието ще бъде ограничено до тези области в Сирия, които са под контрола на "Ислямска държава" и други терористични групи", поясни говорител на премиера Шарл Мишел след среща на кабинета. По думите на говорителя целта на белгийските удари е да унищожат убежищата на групировката.

Със същото правителствено решение се разширява териториалното присъствие на белгийските военни в Ирак, които обучават местните сили за сигурност. Белгийските военни вече ще могат да работят не само в столицата, но и в други райони на страната. Уточнява се, че за разлика от сирийската операция действията на белгийската армия в Ирак са по покана на правителството в Багдад.

Белгия започна своите въздушни нападения срещу цели на групировката от 2015 г. като част от водената от САЩ международна коалиция. Тогава тя реши да не предприема действия другаде заради засилващи се притеснения, че страната може да бъде въвлечена в регионалните конфликти. За няколко месеца Брюксел прекрати бомбардировките с оправдание за недостиг на средства за финансиране на акцията.

Алжир, Мароко и Тунис са безопасни, реши Берлин

Германският парламент обяви Алжир, Мароко и Тунис за безопасни страни, което значи, че техни граждани няма да имат право на убежище. Долната камара на парламента одобри съответното решение с 424 гласа "за" при 143 "против" и двама въздържали се. За да бъде мярката приета окончателно, е необходимо тя да мине и през горната камара.

"Понякога, за да помогнеш, трябва да кажеш "не", заяви в парламента вътрешният министър Томас де Мезиер, цитиран от ДПА. Той добави, че само предлагането на закона е намалило нивата на миграцията, понеже е демотивирало хората да тръгват изобщо.

През февруари Мароко гарантира пред Берлин, че ще приеме обратно гражданите си, които не са получили бежански статут. Правителството на Мароко ще обработва всички постъпили искания за депортиране в рамките на 45 дни.

Въпреки сключените споразумения за реадмисия между Германия и държавите от Северна Африка, депортационният процес среща трудности, защото имигрантите от тези страни рядко разполагат с валидни паспорти.

Австрия обяви същите държави за безопасни през февруари, за да успее да ограничи приема на имигранти до 127 хил. души, или до 5% от населението на страната, през следващите 4 години, както обещаха властите. Миналата година Германия обяви за безопасни Албания, Косово и Македония.

САЩ искат оръжие за Либия

Правителството на САЩ е готово да разхлаби забраната за износ на оръжие за Либия, в опит да помогне на младото правителство на националното единство да се пребори с групировката "Ислямска държава" (ИД) в африканската страна, предаде АФП, позовавайки се на американски дипломати и официални лица. Според плановете за подкрепа на САЩ ООН може да свали ембаргото, въведено от Съвета за сигурност през 2011 г., по време на неуспешен опит на бившия лидер Муамар Кадафи да потуши народно недоволство. "Ако либийското правителство изготви подробен и последователен списък на нещата, които му трябват, за да се бори с ИД и ако отговаря на всички изисквания за падане на ембаргото, мисля че членовете на Съвета ще разгледат много сериозно това искане", заяви високопоставен източник от американската администрация.

МИГРАНТСКИЯТ МАРШРУТ СЕ ИЗМЕСТВА КЪМ ИТАЛИЯ

Бреговата охрана на Италия е спасила от удавяне близо 900 мигранти, натоварени в две лодки в четвъртък вечерта, предаде Ройтерс. Сред тях има много сирийци. Това, коментират италиански медии, потвърждава информациите, че все повече бежанци от Близкия изток се пренасочват от гръцкия към други маршрути за Европа.

Според Върховния комисариат на бежанците по ООН (ВКБООН) двете спасени лодки с мигранти са най-многобройната група от Сирия и Ирак, опитала се да влезе в Италия в рамките на последната година. Те са отплавали от Египет, а не от Либия, която е традиционен начален пункт за маршрута през Италия. По данни на ВКБООН през април повече мигранти са пристигнали в Италия, отколкото в Гърция (9149 срещу 3650 души) – за първи път от май 2015 г.

По данни на ФРОНТЕКС броят на пристигналите в Гърция мигранти е намалял с 90% след влизането в сила на споразумението между ЕС и Турция. По-рано работните групи на ЕС и Анкара одобриха проекти за 1 млрд. евро в рамките на преговорите за разпределение на средствата, обещани от Брюксел. Проектите са насочени към лагерите за сирийски бежанци в Турция. По време на обсъжданията представителите на ЕК оцениха позитивно изпълнените вече проекти, за които миналия месец бяха отделени 200 млн. евро.

ЕС се задължи да предостави на Турция общо 3 милиарда евро, като 1/3 от тях ще дойдат от бюджета на съюза, а другите трябва да бъдат събрани измежду страните членки до края на следващата година. До момента 22 държави от ЕС са изразили готовност да съберат 1,61 млрд. евро.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 14 МАЙ 2016

Заради един сандвич на име „Ердоган”

Заведение за бързо хранене в Кьолн си навлече гнева на защитници на турския президент

Deutsche Welle

Снимки БГНЕС

При засилени мерки за сигурност заведението на Йорг Тиман (на снимката) отново отвори врати

Тази история щеше да е много смешна, ако не беше тъжна: ресторантьор от Кьолн затвори заведението си, след като получи заплахи заради своя бургер “Ердоган”. Посетихме го малко преди отново да отвори ресторанта си.

В студентския квартал на Кьолн е оживено още в ранните часове на деня. Хората бързат да хванат метрото, други са се запътили към университета. Заведенията за бързо хранене вече обслужват първите си клиенти. Едно от тях обаче остава затворено. На табелка на вратата пише, че собствениците са принудени временно да затворят ресторанта. Вътре срещаме управителя на заведението Йорг Тиман, който наблюдава как двама сътрудници на охранителна фирма инсталират видеонаблюдателни камери. “Осем високочестотни камери ще запечатват случващото се в целия ресторант”, обяснява Тиман и ни казва, че е предвидил и други мерки за сигурност, които обаче остават в тайна.

Интервю след интервю

Йорг Тиман е приветлив човек, веднага минаваме на “ти”. Разказва ни, че всъщност е собственик на уеб-агенция, а ресторантът за бързо хранене е нещо като “хоби-проект”. Тези дни Йорг Тиман е малко напрегнат - журналисти от всевъзможни медии чакат на опашка за интервю. Внезапната му популярност се дължи на един от продуктите, които предлага в заведението си - бургер “Ердоган” с козе сирене.

“Йорг се интересува от политика. И освен това е импулсивен човек. Идеята за бургера “Ердоган” му хрумна спонтанно и веднага я осъществи. По този начин той искаше да отговори на опитите на Ердоган да подкопае свободата на мненията в Германия”, разказва Клаус Щрипел, съдружник на Тиман. Щрипел има предвид реакцията на Ердоган след т.нар. “опозоряващо стихотворение” на германския сатирик Ян Бьомерман, в което иронично се твърди, че турският президент имал известни предпочитания към козите.

Вълна от заплахи

Веднага след като реклама за бургера “Ердоган” е публикувана в интернет, профилът на ресторанта във фейсбук е залят от хейтърски коментари. Потребители с турски псевдоними отправят в постингите си груби обиди. Но и потребителите от другата страна на барикадата също бързо загърбват добрия тон. Ето един от малкото постинги, които могат да бъдат цитирани: “Гордият турчин всеки път се чувства така, сякаш някой го е настъпил по мазола. Вървете си там, откъдето сте дошли!”

Ситуацията става толкова напечена, че се намесва дори спецотдел на кьолнската полиция. Оттам предлагат на Тиман помощ, но първоначално той не е особено притеснен. Когато обаче потребители във фейсбук отправят призиви за “посещение” на ресторанта с цел да се отмъсти за обидата, нанесена на Ердоган, Тиман все пак решава да затвори заведението си. “Аз лично изобщо не се страхувам, но нося отговорност за сигурността на моите сътрудници”, казва управителят и добавя, че трима от неговите служители - и тримата от турски произход, вече са напуснали работа. “Те самите приготвяха бургера и всъщност не изпитваха никакви притеснения. Но след като медиите информираха за случая, решиха да напуснат. Една от работничките се опасяваше, че семейството ѝ в Турция би могло да пострада. Другият каза, че не искал разправии, а третият напусна, защото близките му започнали да се отнасят враждебно към него”, разказва управителят на заведението и признава, че е бил изненадан от остротата на атаките срещу него. “Изобщо не съм имал намерение да очерням Турция. Но не мога да остана безразличен, когато някой подкопава човешките права”, казва Тиман. Той и съдружникът му Клаус Щрипел все още не знаят какво да правят с постингите във фейсбук-профила на ресторанта. “Сигурно ще ги оставим без коментар от наша страна. Нали се застъпваме за свободата на мненията. Но ще отговорим с нови акции”, казва Щрипел.

Бургер с минаре

Щрипел и Тиман вече имат конкретни планове. “Искаме да подкрепим двамата турски журналисти, които бяха вкарани несправедливо в затвора”, обяснява Тиман. Като начало в менюто ще бъдат включени курабийки “Бьомерман”, а приходите от продажбата им ще бъдат дарени на семействата на двамата журналисти от “Джумхуриет”, които бяха осъдени на пет години затвор. “А след курабийките “Бьомерман” ще пуснем и бургер “Алтернатива за Германия”*, който ще се сервира с минаре”, казва Тиман.

**Партията “Алтернатива за Германия” се застъпва за забрана на минаретата, на пълното забулване и на молитвените призиви на ходжите.*

Дилма Русеф призова за борба за демокрацията

Президентът на Бразилия Дилма Русеф, която бе отстранена от поста за 6 месеца, през които срещу нея ще тече разследване за неспазване на бюджетното законодателство, заяви, че ще се бори за своя пост и длъжност и призова гражданите да въстанат срещу преврата в името на демокрацията в страната.

“От името на бразилския народ аз ще се боря с всички достъпни законни средства за това да завърша своя мандат, който е до 31 декември 2018 година. Аз ви призовавам - протестирайте, бъдете единни и се обединете. Да се борим за демокрацията... Тази борба против преврата ще бъде дълга, можем да бъдем победени, можем и да победим”, заяви Русеф.

Демонстрация на поддръжници на Дилма Русеф в Сао Пауло

Бразилският президент с български корени каза, че е невинен и честен човек, станал жертва на политически опоненти, влезли в заговор за свалянето ѝ. “Може да съм допускала грешки, но не съм извършила престъпление”, посочи Русеф в реч, преди да напусне президентския дворец “Планалто”, съпроводена от десетки свои привърженици.

Тя нарече процедурата по импийчмънт “мошеничество” и “държавен преврат”, скалъпен от нейни противници, жадни да заграбят властта и да отменят или орежат социалните програми. Това е трагичен момент за младата бразилска демокрация, каза досегашният държавен глава.

Постът на Русеф поема вицепрезидентът Мишел Темер. Ако трябваше да се добере до властта по честен начин, явявайки се на президентски избори, Темер би получил едва 1-2 процента от гласовете, показва неотдавнашно социологическо проучване. Мнозинството от бразилците искат той да се махне, а поддръжниците му са доста по-малко от тези на Русеф.

В същото време новото бразилско правителство официално встъпи в длъжност. Изпълняващият длъжността президент Темер призова съставения от него кабинет да се превърне в правителство на националното спасение, както и страната да се обедини зад него. В първото си обръщение към бразилския народ 75-годишният Темер заяви, че негов приоритет ще бъде съживяването на икономиката.

ЗАГИНАЛИ И РАНЕНИ В ТУРЦИЯ

Осем турски военнослужещи и 21 членове на забранената Кюрдска работническа партия (ПКК) загинаха при поредните сблъсъци в югоизточната част на Турция, съобщи Ройтерс, позовавайки се на информация от турската армия.

Шестима войници са били убити, а други осем ранени при сблъсъци в провинция Хакари. Двама други турски военнослужещи са загинали при отделни инциденти в същия регион, след като военен хеликоптер е катастрофирал поради технически причини.

В провинция Шърнак турските спецчасти застреляха 15 бойци на ПКК.

Турските власти се опитват да смажат съпротивата на кюрдите в Югоизточна Турция, която стана арена на едни от най-тежките сражения след пика на кюрдските бунтове през 1990-те.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

Новият бразилски преврат

Импийчмънтът срещу Дилма Русеф е част от дясната офанзива срещу левите правителства в Латинска Америка. Президентката с баща българин е решена да не се предава

Кадринка КЪДРИНОВА

Десният натиск за реванш срещу "лявата вълна" в Латинска Америка си записа още една победа - временното засега отстраняване от поста на бразилската президентка Дилма Русеф, което след 6 месеца може да се окаже и окончателно.

Русеф нарече "държавен преврат" задействания срещу нея импийчмънт. Тя се обърна към бразилците с емоционална реч, след като Сенатът реши процесът да продължи и държавната ръководителка, избрана през 2014-та за втори мандат с вота на 54 милиона избиратели, да бъде лишена от власт за 180 дни, докато се проведе разследване и се вземе крайното решение. Президентката не скри огорчението си, но демонстрира борбеност и решимост да не се предава и да отстоява правотата си докрай.

Дилма заяви: "Чувствам неизразима болка от тази несправедливост... Правителството ми стана обект на саботаж. Залогът не е моят мандат, а уважението към урните, към волята на бразилците, към завоеванията от последните 13 години... Съдбата винаги ми е поднасяла много предизвикателства. Някои изглеждаха непреодолими. Но съм успявала да ги надвия. Никога не съм мислила, че отново ще трябва да се боря срещу държавен преврат в нашата страна".

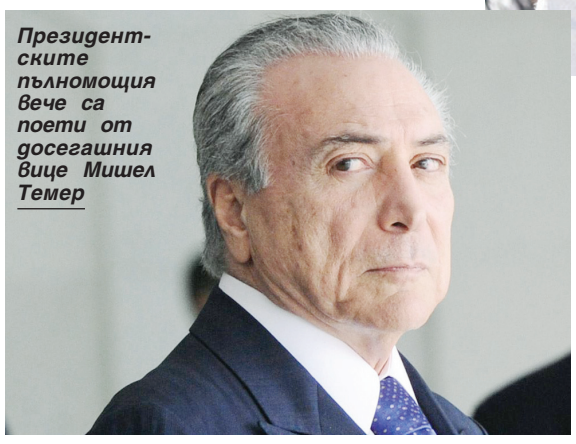
В същия дух са всички изявления на Дилма, откак срещу нея бе подета сегашната кампания. Два дни преди решението на Сената някогашната партизанка отсече: "Моят мандат няма да приключи преди 30 декември 2018 г. Дотогава ще се боря. Не съм изморена от борбата. Изморена съм само от предателства".

За главни предатели тя смята вицепрезидента си Мишел Темер, който веднага след отстраняването й от Сената пое функциите на държавен глава, и доскорошния председател на парламента Едуардо Куня - фактическия инициатор на импийчмънта. И двамата са от партията Бразилско демократично движение, досегашен партньор на правителствата на Работническата партия, управлявали от 2003 г. насам - отначало с президента Инасио Лула да Силва, а след 2011 г. с Дилма Русеф. В края на март т.г. БДД обяви, че излиза от правителствената коалиция и минава в опозиция.

БДД всъщност е

изкуствено формирование,

създадено още от военната диктатура, управлявала в Бразилия от преврата през 1964 г. до връщането към демокрацията през 1985 г. Режимът се опитва да си придаде демократичност, представяйки БДД за опозиция. Постепенно в тази формация наистина се вливат най-разнообразни опозиционни сили, решени така да намерят трибуна. БДД става основен

Президентските пълномощия вече са поети от досегашния вице Мишел Темер

фактор при връщането на Бразилия към демокрацията, но запазва идейната си еклектичност и аморфност и до днес. Трайно се "абонира" за властта с всичките й изкушения и задкулисия. Влиза в съюз и с лявата Работническа партия, когато тя става управляваща с президента Лула, герой на синдикалните борби, спечелил изборите през 2003 г.

Двата мандата на харизматичния Лула са белязани с впечатляващ възход за Бразилия. Президентът прокарва амбициозни социални програми, като сключва пакт за подкрепа и с едрия бизнес. В резултат 45% от бедните и 47% от крайно бедните бразилци минават в по-горна категория и разширяват средната класа. Активното сътрудничество с Китай придава допълнителен импулс на бразилския растеж. Това е и периодът на най-безоблачни отношения между РП и БДД, поне във видимата им част. Страната напредва, дялове от успеха има за всички.

Пукнатините проличават, когато след втория мандат на Лула през 2011 г. държавен глава става съратничката му от антидиктаторските борби и негова дясна ръка в президентстването му Дилма Русеф. Тя демонстрира пълна непоносимост към всякакви намеци за корупция в политическия елит. И при най-малките подозрения за злоупотреби уволнява министри и висши чиновници. Както от собствената си РП, така и от БДД. По тази линия Дилма бързо си създава настървени врагове в политическата върхушка.

Към втория й мандат започват да избиват и икономическите дисбаланси, предизвикани от ефекта на световната криза, от спада в цените на петрола (чийто производител е Бразилия), от забавения ръст на основния търговски партньор Китай и не на последно място от геополитическия натиск срещу страните от БРИКС. Налице е и координирана контраофанзива на десницата, усърдно поддържана от външни спонсори, срещу държавите от т.нар. лява вълна в Латинска Америка.

Атаката срещу

„лошия пример"

на тези страни, показал, че един, различен от неолиберална, курс е напълно възможен, идват от транснационалния капитал и от несменяемия радетел за "свободен пазар", "цветни революции" и послушен "заден двор" - САЩ. Търси се дестабилизация на алтернативните правителства, дискредитация на социалните им програми, отхвърляне на моделите им за независимо развитие, манипулация на обществените настроения и смяна на властта. Масовизира се изпробваният в Хондурас през 2009-а и в Парагвай през 2012-а метод на "институционалните преврати" - тоест отстраняване на леви президенти чрез използване на парламенти и съдебни структури като оръдия за политическа разправа. Същият сценарий е в ход сега и във Венецуела, и в Бразилия.

Много медии сега въртят бразилския случай в контекста на корупционни скандали. Но всичко е разместено. Импийчмънтът срещу Дилма Русеф всъщност не е за корупция, а заради административни ходове, които само при преднамерено тълкуване могат да се поднесат като нарушения. Всъщност от началото на първия мандат на президентката до днес срещу нея има внесени в парламента около 30 оплаквания с искания за импийчмънт. Предимно субективни и необосновани.

Как се стига до решението да се даде ход на поредното от тях, заведено в края на миналото лято от група адвокати? По онова време тогавашният шеф на парламента Едуардо Куня от БДД вече е под лупата на парламентарна комисия заради негови швейцарски сметки от 5 млн. долара. Смята се, че те идват от участието му в стаалата обект на разследване голяма корупционна схема на държавната фирма "Петробраз".

Куня отива при парламентарната група на Работническата партия и предупреждава, че ако тя не спре ровенето около неговите 5 милиона, той пък ще даде ход на поредното внесено искане за импийчмънт срещу президентката. Офертата му е отхвърлена и Куня си

изпълнява заканата

- задейства процедурата по импийчмънт.

Първоначалният мотив за искането е обвинение срещу Дилма, че е отложила отчитането на бюджета в края на първия си мандат за след изборите през октомври 2014-а. Така скрила от избирателите бюджетен дефицит. Това обаче е обичайна практика, прилагана и от всички нейни предшественици, просто защото държавната администрация се затруднява да се справи с подобна задача успоредно с организирането на избори. Понеже подобно обвинение е трудно да се прокара, то се преориентира към друга бюджетна операция, вече от 2015-а. Дилма е обвинена, че е прибегнала към допълнителни бюджетни харчове, без да ги съгласува с парламента, и че е допуснала кредитиране на правителството от държавната Банка на Бразилия - нещо, което законът забранява. Всъщност става дума за забавено изплащане на помощи за селскостопански производители. Правителството не превежда навреме парите и изплащането е осъществено от Банката на Бразилия с нейни собствени средства. По-късно правителството й се издължава. Но луфтът при забавянето се тълкува от законодателите като фактически кредит - нещо, което Дилма и министрите й отричат. Признават, че може да са допуснали административно нарушение, но не и закононарушение, което да дава повод за импийчмънт.

"Не сам изморена от борбата. Изморена съм от предателства," заяви Дилма Русеф по повод отстраняването й от властта за 6 месеца

И все пак именно това е поводът, използван и в Камарата на депутатите, и в Сената, за да се даде ход на процеса по отстраняване на президентката от поста.

А най-големият парадокс е, че 54% от депутатите и 60% от сенаторите си имат собствени проблеми с правосъдието, което ги разследва било за корупция, било за злоупотреба с власт. И точно те се наемат да съдят Дилма, за която не е изваден нито един факт за лично облагодетелстване! Напротив, тя е тази, която подгони корумпираните, а те очевидно

сега й отмъщават

След като вече задейства импийчмънта срещу нея, парламентарният шеф Куня все пак беше отстранен от поста си заради своите швейцарски сметки. Другият герой на тази гротеска - досегашният вицепрезидент, а от 12 май вече временен държавен глава Темер, който е и лидер на БДД, бе определен от Русеф като "бащата на всички конспиратори". А един от проправителствените депутати го нарече "типичен зловещ иконом от филм на ужасите", за когото на финала се разбира, че е главният злодей.

75-годишният Темер е човек от висшата класа, специалист по конституционно право, надменен и затворен, лишен от харизма, но специалист по задкулисието.

На стр. 29

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

БОРИС ПОПИВАНОВ:

През 2017 г. ще има предсрочни парламентарни избори

БСП показа, че е сила, която може да предизвиква промени в цялата българска политика, казва политологът

Интервю на Светла ВАСИЛЕВА

Г-н Попиванов, очаквахте ли, че конгресът на БСП ще предизвика лавина не само от вълнения и коментари, но и от конкретни политически действия?

- Очаквах, при това не само аз, а струва ми се, всички. Този конгрес се превърна в нещо като център на събитията за българската политика. Не си спомням да се е правила толкова мащабна кампания за конгрес на БСП през последните години. Събитията, които последваха, показаха, че залогът наистина е толкова висок, колкото им се е струвало на всички. БСП успя през май 2016 г. да покаже, че е сила, която може да предизвиква промени в цялата българска политика, да видоизменя стратегиите и тактиките на всички останали политически играчи, нещо, което противоречи на упорито налагания през последните години имидж, че партията е със затихващи функции, че стои в ъгъла и че не е в състояние да произвежда събития с политическо значение.

Още ги има тези гласове, въпреки случващото се?

- Те вече не играят никаква роля, а и българското общество се убеди, че това не е така. Достатъчно е да видим медиите, които далеч не са доброномерени към БСП. За първи път от 2014 г. насам новините, свързани с БСП, са равнопоставени с тези за ГЕРБ и за други централни играчи в управлението. Това е шанс БСП да наложи свой дневен ред, нещо, което й беше доста трудно през миналата година.

Вероятно и заради това премиерът отново заговори за нервите си. Дали пък сметките му не излизат, след като АБВ се оттегли от правителството?

- Аз не знам дали сметките му излизат, но продължавам да твърдя, че на него му се струва, че му излизат. Досега през втория си мандат при сътресения и оставки той винаги е влизал в помирително-балансьорски функции, правил е срещи със засегнатите страни, обяснявал се е, изкарвал се е жертва на хора, които не искат да носят отговорност. В случая скоростта, с която прие оставката на министър Калфин, ми се стори доста подозрителна, в смисъл, че той нямаше нищо против такова развитие.

В публичното пространство има обвинения за договорка, че това е било предварително съгласувано едва ли не?

- Имало ли е или не, това не е толкова важно. Важен е ефектът, който се получава. В интерес на самия Борисов е да преформатира основния политически сблъсък в България, който до този момент наистина изглеждаше като сблъсък между него и силите на статуквото срещу новото издание на "умните и красивите", които отново говорят за морал, които настояват, че това е коалиция на безпринципността и т.н., нещо, което го поставяше периодично в неудобно положение, включително и в международните му контакти, които за него са изключително важни. Ако в първия си мандат Борисов разчиташе на това, че той е национална сила и международните играчи, искат или не, се съобразяват, във втория мандат той все по-малко чувства подкрепа вътре в страната и все повече се обосновава на подкрепата, която има отвън - като носител на стабилността, като единственият играч в България, който може да държи страната в състояние на някакво относително равновесие. За него е по-изгодно БСП да му е най-силната опозиция, да има лява опозиция, включително, ако щете и АБВ, за да може да постави сблъсъка по този начин.

Снимка Мариета ТОМОВА

БОРИС ПОПИВАНОВ е възпитаник на СУ "Св. Климент Охридски". Там е главен асистент по политически системи и идеологии, доктор по политология. Експерт е в Института за социални ценности и структури "Иван Хаджийски".

Да има враг отвън, а не вътре?

- Да, не зад гърба си. Да може фактически да отнеме думата на част от тези играчи, понеже при такъв сблъсък, представен като ляво-дясно, те остават в сянка. Няма да имат същия глас, колкото и силно да говорят. Нещо повече, въпросът с президентските избори така получава и ново звучене, защото до този момент той изглеждаше като проблем какви ще бъдат десните кандидатури: Борисов сам, Борисов с други, ДСБ сами, ДСБ с РБ. Сега наистина започва да изглежда по различен начин, т.е. като един класически за българския преход вид, който на него му е изгоден според мен.

> **Това е мандат, в който постоянно се купува политическо време срещу задлъжняване, липса на перспективи и тъпчене на едно място**

Да, но сега той каза и нещо друго от Лондон. Оставете ни да си построим, каквото си строим.

- Той така кара този си мандат. Той оцелява без стратегия, без идея, без въображение, без някакво целеполагане, за държавата имам предвид. Това е мандат, в който постоянно се купува политическо време срещу задлъжняване, срещу липса на перспективи, срещу постоянно тъпчене на едно място. Мандат, който е основан на идеята, че колкото по-малко промени има в страната, толкова по-добре за управляващите. Защото всяка промяна е трус, а всеки трус размества пластове и всяко разместване на пластове води до напрежение, колкото по-малко напрежение, толкова по-изгодно. И той се опитва да продаде тази си позиция пред нашите западни партньори, като казва съвсем очевидното, че вие имате интерес от стабилност по целия този вертикал, който започва от Прибалтика и свършва с Балканите, в контекста на отношенията с Русия.

Той затова непрекъснато повтаря, че сме стабилни.

- Да, и постоянно събитията, които се случват отвъд нашите граници, като че ли го потвърждават. Той може постоянно да казва - вижте Македония, вижте Турция, вижте Гърция. В този смисъл неговото място на гарант на стабилността му се струва изключително удобно, той се чувства уютно. Разбира се, постоянно внушава, че има малка парламентарна група, че няма цялата власт, но за него е по-добре, че я няма, защото тогава отговорността наистина би била изцяло негова, а той се стреми да я прехвърля постоянно. Всичките дискусии, дебати, парламентарни и непарламентарни от началото на мандата и особено през т.г., са израз на стремежа му да не носи отговорност за нищо.

Той прехвърли вече отговорността върху реформаторите, но върху Калфин още нищо не е прехвърлил.

- Тепърва ще започва. Сега се опитва да прехвърли цялата драма около Изборния кодекс върху Патриотичния фронт. Той си изгражда упорито и систематично образа на Крал Лир, който е изоставен от своите неверни дъщери, които постоянно му създават проблеми, а той е нещастен и въпреки всичко се стреми да запази целостта на дома и семейството си. Много романтична, много патетична позиция.

Учудващото е, че тази позиция минава в българското общество, не мислите ли?

- Минава, но има много висока цена. Българската държава продължава да няма никакви идеи има ли тя приоритети в която и да било област. Стагнацията на обществото е постоянна и непоклатима, то е напълно обездвижено, хората, вярно, не стават много по-бедни, но за сметка на това нямат и никаква перспектива за промяна на статусите, които имат в момента. Това е увековечаване на едно статукво, което е статукво на оцеляването и мизерията в голямата част от страната, което може да продължава неопределено дълго време обаче.

Някои анализатори смятат, че предстои широко коалиционно управление, където гласно, където негласно, между БСП, АБВ, ГЕРБ и ДПС. Възможно ли е според вас?

- Възможно е по принцип, разбира се, и това със сигурност минава през предсрочни парламентарни избори.

Както и че подобно управление ще бъде "опаковано" като...

- "Национално съгласие", "национална отговорност", "спасение", "запазване на стабилността". Има достатъчно обяснения, които могат да бъдат дадени, включително и лесно може да се предвиди в такъв случай как политици, които са говорели противоположното, с лекота могат да заявят - моето его ли е по-важно или спасението на отечеството. Така че аз не бих имал проблем да си представя как това ще бъде изговорено. Въпросът е дали нещата вървят натам и доколко това е добре за страната в крайна сметка, не толкова добре за партиите, което е малко по-важното в случая. Със сигурност това би минало през едни предсрочни парламентарни избори.

В рамките на този парламент това наистина няма как да се случи. И не толкова, защото аритметически не е възможно, колкото че би било катастрофално от самото начало за партиите, които участват. Първо, заради другите, които в самия парламент ще се обединят против тях много мощно, второ, заради това, че легитимността му не би съществувала, би била на нулево равнище буквално по дефиниция. Когато имаш предсрочни избори, когато нямаш ясно еднопартийно мнозинство след тях, тогава би могъл да кажеш - виждате, че пробваме постоянно и не се получава. Всички искаме да управляваме сами - и ГЕРБ искат, и БСП иска, и т.н., но не става. И затова вече трябва да се търсят и други различни варианти. Така че това би могло да мине през такива предсрочни парламентарни избори. Цената, която отново ще се плати, не съм сигурен доколко ще бъде приемлива - и обществена, и политически. Защото, първо, не съм убеден, че за разлика от германския случай, това ще бъде погледнато с добро око от външните партньори на страната.

Защо?

- Защото в основата на една такава голяма коалиция биха били интереси, които са всичко друго, но не и свързани с нашите западни партньори. Защото ГЕРБ е един конгломерат, в който има вече очертани ясни направления, които водят в двете посоки. Едно направление, което можем да го наречем с руската дума "почвеническо", което стъпва на българска традиция, на български бизнес и на български олигарси, ако щете, на връзки с Русия, но не в този смисъл, в който става дума за руска агентура, а просто на традиционни отношения по тази линия. И друго направление, което много добре работи със САЩ, с ЕС, което има друга представа за самата партия.

На стр. 29

Датата 14

ПРАЗНИК НА ДУЛОВО. Първото писмено сведение за селището датира от 1573 г. От 1878 до 1940 г. около четири десетилетия е в границите на българската държава, а през останалото време - в пределите на Румъния. През 1940 г. по силата на Крайовската спогодба отново е част от България. Името Дулово получава след 1942 г. Кръстено е на славната българска династия Дуло, към която принадлежат Авитохол, Ирник, Кубрат, Безмер, Аспарух, Тервел и Север. Град е от 1960 г.

1771 - РАЖДА СЕ РОБЪРТ ОУЕН, АНГЛИЙСКИ СОЦИАЛИСТ УТОПИСТ (УМИРА 1858 Г.). Името на уелския предприемач се свързва с началото на кооперативното движение. Създава "селища за общност и сътрудничество", освободени от частна собственост, класово разделение и експлоатация. Създател и на опитни комунистически колонии (комуни) в САЩ и Великобритания.

1868 - В СОПОТ СЕ РАЖДА ВЛАДИМИР ВАЗОВ, ГЕНЕРАЛ (УМИРА 1945 Г.). Брат на писателя Иван Вазов, на ген. Георги Вазов и на политика Борис Вазов. Завършва Военното училище в София и артилерийски курсове във Франция. Получава висша военна квалификация в Стрелковата артилерийска школа в Русия. Участник в Балканската, Междусъюзническата и Първата световна война. Записва една от най-блестящите страници в българската военна история - победната битка при Дойран през 1918 г. Удостоен с много ордени за храброст и военни заслуги.

1909 - РАЖДА СЕ ЙОСИФ ПЕТРОВ, ПОЕТ И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 2004 Г.). Почетен председател на Седмото Велико Народно събрание. 30 години е народен учител, една година - Хумболтов стипендиант, 3 години от живота си прекарва в лагера на о. Персин край Белене. Автор на книгите "Родна земя", "Под развети знамена", "Вик от каторгата", "Смях и жлъч" (хумор и сатира) и др. Носител на орден "Стара планина" I степен.

1955 - СЪЗДАДЕН Е ВАРШАВСКИЯТ ДОГОВОР. Договорът за приятелство, съдействие и взаимопомощ, подписан в полската столица, е основата на военно-политически съюз на социалистическите страни в Европа. Целта на организацията е противопоставяне на НАТО. Договорът действа в годините на Студената война. Официално е прекратен на среща в Прага на 1 юли 1991 г.

1986 - ПЪРВА ТРАНСПЛАНТАЦИЯ НА СЪРЦЕ В БЪЛГАРИЯ. Операцията извършва проф. Александър Чирков. Пациентът е Иван Сарафски (13 г.) от Хасково. Той получава сърцето на 16-годишен, загинал при катастрофа. С новото си сърце Иван живее 2 години и 6 дни.

1998 - УМИРА ФРАНК СИНАТРА, АМЕРИКАНСКИ ПЕВЕЦ ОТ ИТАЛИАНСКИ ПРОИЗХОД (Р. 1915 Г.). Известен е с прозвищата "Гласът" и "Сините очи". Дебютира през 1937 г. Популярността му продължава 60 години. Известен с романтичните си връзки - името му се свързва с едни от най-красивите жени от неговото време - Марлене Дитрих, Мерилин Монро, Лана Търнър и пр. Има четири брака.

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

Анатолий СТАНКУЛОВ

Атовете се ритат...

Ако до онзи ден приплamваха само искри, а от вчера се разхвърчаха перушини, крила и крилца, днес вече е очевидно, че сред управляващите пада яко ритане по кокалчетата между самите атове. "Недоразумението" с мнимата номинация на вицето Дончев за мястото на Калфин показа, че в ГЕРБ действат поне два властови центъра, които създават усещането за хаос и разнобой в самата партия - довчерашен стожер на разпадащата се коалиция.

И тъй като думите и на Борисов, и на Цветанов тежат достатъчно, а медиите разбираемо вече ги следят "под лупа", излиза, че поне единият от двамата лъже. В такава ситуация на "небрано лозе" Първият по правило започва да нервничи и да налита на журналистите, обвинявайки ги в създаване на интриги. Обясненията, че "Цветанов си има свое мнение" и "Тези, които се опитват да си направят пак реклама на мой гръб", обаче олекват. Защото вторият остава последователен в тихото си нападение: "Няма объркване. Всичко, което се прави, се съгласува", повтори Цветанов думите си от предния ден, че са водени разговори с Борисов и че е бил "лично натоварен" от него да прави консултации именно за кандидатурата на Дончев.

Колкото до "войника Дончев", сме наясно, че е безгласна буква, която според Борисов "няма шанс да не се съгласи с нещо, което партията или аз като правителство му кажем". Така че приказките как самият той проявил самоинициатива и отказал поста, са откровени глупости. По-интересно ще става оттук насетне кой всъщност е Партията, която налага волята си? Оказва се, че има двама лидери, единият от които става все по-излишен.

Подмолната вътрешногерберска битка Борисов-Цветанов впрочем е публична тайна отдавна. Както и тихата война на лобитата им за разпределяне на пари, власт и влияние. Над главата на Борисов облаците се сгъстяват, а при такава ситуация той винаги търси спасение в следващ "трамплин". За опонентите му обаче "Дондуков" 2 е равносилно на изолация. Както и шанс на Цветанов да му отнеме партията.

Дупката е моят Рим

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Стъклата на купола над "Антична Сердика" се пропукаха няма и месец, след като правителството в почти пълен състав помпозно откри този музей на открито. Мрежата веднага реагира: тия пак окрадоха материалите. Ето така нищо в България не става като хората.

Докато вървяха съобщенията за злощастния ни открит музей - "Втория Рим", в парламента шефката на образователната комисия Милена Дамянова направи похвално нещо - събра директори на училища и на музеи да мислят заедно как и у нас да стане това, което хората по света правят от години: програмите в училище да включват уроци в музеите, а учените и специалистите от музеите да бъдат обучени на педагогика. Дамянова дори учреди ежегодна награда за добро сътрудничество между училище и музей. Прекрасно. И прекрасни идеи бяха събрани вчера. Пък министерствата на просветата и на културата, си стиснаха ръцете за добро.

Обаче. Тутакси стана ясно, че и училищата, и музеите са бедни като църковни мишки, пари няма шанс да получат и всичките прекрасни идеи ги чака бъдеще на принципа "пари нема, действай". Преди 4 години в Полша държавата задели 4 млрд. евро за музеите, те бяха пременени като куклички и направиха атракции и програми за деца, каквито не сме сънували. А у нас хем с нищо - нещо, хем в НС валят закони на мнозинството, които свеждат до нула всякакви шансове за градене на национална идентичност у младите. Новият училищен закон и новите учебни програми режат от историята парчета и ги хвърлят. Готвените промени в законите за наследството и за концесиите пращат и наследството, и музеите в ръцете на алчни частници при индиферентна държава. Вчера за това никой не каза и дума. Ето така в България доброто потъва в дупката.

Автогол за „Левски"

МАРИН МИЛАШКИ

"Левски" уволни Стойчо Стоев, по-малко от два месеца преди да изтече договорът на треньора. Крайните действия са като връхлитаща буря на "Герена", след като беше ясно, че разградският специалист ще води тима до края на сезона. Видими причини за освобождаването му нямаше, след като целта пред него беше място в тройката, което той осигури. С тези футболисти на шефовете на клуба им беше ясно, че няма как да се преборят с "Лудогорец" за титлата.

С действията си "Левски" си вкара звучен автогол. На следващия треньор ще му трябва време да се запознае с обстановката, да направи селекция, подготовка, след което да класира тима за групите на Лига Европа. Такива са и целите на ръководството, които обаче стават още по-недостижими. Другата причина е, че за наследник на Стоев ще бъде назначен чужденец. Т.е. на "Герена" се върнаха две години назад, когато взеха Пепе Мурсия, но испанецът остана в България само за три мача, преди да бъде уволнен. Тогава доводите бяха, че възгледите на иберието не могат да паснат на родния футбол. Какво тогава да очакват от следващия треньор? Вероятно ще стане същото, след като "Левски" ще отпадне набързо в квалификациите на Лига Европа и ще се изредят 2-3 слаби мача в "А" група.

Във футбола нещата трябва да се премислят и планират. Не може да взимаш такива решения по никое време, защото те само вредят на клуба и на представянето му. Но при слаби ръководители, какво друго да се очаква? Керванът обаче си върви...

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
СЪБОТА
14 МАЙ 2016
ДУМА

Рекордите на „Евровизия”

Конкурсът става трамплин за бляскава кариера на звезди като „АББА”, Селин Дион, Тото Кутуньо, Ал Бано и Ромина Пауър, Хулио Иглесиас и много други

Благодарение на победата на Монс Зелмерльов на “Евровизия 2015” във Виена, тази година престижният песенен конкурс се провежда в Швеция. Столицата на страната отново е домакин на музикалната надпревара, която пак завладя “Globe Arena”. Залата е с капацитет 16 000 зрители и се смята за най-голямото сферично съоръжение в света.

Впечатляващото изпълнение на Монс Зелмерльов осигури на Швеция шесто домакинство на песенното състезание

Стокхолм за трети път посреща гостите на “Евровизия”, като конкурсът се е провеждал в Швеция през 1975, 1985, 1992, 2000 и 2013 г. Шестдесет и първото издание на певческото състезание ще мине под знака на леко променени правила. За да не отнема финалът с лека ръка безкрайно ценните телевизионни мигове и същевременно интригата да се запази до последните минути, когато се обявява вотът, е решено да се коригира системата за обявяването на резултатите. Гласовете на зрителите и журито ще се оповестяват поотделно. Първо специални глашатаи ще назоват имената на онези изпълнители, които получават 12 точки от експертната комисия на конкурса, а оценките от 1 до 10 ще бъдат показвани на екрана. Резултатите от вота на публиката, започвайки от най-ниските, ще се обявяват от водещите. Освен че ще се спести скъпоструващото телевизионно време, промените ще доведат и до увеличение на точките: ако през 2015 г. те бяха 2320, то сега ще се скочат двойно - до 4988.

След полуфиналите на 10 и 12 май Европа ще избере победителя късно тази вечер (14 май). Водещи на конкурса т.г. са изпълнителят на хита “Heroes”, миналогодишният победител Монс Зелмерльов и Петра Меде, изявила се в тази роля и на “Евровизия 2013”.

За лого на конкурса е избрано глухарче, а в Стокхолм дори е издигната впечатляваща светеща скулптура на цветето, отброяваща времето до началото на песенната надпревара. Авторите на емблемата на “Евровизия 2016” отбелязват, че глухарчето е знак за голям заряд и е символ на обединението на

Символиката, логото и слоганът на тазгодишната надпревара

радостта и силата на музиката, както и на енергията на участниците в конкурса. За слоган на тазгодишното състезание бе избрана фразата “Come Together” (“Хайде заедно”), която не само буди асоциации с известния едноименен хит на “Бийтълс”, но е и явна препратка към девиза #Together (#Заедно) на “Детска Евровизия 2014”. Посланието е еднозначно: колкото и да са разнообразни страните ни, музиката и “Евровизия” ги обединяват.

Сред най-любопитните факти, свързани с конкурса, е рекордът на Ирландия, чиито представители са печелили песенния турнир 7 пъти, като три от тях са поредни (1992 до 1994 г.). Швеция има 6 победи в съревнованието, а Великобритания, Франция и Люксембург - по 5, като след тях се нарежда Холандия с 4 титли от надпреварата.

На последно място най-много пъти - цели 10, е била класирана Норвегия. В тройката на лидерите най-често е пребивавала Великобритания - на финалите на 22 издания на “Евровизия”. Най-голям брой точки - 387, е събрал през 2009 г. роденият в беларуската столица Минск представител на Норвегия Александър Рибак. Дотогава рекордьори са били финландците от “Lordi”, спечелили “Евровизия 2006” с 292 точки.

Най-младата победителка на конкурса е Сандра Ким (Белгия), която се класира на първо място през 1986-а, когато е едва 13-годишна.

Най-многобройна публика - 38 000 души, се събира на футболния стадион “Паркен” в Копенхаген, за да почувства на живо (а не пред телевизионния екран) магията на “Евровизия 2001”. В историята остава и най-малкият град-домакин на песенното състезание: Милстрит с население едва 1500 души посреща гостите на музикалната надпревара през 1993 г. от името на Ирландия.

Шеметният възход на “АББА” започва с участието на групата на “Евровизия 1974”

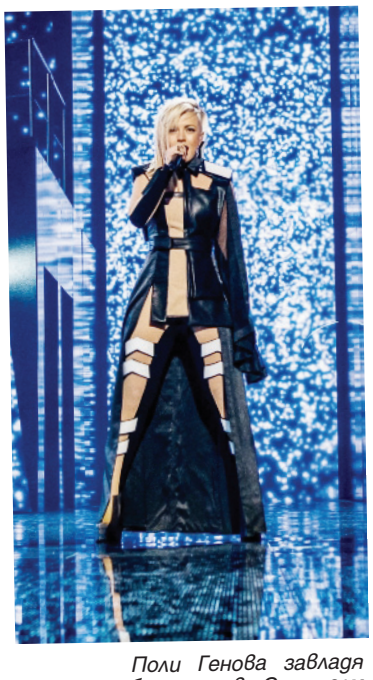
Най-често конкурсът се провежда във Великобритания, която 5 пъти се нагърбва със задачата след успех на свой представител и 3 пъти поема щафетата от отказали се победители на “Евровизия”.

Ирландецът Джони Логан е единственият двукратен шампион на съревнованието - през 1980 и 1987 г. А песента му “Why Me”, написана за Линда Мартин през 1992 г., също осигурява на Зеления остров първо място, като по този начин превръща Логан в уникален музикант, чиито хитове са донесли 3 трофея от турнира.

Мароко официално е призната за най-пасивната страна, понеже е участвала в конкурса само веднъж - през 1980 г.

Не бива да се пренебрегва и фактът, че “Евровизия” става трамплин за бляскава кариера на звезди като “АББА”, Селин Дион, Тото Кутуньо, Ал Бано и Ромина Пауър, Хулио Иглесиас и др.

Страницата подготви Алъона НЕЙКОВА

Поли Генова завладя публиката в Стокхолм с глас и визия

България пак е на финала

Представителката на България на тазгодишната “Евровизия” Поли Генова успешно мина през полуфиналите на международния песенен конкурс и тази вечер (14 май) ще пее на финала в шведската столица под №8.

Изпълнението на “If Love Was a Crime” (“Ако любовта беше престъпление”) вдигна публиката на крака. Световните букмейкърски залози показват завидна предна позиция на българската песен, като я класират между трето и пето място. Под №5 останаха и най-добрите (засега) представители на страната ни Елица Тодорова и Стоян Янкулов-Стунджи, които спечелиха симпатиите на публиката на “Евровизия 2013”. За абсолютен фаворит т.г. е сочен руснакът Сергей Лазарев с “You Are The Only One” (“Ти си единствената”).

На сцената в Стокхолм ще излязат представители на 26 държави, като редът е следният: Белгия, Чехия, Холандия, Азербайджан, Унгария, Италия, Израел, България, Швеция, Германия, Франция, Полша, Австралия, Кипър, Сърбия, Литва, Хърватия, Русия, Испания, Латвия, Украйна, Малта, Грузия, Австрия, Великобритания, Армения.

Джъстин Тимбърлейк ще бъде първият изпълнител, който ще пее на тазгодишното издание на “Евровизия” в Швеция, без да е участник в конкурса. Звездата ще представи последния си хит “Can`t Stop The Feeling” (“Не мога да спра чувството”) от саундтрака на анимационния филм “Тролчета”. Американските телевизионни зрители за първи път ще могат да проследят европейската песенна надпревара благодарение на Viacom.

ЦАРИЦ НА КРАСО

У нас розовите насаждения заемат около 34 000 декара, като само в Карловско и Сопотско има почти 5500 градини. Поради засиления интерес от чужбина към високо качественото българско розово масло, което намира приложение с голям успех в световната парфюмерийна индустрия, последните десетина години площите, засадени у нас с рози, се увеличават. За съжаление не всички се поддържат добре, а някои направо са изоставени.

Тази година обаче изкупните цени са сравнително добри - 1,50 лв. за килограм цвят. Това е с 30 стотинки повече от 2015 г. Има идея да се създаде Закон за защита на розопроизводителите и чрез него държавата да въведе оздравителна политика за маслодайната роза и етеричните култури. Тя трябва не само да наложи стабилна изкупна цена за розите, но и да изиска от Европейския съюз субсидиране на розопроизводството, за да се постигне цена от 2 лева за килограм цвят.

Но всъщност какво цвете е розата и каква е неговата история?

Иван БЕЛОВСКИ

Най-разпространеното градинско цвете днес е розата. В диво състояние розите съществуват от милиони години, появили са се на Земята много преди човека. Вкаменелости на рози, които не се различават твърде от дивите екземпляри, както и от сегашните градински рози, са били открити в Близкия изток, Франция и Америка, а ако се съди по изображенията, те сигурно са съществували в Персия и Далечния изток още в дълбока древност.

Според предания римляните нарекли британските острови Албион не само заради белите скали на Дувър, но и заради многобройните розови градини на древния град Алба, които видели тогава. Същевременно се твърди, че римляните са донесли бялата роза във Великобритания, но трябва да се подчертае, че в относително краткия период на римско господство тази роза едва ли би могла да се натурализира и да получи такова широко разпространение. Една от белите рози обаче действително си спечелила слава като Бялата роза на Йорк.

В Италия били отглеждани голям брой рози за украса и създаване на аромат по време на римските фестивали, като едновременно се внасяли и големи количества рози от далечни страни - най-вече Египет. Дали са били запазвани по време на дългото пътуване посредством някакви методи на изстудяване или замразяване, или пък са били пренасяни на корабите като цветя в саксии и сандъци, не е известно до днес, но търсенето на свежи рози в Рим било толкова голямо, че търговията с тях процъфтявала.

Като олицетворение на красотата, притежаваща в диво състояние ненадминатата простота на формата и деликатност на цветовете, розата е била част от изкуството на много народи в продължение на векове. Тя е била използвана за декорация на ранните персийски ръкописи, често е срещана в различни китайски рисунки и илюстрации. Била изрисувана по стените на развалините в Кносос на остров Крит; в хералдиката се среща най-често розата на Тюдорите; розата е използвана първо като езически, а след необходимия период за промяна в мисленето на хората и като християнски символ на чистота.

Така наречената столистна роза е разновидност на бялата роза, създадена главно в Холандия. Тя е розата, която най-често се среща преплетена с екзотични шарени лалета в творбите на старите холандски художници на цветя. Интересен е фактът, че една от най-красивите столистни рози носи името на френския художник Фантен Латур.

Наименованието "столистна роза" е доста объркващо и заблуждаващо, което се дължи на факта, че старите ботаници не са правели разлика между листа и венчелистчета. По същия начин те като че ли не са разграничавали розовите на цвят от червените рози, наричайки ги всички червени, като по този начин са станали причина за объркване.

Преди началото на XX век розите били бели, червени, розови, кафеникави, лилави или пурпурни, макар че е имало и шарени рози, които променяли цветовете си с течение на времето. Едва през втората половина на XIX век кръстосването започнало да придобива по-голямо разпространение, тъй като дотогава сложният процес на кръстосаното опрашване не бил познат. Преди това всяка нова роза, която се появявала, била смятана за добре дошъл дар на природата. Едва през 1900 г. един французин на име Перне-Душе създал първата истинска жълта роза, наречена "солей д'ор" - златно сърце.

Трябва да се спомене, че Франция е държавата, която прави немалко за съвременното развитие на розата. Императрица Жозефина е била онази личност, която е превърнала розата в модерно растение, отглеждано в градините на аристократите. Нейни съвременници я описват като страстна градинарка, създала колекция от всички съществуващи тогава рози в предградието на Париж Малмезон. Именно в Малмезон белгийският художник-ботаник Редуте е сътворил илюстрациите на забележителното си тритомно произведение "Розите".

Важно е да се знае, че имената, които Редуте е дал на някои от розите и които са изписани под неговите илюстрации, са променени в светлината на новите знания, като например "индийска роза" и "бенгалска роза".

По това време от Китай

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

За гръмкото визово мълчание

Българското правителство отново чака какво ще решат „големите”

Момчил НЕКОВ, член на Европейския парламент

S&D

Група на Прогресивния алианс на социалистите & демократите в Европейския Парламент

Делегация на българските социалисти

Липсва адекватна политика от страна на Еврокомисията по въпроса за трети страни, които не отменят визите за нас

За последните два месеца Европа показа сериозни колебания и отстъпление от принципните си политики относно визовите режими.

Още на 12 април изтече срокът, в който Европейската комисия трябваше да предложи въвеждането на визи за гражданите на трети страни, които пътуват безвизово в ЕС, ако тези страни не са премахнали визовите си изисквания за всички граждани на съюза. Това обаче не се случи. И до днес всеки наш сънародник, който иска да пътува до САЩ и Канада, не може да го направи, без да мине официално одобрение в съответното посолство. Същевременно нито на канадците, нито на гражданите на САЩ са необходими визи за България, а всъщност дори и за целия Европейски съюз. И така е от десетилетия. Това е не само несправедливо, но и продължава да показва тенденциозно отношение към страната ни. В тази ситуация Европейската комисия трябваше да има реципрочна политика и да въведе визов режим за гражданите на двете страни. Но не го направи. И така от 12 април до днес институция, която е пазителка на договорите и техните закони, мълчи тенденциозно по въпроса.

И можех да приема, че този пропуск е въпрос на тромавата европейска машина, ако не се беше случила още по-абсурдна ситуация по казуса с визите за турските граждани.

Страх или снишаване?

След като не видях реакция от Европейската комисия с адекватна политика към трети страни, които не отменят визите за нас, отправих въпрос до ЕК за законността на нейните действия, или по-скоро за нейните бездействия. В своето питане припомних и окончателното решение на Съда на Европейския съюз относно регламента, изискващ от нея да предложи механизъм за въвеждане на визи за граждани на трети страни, ако няма реципрочност, както и срокът, в който това трябва да бъде сторено. От това произтече и нуждата до 12 април 2016 г. ЕК да предложи въвеждането на въпросните визи. И толкова! До днес официална реакция по изпълнение на европейското законодателство от страна на комисията няма. Но пък САЩ очакват от нас да подкрепим Трансатлантическото търговско и инвестиционно партньорство (ТТИП), по което преговарят САЩ и ЕК в момента, а Канада - Всеобхватното икономическо и търговско споразумение, по което преговорите са приключили и се очаква ратификация през идните месеци. Иначе, когато стане дума за санкциите срещу Русия, Брюксел не демонстрира особено колебание. Напротив, говори с апломб. И тук възниква въпросът, дали се притеснява ЕК да втвърди тона срещу Вашингтон и Отава? От страх или снишаване е мълчанието? Защото скоро Брюксел ще трябва да се произнесе и за същите тези търговски споразумения, които породиха и продължават да са повод за протести в различни европейски страни. Вече има и мрежа от близо 1500 европейски общини, които се обявиха за “зони свободни от ТТИП”, а сред тях е и българската Горна Малина. Будни европейци и гражданско общество очевидно има. Ще застане ли Европа на страната на своите граждани, или ще се поддаде на натиска на двете държави от другата страна на Атлантика?

Как ще продължи диалогът на европейските институции с Турция, след като Анкара не се притеснява да не изпълнява ангажиментите си. На снимката: турският премиер Ахмет Давутоглу и президентът на Европейския съвет Доналд Туск след срещата, на която бе сключено споразумението между ЕС и Турция за бежанците

Премигащата светлина в тунела към Брюксел и тъмнината в посока София

Тишината, обхванала Брюксел, не беше помалка и в София. Независимо че многократно говорих по темата и поставих въпроса още през февруари 2015 г. Тогава еврокомисарят по международната търговия Сесилия Малмстрьом - главен преговарящ по споразумението със САЩ, ми отговори, че Еврокомисията съзнава, че разглежданите въпроси за визите са от чувствителен характер и поради това полага старание за възможно най-скорошното постигане на пълна визова реципрочност със САЩ. Получих и нейното уверение, че ЕК повдига този въпрос при всеки възможен случай и на всяко равнище. Това сякаш даде надежда и някак си се виждаше светлина в тунела. Официалното решение на ЕК от 12 април тази година обаче затъмни същата тази светлина. Българският премиер Бойко Борисов и външният ни министър Даниел Митов запазиха също мълчание и преди, и след излизането на това решение. Поради тази причина отправих питане и до двамата за позициите им. Официален отговор нямам и до днес. По тази чувствителна тема за българското общество очевидно някой смята, че у нас не трябва да се говори. Чувствителна е поради простата причина, че не можеш да искаш и да преговаряш за свободна търговия, когато няма възможност за свободно движение на гражданите и представителите на бизнеса на двете страни. В запазване на визите за българите от страна на САЩ и Канада аз виждам възможност и опасност за избирателна пропускливост за това кой е достоен и кой не е да стъпи на американския пазар. Това ли е свободната търговия тогава? И вместо за това да се говори и отстоява твърда национална позиция, преди броени дни чухме от Борисов, че сегашното правителство си има “задачи, по които да работим - да строим инфраструктурата, да действаме по европрограмите”. Да защитават националния интерес обаче в тези критични седмици и месеци очевидно не е сред тези задачи. И след време пак ще си измиваме ръцете с Брюксел и решенията на “големите” там. Въпреки че има момент и теми, по които трябва да дадем глас на несъгласие като държава. И този момент е сега.

Имали сме воля?

Някак тихо се случва всичко това. Свикнахме с гръмките изявления на премиера по всякакви теми. И поемане на национална позиция персонално от него - в първо лице единствено число - от увеличение на заплати, до изпълнения на изисквания от Брюксел. В този случай и той не каза и дума. За сметка на това обаче видяхме, че Румъния веднага зае позиция. Тяхното Министерство на външните работи реагира светкавично и заяви, че ще трябва да се преразгледат отношенията ЕС-Канада, докато не се постигне безвизов режим за румънските граждани. Как си представяте това да бъде казано от Даниел Митов? Всъщност имаше коментар от г-н Митов и той беше след срещата със зам. държавния секретар на САЩ Антъни Блинкен преди дни. И той е: “Налице е воля и от наша страна, и от страна на партньорите ни от САЩ за решаване на този проблем”. Надявам се, че е голяма волята и резултатът скоро ще е налице, защото подобни фрази чуваме от години.

За сметка на кратките коментари с малко конкретика, тези за Русия от външния ни министър по примера на Брюксел изобилстват. Твърд е за санкциите срещу Москва. А наскоро пак изтъкна, че Турция е важен партньор на ЕС по редица международни теми, включително миграцията. Но за национална позиция относно отказа на Анкара да спазва изискванията на ЕК, за да пътуват гражданите й безвизово в ЕС, отново нямаше място. В едно с Митов по темата е особено тих и Бойко Борисов. Вероятно фактът, че е премиер на страна, която граничи с Турция, не го притеснява.

Гръбначни изкривявания

Но пък за сметка на нашите първи политици Брюксел показа най-после гръбнак. След като дни наред мълча и се огъва, след отказа на турския президент Ердоган да изпълни изискването на Европа да промени антитеористичния си закон на 7 май, четири дни по-късно Европарламентът взе решение да прекрати обсъждането на въпроса за предоставяне на безвизов режим на Анкара, докато не се постигне видим резултат съобразно препоръките на ЕС. Е, да, междувременно Ердоган “подчерта”, че Брюксел отказва да коригира “собствените си абсурдни закони”. Искането към страната му пък било “черна комедия”. Това преля чашата на търпението, или пък Европа разбра, че е буквално изнудвана от Турция заради кризата с бежанците. Председателят на ЕП беше категоричен, че темата ще започне отново едва когато Анкара изпълни всичките 72 условия. По-късно съветникът на турския президент Ердоган Бурхан Кузу заяви, че ако ЕП не одобри въвеждането на безвизовия режим, то Анкара ще отпрати всички бежанци към Европа. Това изправя страната ни пред опасността от невиждана криза, защото пътят на бежанците не минава само през Гърция, а и през България - единствената друга държава членка на ЕС с директна граница с Турция. И в този случай премиерът Борисов и външният ни министър отново мълчат. Не че е изненада вече. Но те дължат все повече отговори пред българските граждани и най-съществения е дали наистина защитават националните ни интереси.

Защото очевидно Турция не се притеснява да не спазва ангажиментите и обещанията си. Дори и наистина да спази изискванията на Брюксел, се надявам бежанците да не намерят механизъм за лесно получаване на турски паспорт, а оттам да имат възможност да влизат без визи в ЕС. Защото това обезсмисля изобщо договорките за овладяване на бежанския поток.

Говори Брюксел

Няколко въпроса висят със страшна сила. Как ще продължи диалогът на европейските институции с Турция оттук насетне? Какви действия ще предприеме правителството на Бойко Борисов. Ще има ли изобщо такива? Проблемът с визите за САЩ и Канада не е маловажен. Той очаква своето решение. Но този с бежанците ще става все по-остър. А настоящата власт в България показва, че винаги е в очакване от нейно име да говори Брюксел.

ДУМА Неделник
СЪБОТА 14 МАЙ 2016

Д-р БОРИСЛАВ БОРИСОВ:

Необходими са повече проучвания на лекарства за хората над 65 г.

За мнозина тежко болни включването в клинично изпитване на ново лекарство е шанс да живеят, казва експертът

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Д-р Борисов, какво представлява клиничното изпитване и има ли разлика от проучването?

- Като терминология изразът "клинично изпитване" е по закон, но е добил гражданственост изразът "клинично проучване". Нито един от двата не е грешен. Клиничното изпитване (или проучване) е поредица от медицински изследвания при разработването на нови лекарства, за да бъде установена безопасността и ефикасността им. Клинично изпитване се провежда и когато за вече съществуващо лекарство се търси ново приложение например върху други популации или други възрасти и пр.

Кога едно химично съединение е вече лекарство?

- Без да има изследване на ефекта (дали ползата превишава риска) и безопасността върху хора, не може една молекула да види бял свят като лекарство. Преди да се изследва едно лекарство върху човек, години наред се изследва върху различни видове животни. Например, за да стигне до човек едно биологично лекарство, изследва се конкретна малка маймунка - дългоопашат макак, за която се смята, че е най-близо до човека. Около 15 години са необходими, за да се превърне една молекула в лекарство, а разходите за нея са като за космическа совалка - около 1 млрд. долара. При първоначалното проучване се провежда синтезиране, изпитване и скрининг на 3000 до 10 000 молекули, от които остават не повече от 10-20 при предклиничните изпитвания. Като се отчита потенциалният ефект и безопасност, както и други фактори, след изпитванията върху животни остават 5-10 молекули, а при клиничните изпитвания - помалко от 5.

Клиничните изпитвания се извършват в 4 фази. Във фаза 1 те се правят на здрави доброволци в много строго контролирани условия, в специални болнични отделения, създадени за тази цел, а здравословното състояние на самите доброволци трябва да отговаря на редица условия като за всичко те са подробно информирани. При тази фаза се вижда дали въобще се понася лекарството, дали се проявяват някакви неочаквани усложнения. В изпитванията участват клинични лекари с максимално висока квалификация.

Третата фаза е масовото проучване. Често я наричат регистрационно проучване и то може да обхване хиляди пациенти на петте континента в стотици лечебни заведения. Обикновено резултатите от тази фаза могат да решат съдбата не само на даденото лекарство, но и на цялата фармацевтична компания, която го разработва. Такова проучване може да струва стотици милиони долари. Именно в тази фаза участниците в проучването се разделят в две групи като едните получават новото лекарство, а останалите - плацебо.

БОРИСЛАВ БОРИСОВ е роден през 1964 г. Завършва медицина в София, специалност интензивно лечение. Има магистратура по бизнес администрация. От 1990 до 1998 г. работи като аспирант, асистент и практикуващ в академични центрове в София, Марсилия и Париж, през 1997 г. специализира и в Аденбрукс, Кембридж, междувременно участва в редица клинични изпитвания като изследовател. От юни 1998 до май 2004 г. е директор на Националния институт по лекарствени средства, впоследствие Изпълнителна агенция по лекарствата. През май 2004 г. основава "Прескрипция" - специализирана фирма в областта на лекарствената регулация, клиничните изпитвания, интелектуалната собственост.

> **Не може да се дава на дете лекарство за възрастен, но в намалена доза**

Често пациенти се страхуват изобщо да се включат в проучване, други търсят шанс за оцеляването си именно в клинично проучване. Какво става с участници в проучване, които попадат в плацебо групата?

- Те не получават новото лекарство, а вместо него - плацебо, но терапията, която са имали до момента продължава. Те не остават без лечение. Имам пример с близък до семейството ми човек, участвал в 2-годишно клинично проучване. И когато то приключи, оказа се, че този човек бил в плацебо групата. Но по-важното е, че именно в тези 2 години заболяването му е било най-добре контролирано, защото, когато болен се включи в клинично проучване, получава и съпътстващото лечение безплатно. Например пациент е включен в проучване на лекарства за намаляване на холестерола. Докато продължава изпитването, на този човек се правят и всички необходими изследвания, за което плаща не касата, а възложителят. Така се освобождават и средства на касата. Ако се изследва например лекарство против рак, на участниците в проучването се правят и всички необходими изследвания, в това число и много скъпи. За тях плаща възложителят - компанията, която проучва лекарството. Ако в страната няма апаратура, пак той я предоставя и тя остава у нас. Това са едни от най-постоянните, дълготрайни и предвидими инвестиции в България.

Какви други проблеми може да има за пациентите, които са включени в такива проучвания?

- Например млади хора с много тежки заболявания избягват да имат деца, но ако възникне нежелана бременност, някои жени предпочитат да задържат детето и това може да наложи да напуснат клиничното изпитване и да прекратят лечението с новия продукт. Тогава отново се връщат ужаса и кошмара от болестта.

Какви са ползите и рисковете на хората, които участват в изпитването на нови лекарства?

- Преди всичко достъпът до ново лечение, което осигурява непрекъснато медицинско наблюдение и изследвания на най-високо ниво, лечение с гарантирано спазване на международните стандарти за съответното заболяване както и незабавен достъп до квалифицирана медицинска помощ. За някои пациенти с определени заболявания - редки или злокачествени например, включването в клинично изпитване на ново лекарство е шанс да живеят.

Сред рисковете от участието в клинично проучване е експерименталното лекарство да няма ефект, да има странични действия, но в такива случаи своевременно човекът се извежда от проучването. Това се прави и щом се забележи влошаване на съществуващото или съпътстващи заболявания.

Къде е България по отношение на клиничните изпитвания?

- Реално у нас започнаха масово клинични изпитвания през 1998 г., когато се направиха първите промени в законодателството в това отношение. Разбира се, и преди е имало клинични проучвания, но доста по-малко. В наши дни и лекарите се квалифицираха, и пациентите са много по-информирани, могат да консултират и с друг лекар, и с друг юрист документите за информирано съгласие, преди да се включат в изпитването. В тези години напредъкът в клиничните проучвания у нас е много сериозен. Клиничните изпитвания са единствената алтернатива за хора с тежки заболявания - онкологични, редки болести и пр., те не биха имали достъп до подобни лечения.

Преди 3-4 години Еврокомисията доста по-широко отвори вратите за клинични изпитвания при деца. Как е у нас?

- Има доста разрешени в България проучвания на лекарства за деца. По принцип много проучвания или не започват, или не включват пациенти. У нас преди години бе проведено успешно проучване при деца на медикамент за диабет. Но трябва да сме наясно, че ако няма проучвания, няма и да има лекарства за деца. Вече лекарствата са такива, че не може да се дава на дете лекарство за възрастен, но в намалена доза. Допреди 10-15 години над половината от лекарствата за деца не бяха изпитвани върху деца. Това е свързано с рискове от неефективност или нежелани лекарствени реакции. Контролът е изключително строг.

Правят ли се клинични проучвания на лекарства за възрастни хора?

- Това е другият проблем. Която и да е листовка, на което и да е лекарство, като отворим, виждаме, че пише "между 18 и 65 г.". Колко стотици хиляди са българите над 65 г.? Тази популация нараства. Много малко са проучванията за хора над 66 г. при съответните индикации. При едно проучване на дадено лекарство в понапреднала възраст, естествено ще има повече странични реакции. Като влезе човек в болница, над половината пациенти са възрастни. Не може човек на 75-80 или над 85 г. да взема лекарствата си в доза, която е предназначена за хора под 65 г.

В какви молекули се цели съвременната фармаиндустрия?

- Персонализираната медицина, прицелното лечение. Това са повече от молекули. Близо половината от новите лекарства и почти 3/4 от онколекарствата са с потенциал за прицелно лечение - унищожават тумора, но запазват здравите клетки и тъкани. Очаква се в следващите 5 години 69% увеличение на лекарствените продукти за т.нар. персонализирана медицина.

Има ли в България специфични административни бариери за клинични проучвания?

- Винаги има пречки, но в момента е много по-добре регулирано, отколкото беше преди 15-20 години.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Пардон

Курорт

Иван БЕЛОВСКИ

Охранителят Петров седеше пред спешния кабинет и притискаше с кърпа окървавения си нос. Докато чакаше да дойде неговия ред, се размисли и реши, че повече не може да изпълнява задълженията на охрана в 333-та елитна софийска гимназия. Вече четвърти път посещаваше "Пирогов", бит от ученици и от родителите им. Днес един дванадесетокласник започна да катери с мотоциклета си стъпалата пред главния вход, с намерение да влезе с мотора в класната стая. В резултат от намесата си Петров получи няколко крошета, насинено око и разбит нос. Миналият месец загрижен, остриган родител със златни ланци му изкълчи дясната ръка, само защото на синчето му били нарушени човешките права при рутинна проверка за внасяне на алкохол в школото. От пищно татуирани зрелостнички злощастният охранител беше нацелен преди време в ингвиналната област, тъй като прекрати зрелищния им двубой. Дори и учениците в долните класове, дето ги возят с лимузини и джипове до училището, почнаха да го плашат с бащите си.

- Най-тежки и трудни за охрана обекти днес са училищата! Не е като едно време, когато имаше само един байчо и за разсилен, и за портиер! - каза си Петров и продължи да притиска подпухналия си нос.

И тогава в натежалата му от болка и безсилие глава проблесна спасителна идея. Що не вземе да стане военен. От тия, новите, дето им плащат, за да са войници. Най-много да го пратят я в Афганистан, я в Ирак! Там какво - пълен кеф. Тук те стрелят талибани, там те бомбят джихадисти! Спокойствие, направо все едно си на курорт! Не е като да си охранител на училище!

Людмил АСЕНОВ

Всенародна антикорупция

Денчо ВЛАДИМИРОВ

Срещам колегата Жорков пред пощата, държи в ръката си плик. От ароматизираните, значи ще го праща до жена. Побелял, ама галантен.

- Ще го пращам на Цачева от парламента! Правя й предложение!

- В какъв смисъл? - учудвам се. – Жена ти знае ли?

- Не само знае, но и участва в писането на писмото! - отвръща Жорков и изобщо разсейва деликатните ми подозрения. - Правя на Цачева предложение да ме спаси и мен от предразположеност към корупция, като ми вдигне и на мен пенсията, така както вдигнаха заплатите на ония от ВеСеСе-то! По седем бона ги направиха! Чух по радиото това, дето го изръси един гербаджийски депутат - всичко било по патриотични съображения: "Вие какво? Да не искате да имаме бедни съдии, унизени и предразположени към корупция?" Та затова им били вдигнали заплатите. И сега, като имаме богати съдии - криво ще седят, ама право ще съдят! Та и аз сега пращам писмо до Цачева с предложение да ми вдигне пенсията! И не седем бона да я направи, не! Петстотин лева ми стигат. Иначе, не искам за заплашвам, но съм тотално предразположен към корупция! Ой, как съм предразположен, едва трая! Ето, пиша й: "Вие, Цачева, какво? Да не би да искате да имате бедни пенсионери, унизени, предразположени към корупция?" Накрая завършвам писмото си така: "Спаси мео, председателко, и мен от корумпиране! Като нямам пари да си платя тока и парното, да си пломбирам зъба, вече всяка нощ сънувам корупционни схеми!"

"Пък и, очарователна Цачева, пиша й в постскриптум аз - заедно с моята пенсия вземете в парламента все така патриотично да вдигнете пенсиите и туземските работни заплати на още няколкото милиона българи, които също, бедни и унизени, са на прага да се корумпират и на ДНК-ниво!

Затова - като вдигате заплатите, вдигайте ги всенародно!"

АГНЕШКИТЕ ГЛАВИЧКИ

Димитър БЕЖАНСКИ

Преди Великден много обикалях магазините - агнешкото навсякъде скъпо. Накрая купих две агнешки главички и се прибрах вкъщи.

- Кво е това? - пита жена ми.

- Агне! - отвръщам. - По-точно - две агнета.

И й обяснявам, че от една страна, агнешкото е много скъпо, а от друга страна, науката е много напреднала.

- На Запад - викам - от един прешлен възстановяват динозавър! От една клетка ли беше, яйцеклетка ли беше, преди години създадоха овцата Доли! Аз пък от тия агнешки главички ще направя агнета! Две! Едното за Великден, другото за Гергьовден! И й начертах плана си. Аз лично няма да правя от главичките агнета. Обаче имам един съученик, сега е професор по биология. Още от малък беше много умен и в училище му викахме Мозъка.

- Той сто на сто ще успее да спретне две вакли агънца от тия главички!

Жена ми за пореден път ми каза, че акълът ми е колкото на една агнешка главичка и че сигурно и моят съученик е същият като мене. После изтръгна едната главичка от ръцете ми и я мушна във фурната да я пече, а с другата ми каза да си троша главата.

Увих втората агнешка главичка в един вестник и отидох при професора.

- Здрасти, Мозък! Нося ти една агнешка главичка!

- Ей! - зарадва се той. - Много ти благодаря! Щото агнешкото е толкова скъпо, че... Майката си трака!

- Точно затова - викам - ти я нося!

И му разкривам идеята си.

Той ме погледна по същия начин, по който ме погледна и жена ми:

- Абе ти да не си?

- Не съм! - креснах му.

После си прибрах агнешката главичка и се върнах у дома. В крайна сметка за Великден вкъщи имахме две печени агнешки главички. За Гергьовден ще купя още две. А до следващия Великден, заклел съм се, ще изуча тайните на генното инженерство и ще имам по едно агне за празниците, та каквото ще да става! Ако пък напредна в биологията, от някоя свинска опашка може да си осигуря и прасе за Коледа!

На сиромаха единствената му надежда е в науката.

Светослав ЯНАКИЕВ

ГАЛЕРИЯ ПАРДОН

Виц Вариете

Седят във вигвама и мълчаливо пушат лулата на мира Винету, Поразяващата ръка и Бойко Борисов. В един момент Винету става и излиза да свърши естествената си нужда. Чува се навън едно „Брум!“ и Винету се връща. Под окото му огромна синина. След малко и Поразяващата ръка излиза от вигвама по същата причина. Отново навън се чува едно „Брум!“ и Поразяващата ръка се завръща. Под окото му също огромна синина. Става наш Бойко да пусне навън една вода. Чуват се две изтрополвания „Брум!“ и пак „Брум!“, Борисов се завръща на мястото си, а под двете му очи – огромни синини…

Седят тримата пушат мълчаливо лулата на мира и в един момент Винету се обръща към Бойко и пита:

-Нека бледоликия вожд обясни как можа така да настъпи мотиката, че тя да го удари и под двете очи?

☺

Дядо води внука си на първомайския празник на ДУМА. Разхождат се двамата из парка и по едно време внукът пита:

-Дядо, вярно ли е, че слоновете могат да летят?

-Това не е възможно! – отвръща дядото. – Слонът е твърде тежък, за да лети! Защо ми задаваш такива въпроси?

-Ми миналата седмица разгърнах вестника ти, ДУМА, беше го оставил на масата, и там пишеше, че слоновете можели да летят.

Помълчава минута-две дядото пък казва:

-Е, при определена влажност на въздуха, независимо от тежестта си, могат да прелетят по сто-двеста метра…

☺

Знаете ли, че:

Пластичната хирургия е като санирането - обновява фасадата, но канализацията остава същата!

☺

Приказка:

За рождения си ден Дребосъчето получи като подарък зенитна установка. Тази играчка коренно промени живота на Карлсон.

☺

Снахата се оплаква на свекървата:

- Мамо, синът ти нещо охладня към мен!

- Ами давай му всичко каквото поиска и всичко ще се оправи.

- Ами, ако поиска високи блондинки?!

☺

Пазарджишки виц:

- Дядо ми е толкова зле със зрението, че вчера пуснал едно писмо в бурката на една мюсюлманка.

☺

- Трябва да направя нещо! Трябват ми пари!

- Започни най-после работа.

- Моля те, положението е сериозно, не ми е до шеги...

☺

Шефът:

- Петров, решихме да те заменим с този робот.

- Еее, той какво може да прави?

- Нищо...

☺

Ненаучна фантастика:

Живеем на Земята, а цените са космически!...

Вечер, като си легна, броя овце. И винаги помага - някъде до 98-та заспивам. А после посреднощ се будя от кошмара, че две овце ми се губят!

☺

Някакъв чете дебела книга в трамвая и коментира на глас:

- А стига бе!

- Не може да бъде!

- Егати простотията!

- Ама сериозно ли?...

- Тия нещо се бъзикат с хората!

Съседът по седалка любопитства:

- Какво четете?

Читателят обръща книгата така, че да се види корицата:

- “Правописен речник на българския език”

☺

Влак на границата за митническа проверка. Към водача на голяма група, заела три вагона, дотичва пътничка от първия вагон:

- Митничарите направо ще ни разбият! Преобърнаха половината вагон с главата надолу, проверяват всичко!

Ръководителят на групата вади две бутилки водка:

- На, занеси им да пийнат.

След малко оная се връща:

- Не искат водка!

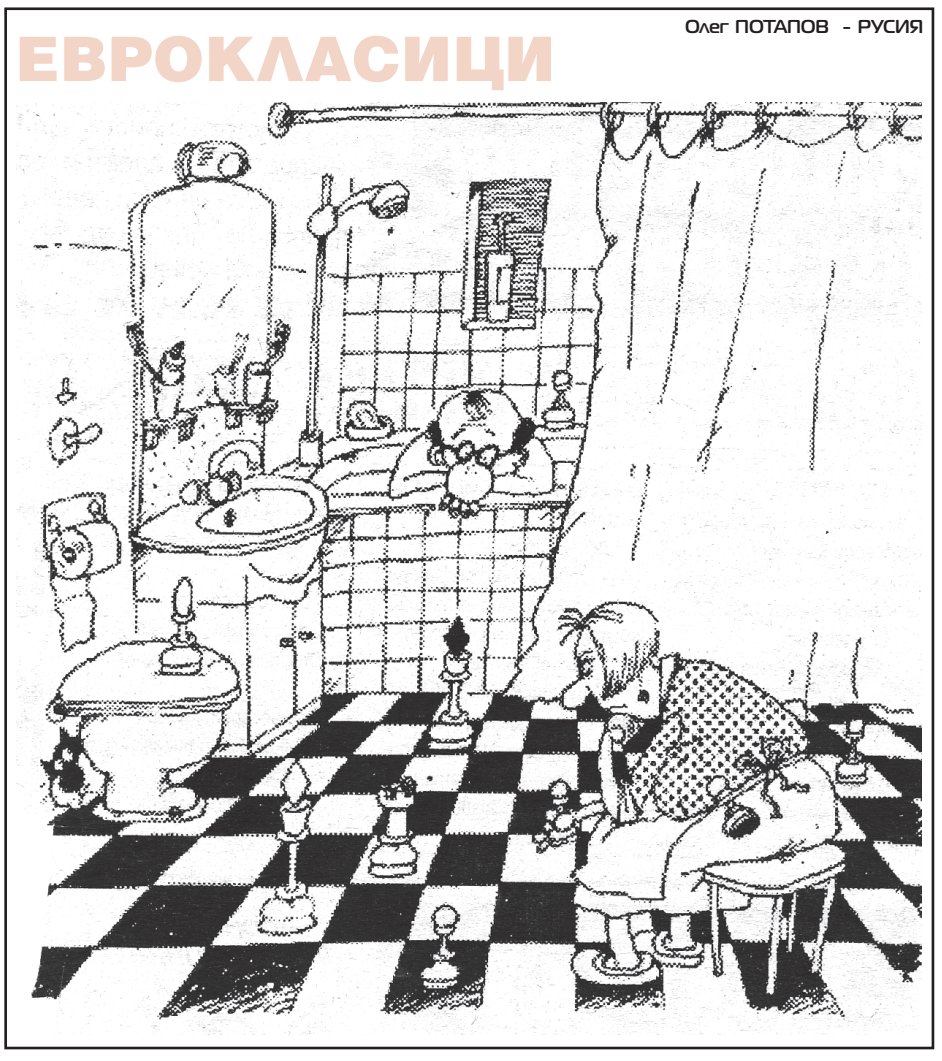
- Добре, кажи на Ленчето от втори вагон да иде да ги оправи.

След десет минути:

- Лоша работа... Тя само дето не почна да танцува гола там - не я искат и това е... Продължават да проверяват целия вагон.

- Тежък случай значи... Добре де, ето вземи тези пари и им ги дай.

След още малко мадамата пак се връща:

- И пари не искат.

Замислил се водачът на групата и изведнъж викнал:

- Викай полиция! Измамници! Това не са никакви митничари!

☺

В кръчма двама приятели говорят за жени. След третата чаша се размечтават:

- К’во ше кажеш, ако ей-така срещнеш красива жена, с блага усмивка, с добри очи, от които струи любов. И вътрешният ти глас нашепва, че ще те обича, ще те разбира и ще ти прощава всичко?

- Е, как какво? “Мамоооо!”

☺

Древен египетски фараон се обажда в кръчма:

– Мога ли да запазя маса за трима?

– Да, на чие име?

– Сакрахотеп.

– Как се пише?

– Птичка, два триъгълника, вълнообразна линия, пак птичка, кучешка глава, слънце, скарабей...

☺

В чудния свят на русофобите:

Седели си Иво Инджев и Плевнелиев на плажа, излежавали се на шезлонги и обсъждали политиката на Русия. Минал Бойко Борисов и, за да си направи майтап, шляпнал Инджев отзад по врата. Тогава Иво скочил стреснат и се развикал:

- Росене, какво ти казах, че ще ни застигне дългата ръка на Кремъл.

☺

Руски хакери съобщават:

„Най-после пробихме мрежата на Пентагона и се докопахме до програмното осигуряване на ракетите “Томахок”. Сега вече те се наричат “Бумеранг”.

☺

Религиозен:

Вчера намерих портмоне, с пари в него и като добър християнин си помислих, какво би направил Исус... и го превърнах във вино.

☺

Старият мечок поучава детето си:

- И запомни, синко! Червено вино се пие, когато ядеш ловец. Когато ядеш рибар, се пие бяло.

☺

Професор към невзелата изпита сексапилна студентка:

- Колежке, имате ли една свободна вечер?

- Да! - въздъхнала облекчено тя.

- Еми научете си и елате пак.

☺

Приказка:

Лежат си в леглото Червената шапчица и Вълкът. Червената шапчица пали цигара и правейки кръгчета дим, промърморва:

- Ама и аз съм една глупачка, да вярвам, на бабини деветини! Подлъга ме ти с тоя голям нос, с големите уши, а то?

☺

Крайпътно заведение:

- Какво ще ми предложите за обяд?

- Има шкембе, скара, наденица, дробчета...

- Аз съм вегетарианец.

- В ъгъла има китайска роза и фикус.

☺

Призив:

Скъпи мъже, ако искате да промените света, направете го, докато още сте ергени. Оженете ли се, няма да може да промените дори и канала на телевизията.

☺

Знаете ли, че:

Повечето мечки, които са срещали хора, смятат, че те живеят по дърветата.

☺

Разговарят български и английски депутати.

Английският се похвалил:

- При нас всеки втори депутат е бла-городник!

- О, това е нищо! При нас всеки депутат е крал! - отвърнал българският.

☺

Модерни времена:

Днес ми стана много мило, като видях как една възрастна жена помогна на младеж, който си чатеше по телефона, да пресече улицата...

☺

Детски спомен:

Като бях малък, мама и тате не ми купуваха нищо. Сега пораснах, тръгнах на работа и вече мога сам да не си купувам нищо...

☺

Трудно е да кажеш “обичам те”. Още по-трудно е да кажеш “прости ми”. А най-трудно е да кажеш “Не ми наливай повече”.

☺

Любимият виц на Румяна Бъчварова:

Лъскава лимузина се бутнала у валяк. Катаджията, като прибрал стотачка от баровеца, попитал валякчията:

- Кажи сега... как го изпревари и къде го засече?

☺

В чудния свят на семейните:

- Егаси, Пешо... как я търпиш твоята? От как ви знам, тя само ти крещи, мърмори и те навиква?! Някога въобще била ли е в добро настроение?

- Боже опази! Като е в добро настроение, тогава и пее!

☺

Навършвайки 65, Нане става пенсионер. Мара, жена му, го съветва:

- Сега, нема само да ми висиш вкъщи...! Прави нещо... запиши се в клуб, намери си хоби!

На другият ден Нане се прибира и казва:

- Записах се в парашутен клуб. Ето ми членската карта. Сега доволна ли си!?

Мара гледа картата и избухва:

- Ненормалник...! Требват ти очила... това е членска карта за клуб с проститутки!

- Е добре съм се наредил...!

- Платил ли си им? – тревожи се Мара.

- Ми, платих... Вуте ме нави да се запишеме за три скока седмично...

По Шекспир:

Целият свят е театър, а хората, живеещи в него, са в шок от цените на билетите.

☺

Знаете ли, че

ръката е последното нещо, което мъжете искат от една жена...

☺

След кардиологична операция докторът:

- От днес нататък никакво пушене, пиене! Спане - осем часа на ден и спокойствие!

- Докторе, а секс?

- Само с жена ви! Възбудата за вас е смъртно опасна!

☺

Знаете ли, че:

Ако една жена има под петдесет рокли, четирийсе блузи, трийсе чифта обувки, двайсе сутиена и десет чифта обеци, значи тя няма нищо за обличане…

☺

- Ела с мен и ще ти покажа свят, пълен с чудеса и тайни!

- Далеко ли трябва да отидем?

- Не. До хладилника.

☺

Модерни времена:

- Братле, този свят изтрещя напълно! Перо, комшията, прибрал се вкъщи и заварил в спалнята любовника на жена си с някаква друга жена!

☺

ПЕГАС®

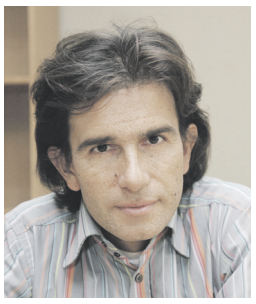
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016, БРОЙ 107

От редактора

Европа и Денят на победата

Боян БОЙЧЕВ

Преди дни попаднах на люПреди 71 години човечеството оцеля. Приключи най-кръвопролитната война в неговата история. Над 60 милиона души намериха смъртта си, над 70% от индустриалната инфраструктура на Европа бяха унищожени. И си давам сметка, че за да ме има днес, за да ни има всички нас, първо трябваше да го има 9 май.

Ден на победата или Ден на Европа? Въпрос, който ненужно витае всеки път около тази дата.

Денят, в който е подписана безусловната капитулация на Германия и е обявен краят на Втората световна война в Европа. Война, в която основната тежест пое СССР. Именно СССР успя да пречупи болните амбиции на Хитлер за световно господство. Затова днес в Русия със сълзи на очи, но и с гордост в сърцата отбелязват Деня на победата.

Така го чествахме и ние като официален празник до промените през 1989 година. Това бе признание за нашите антифашисти, чиято борба срещу фашизма бе оценена в следвоенна Европа. Признание за българската армия, участвала на страната на антихитлеристката коалиция през периода септември 1944 - май 1945 година. Признание за онези обикновени руски войници и талантливи пълководци, донесли мир на Европа.

През последния четвърт век, понесени на вълната на омразата и реваншизма, някои у нас се опитват да зачеркнат празника. Наследници на управлявалите България в най-мрачния й период тръбят колко прозорливи били "демократично" избраните тогава правителства и каква далновидна политика водели?! И жалят как били свалени насилствено през септември 1944 година. Ами че и Хитлер идва на власт с избори...

Забравя се само малката подробност, че ние като славяни никак не сме се вмествали в разбиранията на Хитлер за чиста раса...

Днес тези хора искат разрушаване на съветските паметници, пренаписване на историята, изтриване на паметта.

Помагат им кандидатите за нови господари на света, които всячески се опитват да омаловажат ролята на СССР за победата.

Така у нас се стигна до противопоставяне между Деня на Европа и Деня на победата.

Само че Денят на победата дори чисто хронологично е преди онази прословута декларация на Шуман. Ако я нямаше Победата, нямаше да я има и днешна Европа.

Затова смятам, че политиците, управляващи Европейския съюз, би трябвало сериозно да се замислят дали да не преименуват Деня на Европа в Ден на победата. Или в Ден на победата и Европа.

Живеем в дълъг мирен период - вече 71 години. Нека дадем мир и на нашите деца. А това става само когато имаш памет.

ЮБИЛЕЙ

Вокална група „Радиодеца" с концерт за 25-годишнината си

По случай 25-годишния си юбилей децата от вокална група "Радиодеца" на Българското национално радио с диригент Илина Тодорова ще изнесат концерт на 15 май от 17 ч. в Първо студио на БНР, научи ДУМА от Светла Стойкова, пиар.

Песните, които са подбрали малките певци, са своеобразна история на групата и същевременно музикален разказ за историята на българските детски песни, създавани за БНР. Сред авторите са композитори от различни поколения като Бенцион Елиезер, Александър Текелиев, Петър Ступел, Вили Казасян, Вячеслав Кушев, Любомир Денев, Светослав Лобошки, Хайгашод Агасян, Васил Делиев, Руслан Карагьозов. "Радиодеца"-та са подготвили песните им в нови аранжименти.

В програмата са включени и няколко песни от италианския фестивал "Златната монета" и от филма на компания "Дисни" - "Книга за джунглата 2". На вокалната група ще партнират Камерният оркестър на AGBU - София с диригент Бедрос Папазян, и "ВБ Радио Джаз-тет" с ръководител Венцислав Благоев. Специален гост в неделя ще бъде певицата Лили Илиева, а водещ - актрисата Гергана Змийчарова.

ФОЛКЛОР

„Полъх от миналото" е част от Салона на изкуствата

Тази година в рамките на 21-вия "Салон на изкуствата" в НДК ще можем да видим и спектакъла "Полъх от миналото", дело на клуба за танци "На мегдана". Представлението е днес, 14 май, от 20 ч. в зала 1 на НДК.

"Спектакълът кани на сватба всички. На сцената ще се преплитат минало и настояще; младоженците са наши съвременници, а техни близки и гости ще си спомнят някогашни традиции и отколешни преживявания. Ще видим лазаруване от Тракия и шопско мегданско веселие, празник в Родопите и Пирински обреди и хор. Гражданският ритуал ще ни върне към предишна епоха и със своята официална приповдигнатост ще контрастира на спонтанното веселие", споделя сценаристът Даниел Костов. Сценаристка е и Лидия Богословова. Композитор - Петьо Кръстев. Хореографи - Даниел Костов и Георги Гаров. Режисурата е дело на Георги Гаров. Участват: Фолклорен танцов ансамбъл "На мегдана", Клуб за хор и народни танци "На мегдана", оркестър "Роял бенд", "Българска гайдарска група" и Певческа група за автентичен фолклор при НЧ "Развитие - 1873" - Пещера.

ПЕРИОДИКА

Климентов брой на в. „За буквите"

Университетът по библиотекознание и информационни технологии издава брой 47 на Кирило-Методиевския вестник "За буквите - О писменехъ", посветен на 1100-та годишнина от кончината на Св. Климент Охридски, вписана в Календара на бележитите годишнини за 2016 г. на ЮНЕСКО по предложение на България и Македония с подкрепата на Руската федерация и Полша. Броят съдържа избрани творби на Светителя, обявен на Преславския събор като първи епископ на българския език, малко известни български икони и стенописи с неговия образ, откъси от изследвания върху неговото творчество, нови ценни издания за Златния век на българската книжнина. За първи път под заглавие "Чудесата на Св. Климента" е отпечатано словото на Григор Пърличев, произнесено през 1883 г. в Охрид, и очерк за Кирило-Методиевата тема в творчеството на бележития възрожденец от неговата правнучка Олга Пърличева. И още: историческата среща между руския патриарх Кирил и римския папа Франциск в Хавана с извадки от подписаното съвместно заявление относно бъдещето на християнството.

КОНКУРС

„Една и съща река" на Здравка Евтимова стана роман на годината за 2015 г.

Здравка Евтимова и романът й "Една и съща река" стана български роман на годината за 2015 г. Националният дарителски фонд "13 века България" връчи за пети пореден път Националната литературна награда за български роман на годината "13 века България". Събитието, което се състоя в Литературния клуб "Перото", беляза началото на XXI "Салон на изкуствата".

Митко Тодоров, изпълнителният директор на фонда, поздрави всички 32-ма автори, отзовали се на анонса да бъдат участници в конкурса.

"Благодаря на всички, че сте тук тази вечер", бяха първите думи на развълнуваната писателка. "Нека пишем такива книги, които да са винаги три часа преди големия студ, преди големия мрак. Да сме живи и здрави, близките ни хора да са живи и здрави и да няма гнили тръни - духовни и физически", допълни Евтимова.

"И тази година сред предложените романи имаше сериозни, интересни, дълбоки и разнообразни творби на български писатели от различни поколения, пишещи в различни стилове, упътили се към различни теми", сподели проф. Миглена Николчина, председател на журито.

Проза

БОЙКА АСИОВА

Среща

Видях я на гробищата. Старата жена се поспря пред един гроб. Преля с водица. Запъти се към друг. На възраст е, когато мнозина са успели да я задминат по пътя за оня свят, та търсеше имената им по надгробията на този. Беше погребала двама мъже и един син. Всъщност от двамата си съпрузи на единия - на втория, беше затворила очите. Първият е загинал на фронта.

- Бех трудна, когато го взеха запас. Чича ти Стоян - почна разказа жената, която познавах, но разбира се, нямаше как да съм виждала мъжа й, защото е убит, преди да се родя, но тя рече свойски: чича ти Стоян отиде на фронта и се не върна. Беше в края на войната. В края, в края, ама заприиждаха писма, днеска тоя, утре оня - убити. Бая жени се поцърнихме в ония години.

А я съм изтръпнала, товарница съм, сърцето ми на лед е стъпило. Остави ме на три неравни недели. Корем расте. Той на война.

Един ден дома дойде човек. Кажува, че видел с очите си как чича ти Стоян издийнал. Някъде близо до Тетово, не знам дека е това - град ли е, село ли е, ранили го. Парче бомба му разкъсала коремо. Та заедно с други ранени качили и чича ти Стоян за София. За Военна болница. Тоя същият човек бил с него во влака, и той ранен, ма по-леко. Та чича ти Стоян му рекъл: Че я жив нема да се върна у дома, нема. Ако ти оцелееш, найди колай, дружко, иди до Разлог. Там оставих бременна невеста, рекъл му. Кажи й, ако роди мъжко, да го кръсти на мене. Издумал тия думи и клюмнал главата.

Дружината му во влака, разправи ми тоя мъж, запели песен за моя човек. Изпе ми я тоя човек. На, за тебе лъжа, за мене истина - прекръсти се жената, останала вдовица на три неравни недели - изпе ми я като по книга. Родих мъжко, та го кръстих на чича ти Стоян. Знаеш го моя Стоян. Син ми.

От снопчето свещи бяха останали още двете вощенички в ръцете й. Продължи да се взира в надписите и снимките на паметните плочи на своите познайници и близки.

Аз си тръгнах.

Не помня дали жената ми каза песента. Бях заета с гроба на мама, твърде пресен и не мога да се сетя: каза ли ми текст, не ми ли каза? Дали пък не я запя?

Канех се да отида у тях и я помоля да го запиша това странно послание от фронта, което чух от вдовицата от Втората световна война.

Наскоро се спънах в природения й син:

- А, колко хубаво, че те срещам! - зарадвах му се. - Майка ти... - опипом питам, неловко ми, защото, когато я видях тогава на гробищата, тя отдавна беше минала 80-те.

- Ами... - паузата, която направи синът, ми подсказа, че съм закъсняла, - след някой ден ще й правим две години.

Песента за Стоян Арнаудов, убит във Втората световна война на фронта някъде край Тетово, тогавашна Югославия, си отиде с Мария Бангеева. Оставил я някога на три неравни недели, срещнах я на гробищата в родния ми град вече стара жена. Не помня, бога ми, каза ли ми я, запя ли я...

На улица „Звънчарска“

Изследователят на културата на българското население в Македония Атанас Шопов е записал прелюбопитен разказ на един от първите търговци звънчари в Неврокоп, днешния град Гоце Делчев. Този мъж е имал работилница на улицата, която днес се нарича “Звънчарска”. Стоката му включвала от най-дребните звънци за украса на файтонджийските сбруи до най-едрите, които достигали до няколко килограма и били предназначени за овни и козли, водачи на големи стада. Впрочем звънците се мерят не само на килограми, а и на литри. Според това колко вино събират. Та звънчарят разказвал на фолклориста как при него дошъл един от най-простите овчари от околните планини да си купи няколко звънци от разна величина.

Това навярно е било голямо преживяване не само за овчаря, за когото слизането в града си е голямо премеждие, но и за звънчаря. Той пък е трябвало да изчака с часове влезлият в звънчарницата мющерия измежду хиляди екземпляри да избере нему нужните. Той ги подрънквал, откачал, закачал, успокоявал в шепа трептенето на метала, вслушвал се и пак ги връщал на място. Селянинът толкова дълго избирал и дрънкал, че на майстора му идвало да го изгони от дюкяна. Най-после слезлият от планинското пасище мющерия извадил из силяха си ножче и започнал да отрязва нищожни частички от едната страна на звънеца. Изстъргвал още малко и пиринчът наистина изменял гласа си. Стъргвал още и се чувал съвършено друг глас. По такъв начин овчарят сполучил да докара на една корда два-три звънеца, каквито той искал.

Прост овчар ли? Не е ли това онзи божи човек, неграмотен и неук, неспособен да се оправи с бирник или кмет в града, но надарен със сетива за природните звуци, съставляващи музика от най-висока класа? Препълнили съществото му, безформени и безименни видения от нощни сънища и лятна дрямка под някой бор, готови да се подредят в мелодията на сърцето му. Щом джурата - малкото звънче, закачено в утробата на големия звънец, се люшне от лекото поклащане на козята шия, от гальовната целувка на двете метални тела затрептява въздухът.

Е, за това набор чанове струвал колкото вековна мурова гора. Така селяните от разложкото село Горно Драглище в турско още си купили Динков дол в Рила. Та сетне в свободните вече години първенците от съседните села се хванали гуша за гуша, когато трябвало да доказват чия е мерата.

Освен лети има и ковани звънци. Те се правят и днес по някои родопски и старопланински села от медни плочи - ковани, после свити и споени. Употребяват се обикновено за едър добитък. Издават глух, широк глас. И те участват в общата музика на пъстрото стадо. Също като в мъжкото македонско пеене. Има един, който “слага”. Държи гласа долу в ниското, равно и плътно, и не мръдва встрани. Яко вкопан в земята, а другите гласове, първите, свободно се леят над стволовете на дървесата. Люлеят листето, събуждат пилците и отлитат в облаците.

И пиринчени, и медни - звънци или чанове, хлопки или клапаташки, всичкото е за душата. Защото не за хлеба единим се мъчи човек на тая грешна дуня

Сънят на Алекса

Алекса сънуваше бащината си къща. Остаряла, грохнала. Но защо с прозорци, които никога не светнаха? Приличаше му на слепица, зад чиито очи без гледци хлипаше горко самата мъка, затворена и необятна. Сякаш не той, а къщата беше в изгнание. Неутешимо печална. Портата запната. Чуваше в съня си падането на резето. Онова категорично рррръп - залостване пред напорист нападател.

Алекса искаше да влезе у дома си, а оставаше вънка. Той пак искаше, къщата пак не го пускаше.

Орехът, негов връстник, беше покрил старата къща откъм север. Така гальовно, така синовно, така нежно я милваше по керемидите с клоните си...

Някога, когато Алекса се родил, баща му помолил техен стар съсед да засади орех в двора им. Изкопал и подготвил каквото и както трябва, на дядото оставил най-важното - да положи в пръстта кореният на бъдещото плодно дърво, да зарие обратно пръстта и да го полее. Не си позволяваха да подминат поверието, че който посее орех, надебелее ли стволът му колкото шията на човека, то той ще умре. Старецът беше извървял пътя си и с готовност прие молбата да бучне фиданката. Като свърши, прекръсти се, благослови за дълъг живот ореха и детето - бъдещия стопанин на Тушевия дом.

Този орех виждаше в съня си Алекса Тушев отвъд девет морета.

Порасъл, извисил се и много плодовит. Орехите му капеха по керемидите. Изтъркулваха се и издрънчаваха върху калдъръма под стряхата.

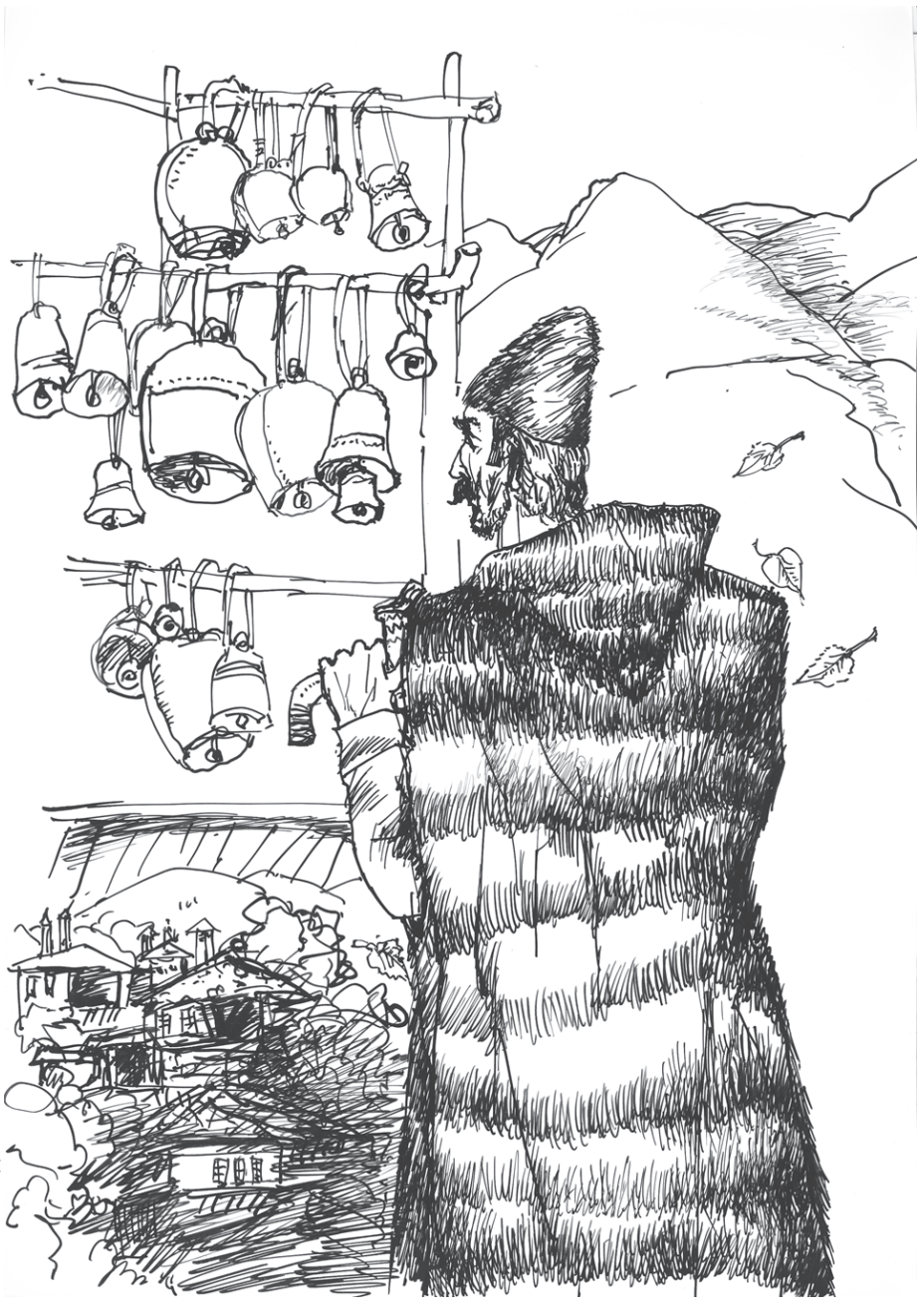
Кореният му бяха надигнали земята около ствола. Напираха отдолу млади и силни. Изведнъж ги видя как се възземат, напрягат, издуват се. Земята стана многогърба и всичко наоколо се пропука... Баща му вървеше към него. Бос, със запретнати крачоли така, както цял ден беше напоявал голямата ливада. Вървеше бавно. Оставяше след себе си мокри стъпки. Следите се препълваха с вода и той ходеше по нея като апостол Павел.

БОЙКА АСИОВА е родена в Разлог. Инженер-химик по образование, работила като журналист във в. “Дума” и в. “Земя”.

Автор е на книгите “Добрата дума” (1985), публицистика, на сборниците с разкази “Сребърна пара” (1987), “Да излъжеш дявола” (1999), “Мир вам, сто врабчета” (2001), “Приписки” (2003), “Време назаем” (2004), “Песните на мама” (2005) - сборник народни песни, “Мъжко можене”(2002) и романа “Яловата вдовица” (2007, II изд. 2007), на документалната книга “Да убиеш Сталин” (2014) по спомени на Костадин Лагадинов.

За романа “Яловата вдовица” е носителка на Националната награда за литература “Николай Хайтов” (2007), а за “Рецепта за камбана” е отличена с годишната награда на Съюза на българските писатели за есеистика (2011). Член е на СБП.

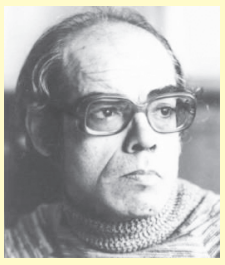

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

Класика

71 години от Деня на победата

9 май 1945

Дамян ДАМЯНОВ

Небето беше нежно като ласка.
Светът по детски се усмихна: "Мир!"
Въздъхна, сне желязната си каска
и смъкна изгорелия мундир.
Светът бе пак такъв - в цивилни дрехи.
В усмивката му светеше тъга.
А върху оцелелите му стрехи
пламтеше оцелялата дъга,
която по един забравен навик
за майски дъжд напомни изведнъж.
Човечество, ти сякаш в миг забрави,
че превалял бе кървавият дъжд.
Ти пак се сети да подхванеш песен
и да приспиваш рожби в колене,
да мислиш за конете и овеса,
макар че във пожарите последни
овесът непоникнал изгоря...
Човечество, ти беше много бедно -
войната всеки камък изора!
Да, камъкът... И камъкът не стигна.
И камъкът! А бе необходим -
на всеки мъртъв паметник да вдигнем
и дом за всеки жив да построим.
Но що от туй? Със първите салюти
небето над света се проясни.

И хората изстрелваха барута,
за да не черни другите им дни.
Летяха гълъби във необята
и носеха мира на този свят.
Понеже още нямаше плакати,
за нас те бяха първия плакат...
Девети май! Велик, мъжествен, ласкав,
той шестваше по тази земна шир!
Със алени пагони и без каска
животът се завръщаше пак... Мир!

Тема на писателя

Ние и другите

Вечно ли ще сме в плен на омразата? И XXI век ли ще ни поднесе в жертва на слепи заблуди? Къде е пътят към световната хармония?...

Димитър ЗЛАТЕВ

"Човекът е обществено животно" - е казал един древногръцки философ. Каква проста и същевременно дълбока истина има в това определение. В животинския свят има и други съвършени общества - пчелите например, мравуняците, прелитащите ята и пр. Но човекът има разум и това е повод да го нарича "венец на естеството". Той образува сложно организирани общества, които във взаимодействието си осъществяват прогреса на човечеството; но има и прояви, които са далеч от мъдростта. В природата няма нито един вид, който да се стреми да пороби или да унищожи себеподобните. А човешките общества от древни времена воюват едни срещу други, стремят се да унищожат противника. Ако това е в името на биологичното оцеляване на племето, донякъде е оправдано. Но в повечето случаи това става по идеологически различия. У един народ се разпалва омраза към друг, изкуствено се създава образът на "коварния враг". Започва една безмилостна война, в която всеки се мисли за прав, а едва потомците прозират нейното безсмислие. Историята предлага безброй примери за безумието на "уж" мъдрия човек.

Исус Христос проповядва братска любов, а след векове християнска Испания с огън и меч унищожава милиони хора от двете Америки само защото вярват в други божества.

Католиците във Франция през XVI век осъществяват кървавата Вартоломеева нощ срещу християните-хугеноти. Ако тогава общественото съзнание е било на по-ниско равнище, как да обясним продължаващата и днес религиозна война между католици и протестанти в Северна Ирландия? Ами войната между сърби и босненци, които са едно славянско племе, говорят един език, но едните са християни, а другите - мюсюлмани.

Хитлер започна Втората световна война срещу славяните, обявявайки ги за "нисша раса", а немците - за "висша". Оттук последваха неизмерими човешки страдания и разрушения.

Толкова диви и безкрайни са тези расови, верски, национални и идеологически конфликти, че човек стига до отчаяние и губи вяра в човешкия разум.

Вечно ли ще сме в плен на омразата? И XXI век ли ще ни поднесе в жертва на слепи заблуди? Къде е пътят към световната хармония?

Естествено, народите най-напред трябва да се освободят от своя НАЦИОНАЛЕН ЕГОИЗЪМ, да съблюдават справедливото разпределение на природните запаси, да се откажат от агресивните си претенции. Но мисля, че този процес трябва да започне от самите нас - в отделния индивид и в малкия колектив, в отделното селище. Трябва да се научим на ТОЛЕРАНТНОСТ - да уважаваме правата, нравите и вярванията на другите. Както е модерно да се казва напоследък - да уважаваме ДРУГОСТТА. Това предполага цивилизовано да се откажем да смятаме, че само нашата религия е "правата вяра", че нашата раса е "най-висша", че нашият народ е най-умен и най-способен, че нашата култура и изкуство са най-съвършените. Ние все още сме така устроени психически, че се идеализираме и отричаме ценностите на "другите". Това, разбира се, важи и за тях - и те така мислят за нас, подозират у нас най-коварни замисли.

Основа на очакваната световна хармония е приемането на другостта като обективен факт и положително многообразие в мирозданието. Никой не е длъжен да се отказва от своя национален корен и традиции, да има свои предпочитания в нравите и в религията, да проявява свой вкус в изкуството, да има свой граждански и естетически идеал. Но отричането на правото на другите за различност, прибягването до насилие във всичките му форми отново ще ни върне към примитивното мислене и жестокостта. Почти всички сме гледали филма "Време разделно" и сме бивали разтърсвани от дивия фанатизъм на по-силните. Нима и XXI век трябва да бъде "Време разделно"?

Днес могъщите държави се опитват да наложат нов световен икономически ред, наречен ГЛОБАЛИЗЪМ. Но зад примамливия лозунг за уеднаквяване на икономиките стои маскираната цел за налагане на един език - английския, налагане на едно кино - американското, налагане на едни интереси - тези на свръхмонополите. Това е отричане на другостта, обезличаване на по-малките народи, които са оцелели във времето благодарение на своята самобитност и са направили свой принос в съвременната цивилизация и в световната култура. Затова глобализмът среща такава законна съпротива по съвременния свят. Наш девиз може да стане китайската поговорка "Нека цъфтят всички цветя!"

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

140 години от Новоселското Априлско въстание

Воля за живот и вяра

Христо ЧЕРНЯЕВ

Още в началото на художествено-документалната книга "Воля за живот и вяра" авторът Вихрен Венков е отбелязал: "В памет на Велчо Петров Ночев - един от героите на Новоселското Априлско въстание, обесен на 2 юли 1876 г. в Севлиево". "Воля за живот и вяра" е покъртителна повест за една фамилия от Балкана, от чийто род е и самият автор. В нея се проследява трудната, но и горда съдба на тази фамилия, пропита до мозъка на костите си с ненакърнимо българско самосъзнание. Това са бедни и безимотни колибари, чийто основен поминък е овчарството.

И макар селата и махалите под Марагидик да са чисто български, жестокото петвековно турско робство е сторило безимотните балканджии в същински роби. Те нямат никакви права и обработват земите на разни бейове. "А тежкият валяк на данъците не прощава на неправоверната рая. И както пише авторът, "черкезите и абазите скитосваха от село на село, от махала на махала и грабеха... Където минеха, крадяха, докато имаше какво."

Героите на повестта "Воля за живот и вяра" са закърмени с известните български традиции, с волността на Балкана и с безстрашните примери на комити и воеводи, трасирали огнени пътеки към техните сърца в най-българската планина. Основният герой на книгата Велчо Ночев от Каменно бърдо отначало сам постепенно израства като отмъстител на турските зверства. Впоследствие той успява да се снабди с пушка. Велчо Ночев неведнъж влиза в стълкновение с вековния поробител и дори ликвидира някои местни кърсердари, като се укрива. Той е чувал за минаването оттук на четата на Панайот Хитов. Ето какво пише Вихрен Венков за легендарната чета: "По тези места - билото на Троянския балкан, четата на Панайот Хитов прекара близо две недели на месец юли. Годината беше 1867-а, когато пак турски потери завардиха проходите и зачакаха... Денят беше 15 юли, когато овчарите изведоха четата на безопасно място за пътуване на запад към Сърбия... Минаването на четата през този край и разговорите в Ново село и махалите наоколо за войводата и четниците впечатлиха всички. Овчарите продължиха да се събират и разказват кой какво е разбрал от тях. Надълго и нашироко разказваха и за байрактаря - Васил Левски."

Наоколо се е подвизавала и дружината на Рада войвода, която отмъщавала на поробителите за всяко злодеяние. "Ангел пазител била Рада по тези места - от Търновско до Черно море."

В книгата "Воля за живот и вяра" четем още: "В началото на 1874 година... Матей Преображенски - Миткалото идваше с кон и дисаги, пълни с книги, в Ново село за среща със старите съзаклятници..." Той им каза: "Ще прочета Устава, който остави по-рано Апостола, за да знаете как ще се организирате и как ще действате... Аз идвам от името на революционния окръг в Търново, за да дам указания откъде ще набавим барут и куршуми(...) и как да пазим в тайна всичко, което вършим..." Поп Петко и Преображенски прочетоха кратка молитва. Учителят Никола Дабев кръстоса на масата пищов и кама... Един след друг съзаклятниците заставаха пред масата и целуваха кръстосаното оръжие..." За председател на революционния комитет в Ново село избират учителя Никола Дабев. "Барутното семе беше хвърлено из цялата котловина."

Овчарят Велчо Ночев е определен за отговорник за трите села - Млечево, Скандало и Селци, и за още двадесетина махали, които той посещава всекидневно и събира съмишленици.

...Трябва да се изтъкне, че авторът на книгата "Воля за живот и вяра" Вихрен Венков е проявил висока отговорност при осъществяването на тази стойностна повест. В нея при описанието на различни периоди и най-вече на Новоселското Априлско въстание е налице почеркът на даровитото му перо, поради което книгата се чете с увлечение. Стилът му е образен и книгата вълнува с цялостната си емоционална атмосфера. Освен това в нея са органично споени съдбовни и знакови извисявания на изконния български дух.

Книгата "Воля за живот и вяра" ни приобщава към свети исторически български дела: подема на балканджиите за свобода или смърт юнашка и свети Георги. Нещо символично има в това - главните водачи на въстанието са учители и попове. И нещо много българско и свято има под знамето на Христовата вяра. Там е и Цанко Дюстабанов с габровската чета. Там е и Велчо Ночев с четата си...

Девет дни не стихват боевете с хилядите турски низами и башибозуци. Девет дни! Падат скъпи жертви. Девет дни въстаниците геройски защитават своята Република, която бива погълната от турците с огън и разруха. Балканът е напоен с юнашка кръв. Спасените въстаници, жени и деца търсят убежище оттатък Балкана - към Калофер, но турските низами ги хващат. Севлиевският затвор е пълен с пребити до смърт въстаници. Твърде показателен е разпитът на Балканджи Велчо войвода, воден от следствието:

"- Ти, комитала, защо си тука? - попита го Саадулах ефенди.

- Защото тук са и другарите ми! - отговори Велчо.

Съдниците му като ожилени се разшушукаха и наместиха още по-удобно.

- За тебе казват, че си убивал и преди въстанието.

- Който ме е видял, да каже!

- Имал си пушка, значи си убивал.

- Пушки имаха много от българите... Пазеха се с тях от турците.

- Ти като уби Али Кърсердарина, къде се губи две години?

- Бях в селото на дядо ми Ночо. Във Враца, при братовчедите си.

- Казват, че точно стреляш с пушка. Колко турци си убил?

- Навремето дядо ми убил само един - кехаята на селото. И затуй се заселил на Каменно бърдо, щом избягал оттам. А аз съм овчар и не мога да броя. Не съм ги чел."

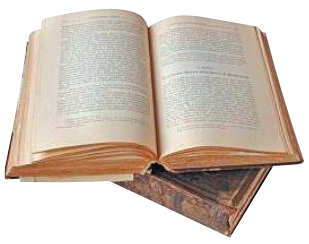
...Следствието дава последната дума на идеолога на въстанието даскал Никола Дабев - главния войвода. Той казва: "Зная, че дните ми са преброени. Но не очаквайте от мене разкаяние! Аз няма за какво да се разкайвам... Вярно е, че след нас оставяме пепелища, направени от вашите черкези и башибозуци, но оставаме и огнена диря, по която ще тръгнат нови поколения! Запомнете думите ми!" "Млъкни и се засрами!" - възмутен се обади отново беленският Мехмед бей." (Тук искам да вмъкна, че Мехмед бей от Бяла, Русенско, когато Янтра до Колю-Фичевия мост изхвърля на брега мъртвото тяло на апостола Панайот Волов, е същият този Мехмед бей, който пред населението на Бяла заповядва на палача Кара Осмен да го насече на парчета...)

...Новоселското въстание е потушено по най-зверски начин - с клане и пожари. В Ново село от 1460 къщи са изгорени 772, в Кръвеник от 370 къщи са изгорени до основи 120, в селата Батошево и Стоките от 800 са опожарени 320 къщи. Много невинни българи са посечени от ятаган, в пропастта на местността Ушите са хвърлени живи 80 души, други са принудени сами да се хвърлят. Три бесилки се издигат в центъра на Севлиево, на които увисват водачите на Новоселското въстание. Малко преди това овчарят от Каменно бърдо Балканджи Велчо спокойно пита главния войвода Никола Дабев: "Войводо, това ли е краят?" "Не, Велчо! - отговаря му учителят. - Сега ние само ще умрем за Свободата. Нашият народ има воля за живот и вяра... Виж слънцето - оттам ще дойде тя!"

С преклонение пред високия подвиг и пред саможертвата на гордите балканджии, намирам, че книгата на Вихрен Венков "Воля за живот и вяра" е един достоен духовен паметник за героите и мъчениците на Новоселското Априлско въстание от 1876 г.

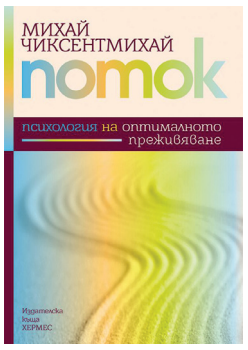
Редактор
Боян БОЙЧЕВ

В началото на май 1876 г. се обявява Новоселското въстание и се заговорва за Република. Главен войвода е даскал Никола Дабев, от Балкана - от села, махали и колиби, се стичат стотици въстаници. Калпаците с лъвчета и бели кръстове са накривени и накичени със здравец. Камбаните бият. За подготвените окопи поемат двата черешови топа. Редица от въстаниците са с пушки, саби и ножове. Повечето са с брадви, коси и криваци. Тъй като знамето още не е готово, предвождат ги църковните хоругви с образа на

Лавица

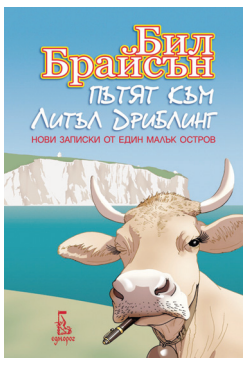
“ПОТОК. Психология на оптималното преживяване” от Михай Чиксентмихай издава “Хермес”. Една от най-влиятелните фигури в съвременната психология ни учи как, внасяйки порядък в постъпващата в съзнанието ни информация, да постигнем щастието и да подобрим качеството на живота си. Авторът с лекота се пренася в отделни периоди от човешката история, преминава границите между различните науки и изкуства, прави аналитичен разрез на съвременната цивилизация. Поради широката приложимост на своите идеи Чиксентмихай е цитиран от специалистите в множество научни области, а напоследък все по-често от експерти в бизнеса и мениджмънта.

“ИСТОРИИ ЗА ВЕЛИКДЕН”, издадена от “Изток-Запад”, съдържа словесни перли, в които се усеща духът на Възкресението и съкровеният му смисъл да бъдем почовечни и добри, да прощаваме и да обичаме ближния. И не само по празници, но във всеки ден от нашия живот. Съставителката Огняна Иванова е подбрала най-подходящите творби, които предават идеята на посланието, оставено ни от Спасителя. Освен знакови разкази на българските класици Константин Величков, Рачо Стоянов, Иван Вазов, Георги Райчев, Матвей Вълев, в сборника присъстват и Лев Н. Толстой, О.Хенри, Александър Куприн и Леонид Андреев. Изданието е част от поредицата “Големите малки книги”.

“ПЪТЯТ КЪМ ЛИТЪЛ ДРИБЛИНГ” от Бил Брайсън издава “Еднорог”. Преди 20 години авторът потегля на обиколка на Великобритания, посвещавайки я на зеления остров, превърнал се в негова втора родина. Резултатът - “Записки от един малък остров”, е бестселър сред пътеписите, а според гласуване, организирано от Би Би Си, е книгата, която представя най-точно Великобритания. Сега Брайсън предприема нова обиколка, за да разбере какво се е променило. Той преоткрива очарователно ексцентричната страна с прекрасна природа и драматична история. Комични ситуации и забавни коментари се редуват със сериозни теми, поднесени с неповторимото умение на Брайсън.

“КОДЪТ НА МЛАДОСТТА” от Мерилин Даймънд и д-р Доналд Шнел издава “Кибеа”. Ако редовно пропускаме хранения, консумираме полуфабрикати или вярваме, че може да се живее на сок и салата, определено сме поели по пътя на саморазрушението. “Кодът на младостта” ще ни научи например, че месото и яйцата допринасят за устойчивостта на имунната система и плодовитостта, а маслото е важно както за ефективното изгаряне на мазнините, така и за добрия секс. Упражнения, състоящи се от 6-секундни мускулни контракции, които може да правим навсякъде и по всяко време, ще стегнат тялото ни и ще увеличат физическата ни сила с цели 20 процента само за 4 седмици.

Антихристът, който живее у всеки от нас

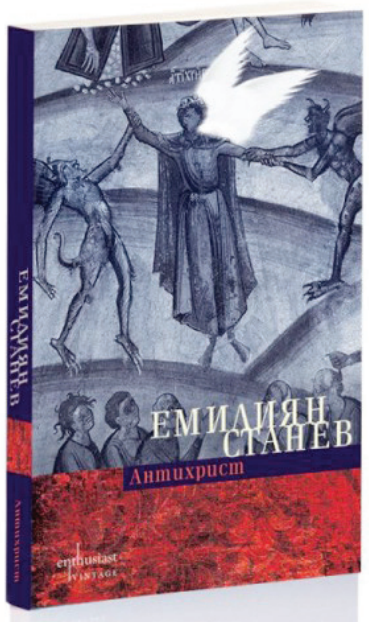
Излиза ново издание на непреходния роман на Емилиян Станев за вечното лутане на човека в търсене на смисъла на живота

Издателство “Ентусиаст” публикува ново издание на една от най-силните творби в българската литература - романа “Антихрист” от Емилиян Станев. Създадено през 1970 г., произведението разкрива историческите познания на автора и в същото време осмисля по нов начин явленията и събитията на епохата. Богатата философска проблематика в романа поставя като основна темата за смисъла на живота, преплитаща се с вечните въпроси за доброто и злото, за истината и лъжата.

С лекота и прозрение Емилиян Станев задава философски въпроси, актуални и днес. Сюжетът е изграден изцяло върху противопоставянето на основните герои в романа - монаха Теофил, роден със светското име Еньо и приел ролята на Антихриста, и Патриарх Евтимий - духовния спасител на българския народ в един от най-болезнените периоди от нашата история. Съсредоточил вниманието си изцяло върху персонажите и техните душевни състояния, авторът описва болезненото лутане на човека между двете страни на своята собствена природа.

Търсейки смисъла на съществуването и на вярата, на пътя към съвършенството, монахът Теофил разказва своя живот по един болезнено искрен и много личен начин. Той се стреми да намери себе си, бори се с вътрешните си гласове и с терзанията на душата си чрез една силна и разтърсваща изповед пред символа на сляпата и измамна вяра - Патриарх Евтимий. Разклатен във вярата си, главният герой се обръща гневно срещу лицемерието на църквата, докато в следващия момент бива тласнат от нея “към ангелска чистота”. В търсене на истината Еньо напуска дома на родителите си и отива в манастир, за да намери пътя към Бога. Героят преживява изпитания и трудности, докосва се до тъмните еретични учения на Средновековието, превръща се в богохулник и дори в убиец.

Романът “Антихрист” е безсмъртна творба за избора, за свободата, за силата и мъдростта, за вечното лутане на човека в търсене на смисъла на живота и за блуждаенето на душата в търсене на истината. Емилиян Станев безкомпромисно противопоставя изконните врагове - Доброто и Злото.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Проза

Македонска съвременна приказка, напоена със сълзи и ирония

“И човек, и куче” (издание на “Изида”, превод Таня Попова) е най-забележителната книга на македонския писател Владо Димовски в неговата литературна кариера. Понякога е болезнено да погледнеш в очите живота и истината. Особено ако си прекалено емоционален. Затова авторът прибягва към хумора и иронията, които придават на двата кратки романа в тази книга специфичен вкус и мирис, чувството, че сякаш сте вътре в тях и предусещате какво ще се случи.

Главният герой в първия роман има привиден избор, но всъщност той дори не взема решения за собствения си живот. Сякаш някой го води като кукла на конци. В момента, в който си помисля, че “давенето всъщност е пораствane”, той попада в ръцете на топирана лелка, която ще определя и режисира живота му занапред. Една истинска приказка, напоена със сълзи, с известна доза гняв, тук-там с по някоя усмивка и подправена със страст, малко благодарност и много любов - точно както в реалния живот.

Във втория роман са разкрити последствията от едно странно детство, в които главният герой се е оплел не по своя вина и с всички сили се опитва да ги преодолее. Някои опити са успешни, други - не. Как може да се освободим от картините на детството, които от време на време оживяват и ни напомнят за случки, които ни спират и ни пречат да дишаме свободно? Изглежда отговорът на всички въпроси все пак е любовта. Тя е най-доброто лекарство, смисълът на живота. И вярата, и надеждата, че един ден ще се събудите и ще задвижите стопкадъра.

Биография

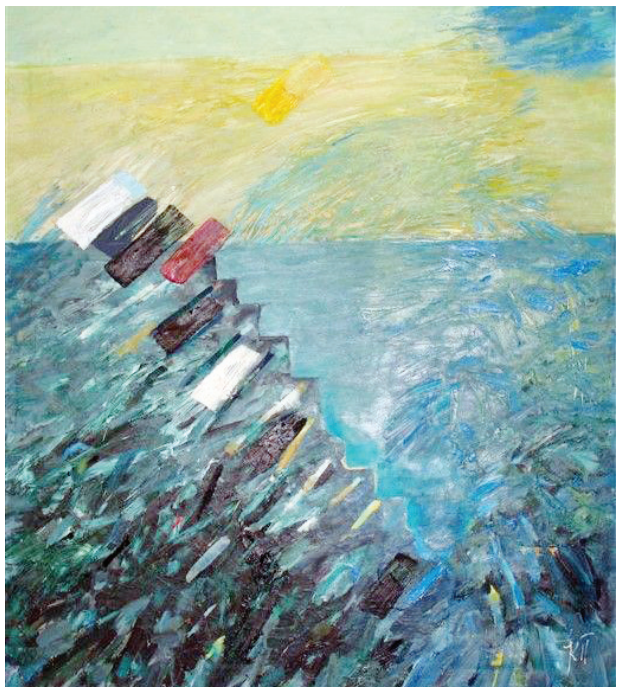
Тайната любов на Чарлс Дикенс

“Невидимата жена. Историята на Нели Търнан и Чарлс Дикенс”, увенчана с набор от награди за постижение в областта на биографичния жанр, публикува в превод на Надежда Розова издателство “Колибри”. Това е отчасти социална, отчасти детективска история, разказана в духа на феминизма - критиците така определят това впечатляващо произведение, което изтръгва от сянката на забравата личността на Нели Търнан и възвръща полагащото й се място и роля на историческата сцена. Резултат от прецизни проучвания и деликатен подход, лишен от излишно благоговение, тази история възкресява тринайсетгодишната тайна любов между младата актриса и зрелия викториански белетрист като дълбоко човешка драма във време, когато жената е принудена да таи и отрича интимните си чувства. Книгата е екранизирана сполучливо от Ралф Файнс през 2013 г., има две актьорски номинации за Британските независими филмови награди, както и номинации за “Оскар” и БАФТА за костюми.

Клеър Томалин нашумя с биографиите на Чарлс Дикенс, Томас Харди, Самюъл Пийпс, Джейн Остин, Мери Улстънкрафт и Катрин Мансфийлд. Още с първата си писателска изява - “Животът и смъртта на Мери Улстънкрафт”, тя печели престижното отличие “Уитбред” за дебют. Томалин е вицепрезидент на Кралския литературен фонд, на Кралското литературно общество и на британския ПЕН-клуб. Уважаван познавач на епохата и живота на Дикенс, тя поднася на читателите правдив биографичен роман за безпътницата на “невидимата жена” и за нравствената дилема на един мъж, всепризнат като един от най-значимите английски прозаици на всички времена.

Клеър Томалин пристига у нас и ще се срещне с българските си читатели на 25 май в литературния клуб “Перото” в НДК.

Кина Петрова

Творби под „От брега...”

Камерна изложба на Кина Петрова и Альоша Кафеджийски във Варненска галерия

Альоша Кафеджийски

Поредната съвместна изложба на артистичното семейство Кина Петрова и Альоша Кафеджийски ще бъде представена в Галерия 8, Варна, до 29 май.

Камерна по своя характер поради пространството на галерията, експозицията ще покаже две скулптури от дърво на Альоша Кафеджийски и осем живописни картини на Кина Петрова - пейзажи, обединени под общото название “От брега...”, а също и една творба, непринадлежаща към цикъла, наречена “Портата”.

Авторката е вложила в него провокативната възможност към зрителя да постави на мястото на многоточието собственото си усещане за емоциите, които изпитва на морския бряг - меланхолия, радост, безбрежност, свобода, полет, стремеж към далечното и непознатото, и да завърши в себе си названието на картината според личните си възприятия от изложбата.

Кина Петрова е пристрастена към преосмисленото изобразяване на природата. Морето е една от честите й теми, което има своето логично обяснение - дъщеря на риболовец, родена и отраснала във Варна. Альоша Кафеджийски, един от добре познатите български скулптори, автор както на монументална, така и на малка пластика, в която неизменно присъства човешката фигура. Работи основно бронз и дърво с условно оцветяване, епизодично камък. Роден и отраснал в Чипровци, носи в себе си вдъхновението от иконите, дърворезбата и чипровските килими, с които е фамилно свързан посредством професиите на своите родители.

Двете творби, които авторът представя, се асоциират с годишния сезон и с Великден и носят названията “Разпятие” и “Пролет”. Фигурални скулптури, но с различен емоционален заряд - от драматизма на Разпятието до закачливите детайли на пролетното настроение. Кина Петрова и Альоша Кафеджийски не могат да бъдат наречени “творчески тандем”. Съпружеската двойка е съчетание от две ярки индивидуалности, всеки със собствен стил, независим и неподвластен на изразните средства на другия. Професионалните биографии и на двамата изобилстват от самостоятелни и групови изложби, национални и международни награди, присъствие във фондовете на престижни световни галерии, научи ДУМА от Искра Павлова.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Най-новите илюстрации на Ясен Гюзелев показва „Ракурси”

Известният съвременен илюстратор Ясен Гюзелев представя своите най-нови илюстрации, които са по произведението “Декамерон” на Бокачо. Те се показват за първи път пред публика, след което предстои издаването им в книга от издателство “Vicens Vives-Барселона”.

Брилянтната техника на художника, вдъхновена от Ренесансовото изкуство, е в хармония с литературния шедьовър на Бокачо. Ясен Гюзелев обяснява своята работа като опит да интерпретира всеки текст посвоему, да предаде атмосферата на епохата, емоциите, смисъла, вложен в произведението. За работите му са присъщи деликатен, майсторски рисунък, фин детайл и колорит. За публиката Гюзелев е добре познат със своите илюстрации към “Алиса в Страната на чудесата”, “Алиса в Огледалния свят”, “Пинокио”, “Дон Кихот”, “Оливър Туист” и други.

Изложбата ще продължи до 30 май в столичната галерия “Ракурси” на ул. “Хан Крум” 4а.

Природата е извор на живот в картини

Самостоятелната изложба “Природата - извор на живот” на Цветомир Илиев може да се види до 17 май в “The Art Foundation” на ул. “Дякон Игнатий” 19 в София. В нея любителите на изкуството ще имат възможност да разгледат около 25 творби. Това са картини от сериите “Морски свят”, “Бъдещето на човечеството”, “Дървото - символ на живот” и най-новата “Космически свят”, която пресъздава Космоса, звездите, и Млечния път. Ще има скулптура - “Косата на Смърт”, няколко свещника, часовник - всичко, направено от естествени материали. Куратор е Ивайло Пеев.

Изявата е подкрепена от сдружение “Група 9”, в чиито инициативи през 2015 г. Цветомир е активен участник като автор и организатор. Той е самоук артист, който открива и търси красотата в природата, като използва оригинална техника, като комбинира малки парчета паднали кори от дърво, създавайки основа, върху която сътворява мистични изображения с акрилни бои. Авторът апелира за вглеждане в неповторимостта на природата: “Вгледайте се в който и да е малък детайл, минавайки край планински поток, и ще откриете микрокосмос, пълен с живот, мистерии и приключения - като в приказките.”

Неговите изображения са сътворени върху детайлна повърхност с деликатен релеф. Внимателно нарисувани, с прецизно наблюдавани извивки, очертания и форми на текстурата, появила се от корите като духове. Резултатът е комбинация между въображението му и креативността на природата, всичко уловено в кората на дървото и акрилните бои - нов свят, който подтиква към размисъл.

Иван Янъков представя сонатите на Бетовен

Виртуозният пианист ще изнесе клавирен рецитал на 30 май в Салона на изкуствата

Клавирният рецитал на виртуозния пианист Иван Янъков "Сонатите на Бетовен" ще бъде един от акцентите на тазгодишния Салон на изкуствата. Събитието, продуцирано от НДК, ще се състои на 30 май от 19 ч. в зала 9 на Националния дворец на културата. Ценителите на високото изкуство ще се насладят на "Апасионата", "Лунна" и "Патетична" сонати на Бетовен. А който иска да слуша още виртуозни изпълнения на Иван Янъков, може да посети от 21 ч. специалното афтър парти в Роял пиано клъб в НДК (вход А5, срещу пилоните).

Пианист и диригент, Иван Янъков е изнасял концерти в над 30 страни в Европа, Азия и Северна Америка. Свирил е като солист на известни оркестри и е имал изяви в множество престижни зали. В последните две години редовно се изявява пред многохилядна публика в Китай. Свирил е камерна музика с членове на Лондонската филхармония. Наскоро изпълни Третия клавирен концерт на Рахманинов в рамките на международния DMZ Festival в Южна Корея.

Роден в София, в семейство на музиканти, Иван Янъков учи и работи над 10 години в Ню Йорк, където получава висша и магистърска степен в Манес колидж ъф мюзик и участва активно в музикалния живот на града. По време на престоя си в САЩ изнася многобройни концерти из цялата страна. В Лондон той основава и дирижира камерния оркестър Лондон чембър плейърс.

Иван Янъков прави диригентския си дебют през 2010 г. с Чешкия национален симфоничен оркестър, който впоследствие дирижира отново през 2013 г. Следват диригентски изяви в Европа, включително Москва и Лондон. По време на следването си в Ню Йорк успоредно с пиано, учи и дирижиране.

Като пианист има осъществени записи и концерти на живо, излъчени по телевизионни и радиоканали в Европа и Северна Америка, сред които три концерта на живо от Музея за изящни изкуства в Лос Анджелис. В България артистът е бил солист на Софийската филхармония, "Софийски солисти" и Оркестъра на Класик FM. Взима участия в Европейския музикален фестивал, Новогодишния музикален фестивал, Салона на изкуствата в НДК, дните "Недялка Симеонова", многократно в "Аполония", както и на "Варненско лято". През 2005 г. по покана на Френската национална културно-образователна фондация Иван Янъков изнася рецитали в Париж в чест на пианиста Алексис Вайсенберг.

Той често е канен да води майсторски класове из Европа и Азия, последно - в Консерваторията на Бирмингам. Член е на жури на международни конкурси като "Ернест Блох" в Лондон. Съосновател и музикален директор е на фестивалите "Сиена белканто" в Италия и "Ървин чембър мюзик фестивал" в Калифорния, САЩ. Специализирал е като пълен стипендиант в световноизвестната Академия Киджана в Сиена, Италия.

Пианистът е съосновател, заедно с НДК, на проекта "Джазът среща класиката" за четири рояла. В два поредни концерта Янъков, Георги Черкин, Живко Петров и Ангел Заберски буквално взривиха публиката в зала 1. Концертът им в лондонската зала Кадоган хол бе разпродаден месеци предварително. Очакват ги турнета и концерти в други части на Европа и Азия. През сезон 2015/2016 г. Иван Янъков има изяви в Япония, Китай, Хонконг, Турция, както и в над 10 европейски държави.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

„Pendara" е албум с наследство за бъдещите поколения

Албумът на "Pendara Ethno Project" включва 17 акустични и електронни аранжимента на автентични народни песни от различни фолклорни области на България, прецизно подбрани от Нина Николина и Екатерина Ангелова. Изпълнени с изящество и стил, певиците запазват спецификата на звукообразуването и орнаментиката на народното пеене, научи ДУМА от Светла Русева от "АВА"/ "София мюзик ентърпрайсис".

С уникалната симбиоза на авторските аранжименти и теми, съчетани с афро-кубински и екзотични ритми, идващи от барабаните и перкусиите на Калин Вельов, музикалният продуцент и диджей Борислав Бояджиев и "Pendara Ethno Project" поднасят модерно виждане за интегрирането на българската народна музика в световната диджей култура. С безкомпромисна класа във всички компоненти - музика, аранжимент, изпълнение и визия, "Pendara Ethno Project" с успех представя проекта както на концерти и клубните сцени в България, така и на международни сцени.

За съпътстващ сингъл към албума "Pendara Ethno Project" избра "Митре ле". Албумът е качен в официалните уебсайтове на Нина Николина www.nina-nikolina.com и Калин Вельов www.kalinveliov.com, където може да бъде заявен и купен. Перфектно изпипаният дизайн на албума е дело на Диана Граматова, снимки - Велислава Каймаканова.

Проектът "Pendara Ethno Project" започва и е представен през 2002 г. в Холандия от Нина Николина и Калин Вельов. От 2012 г. към тях се присъединява народната изпълнителка Екатерина Ангелова, наследница на поколения народни певици. В звукозаписа на албума участват Нина Николина - вокал, Калин Вельов - перкусии, барабани, вокал, Екатерина Ангелова - вокал, Борислав Бояджиев-диджей Бор4е - програминг, електро бас, синтезатори, Мартин Ташев - тромпет, Росен Захариев - тромпет, Недялко Недялков - кавал. Музика и текст - народни. Аранжимент - Борислав Бояджиев-диджей Бор4е и Калин Вельов. Музикален продуцент е Борислав Бояджиев-диджей Бор4е. Продуценти са Калин Вельов и Нина Николина.

Кърт Розенвинкел пристига на Джаз форум Стара Загора

Петото издание на международния фестивал "Джаз форум Стара Загора" ще се проведе между 9 и 11 юни в Града на липите. В името на идеята, че джазът е музиката, която обединява и е мост между различни култури, изданието посреща музиканти от над десет националности, всеки от тях изявен както в своята страна, така и на международния подиум, научи ДУМА от Гергана Семерджиева.

За първи път в България концерт ще изнесе световноизвестният китарист Кърт Розенвинкел (САЩ). Той ще гостува със своето трио на 10 юни, а на следващия ден ще участва в традиционните за фестивала майсторски класове, които хедлайнерите дават.

Асаф Саркис (Израел), Анди Скофийлд (Великобритания), Игор Безгет (Словения), Иван Фармаковски (Русия), полският Vehemence Quartet, Харви Томпсън (САЩ), Федерика Коланджело (Италия) са само част от имената на чуждестранните гости, които Джаз форум Стара Загора посреща за петия си рожден ден. Сред

българските участници са Ангел Заберски и Брас асоциация, Веселин Койчев хот стрингс, Тамара войсис, Военен биг бенд Стара Загора, Венцислав Благоев и др.

Както всяка година, между 7 и 9 юни Джаз форум Стара Загора предвижда богата предфестивална програма. Освен традиционните детски матинета "Джаз за деца", ще има кинопрожекции, лектории и фотоизложби.

Джаз форум Стара Загора се организира от община Стара Загора и фондация "Джазтет". И тази година събитието ще се състои сред естествения декор на античния форум "Августа Траяна". Всички събития са безплатни за публиката.

Една особена житейска история

Пиеса за неотменимия и неспирен поток на времето в човешкото битие, както и за пораженията, които то нанася върху човешките съдби, и върху възможностите за постигане на щастие, казва режисьорът Красимир Спасов

Снимки ИВАН ДОНЧЕВ

Стефка Янорова и Георги Кадурин в сцени от спектакъла

Какво може да се случи в една нощ? Среща на двама, разминаване, любов, раздяла, а може би обещание, упование, заклинание за щастие... В пиесата на Майкъл Уелър "Една нощ с теб" има всичко това - и среща, и разминаване, и любов, и обещание. В тази особена любовна история между съвсем средностатистическия мъж Адам Пензиъс, архитект, и също така средностатистическата жена Мелинда Мец, учителка със специалност проблемни деца, всъщност се разказва за не-възможно събиране, съжителство, за не-възможна любов. И не защото двамата са на около 50, не защото живеят далеч един от друг, не защото са неподходящи един за друг, не и защото имат различни възгледи за живота, хората и брака, нито различни духовни нагласи, не защото недостатъчно се желаят и обичат, не защото нямат готовност да поправят сторените грешки в своя личен живот, както и онази, която ги е разделила преди десет години в Ню Йорк. Не! А защото времето е срещу тях, уточнява режисьорът Красимир Спасов, поставил "Една нощ с теб" в театър "Българска армия". Тук действа механизмът на прословутия Шекспиров синдром, наречен "поболяващото време".

Сюжетът се гради и върху още един феномен - колкото повече Линди и Адам възкресяват, макар трудно и болезнено, своята Нюйоркска Love Story, толкова повече тя се превръща в съпротива, макар и неосъзнавана, срещу конвенционалностите от живота на човека в модерното постиндустриално време. И колкото повече те се оплитат в прагматичните аргументи на своя конформизъм, в дискусиите кой модел е по-подходящ да запази връзката им, толкова повече любовният им порив нараства и експлодира в това, което наричаме "екзистенциален бунт". Бунт срещу конформисткото статукво, но и опит да се неутрализира потока на "поразяващото като проказа Време". Бунт, който Линди и Адам извършват спонтанно, водени от нарастващата енергия на любовното си чувство и на порива за лично щастие.

Това е история за сложната мрежа от обвързаности, задължения, навици, семейни и обществени конвенции, в които "протичащото време" е заплело тези трогателно влюбени и неудовлетворени човешки същества. Мрежата на един целесъобразен, защитен житейски конформизъм, от който те реално не могат да се отскубнат и да променят хода на неудачния си интимен живот, добавя той. Стефка Янорова и Георги Кадурин са актьорите, които пресъздават и изживяват на сцена "Миракъл" тази сложна, истинска и толкова затрогваща човешка история. Спектакълът, изграден с великолепен и наистина проникновен психологизъм, увлича чувствителния зрител с истинността на чувствата, фината режисьорска и актьорска работа и най-вече с искреното си вглеждане в противоречивата и смутена душа на съвременния човек.

Любов каквато има само в приказките

ПРЕМИЕРА

Най-новата премиера в Сатиричния театър е "Новите дрехи на краля" от Евгений Шварц по три приказки на Ханс Кристиан Андерсен: "Свинарят", "Принцесата и граховото зърно" и "Голият крал". Трябва да обичаме, да си играем, да бъдем искрени, да не прогонваме детето от себе си. Това е посланието на букета от три приказки на Андерсен. Една прекрасна принцеса се влюбва в свинар. Това е недопустимо според кралския етикет. Но любовта е по-силна от фалшивите правила за добро поведение. Изобретателният Хенрих успява да защити любовта си и да надхитри лицемерните кралски придворни.

Бъдете деца, забавлявайте се. Не затръшвайте вратата на детската стая. Учете се от децата на искреност и фантазия. Отворете душата си и потънете в нашата цветна, забавна, смешна, романтична и красива приказка с щастлив край - така режисьорката Бисерка Колевска представя своя спектакъл, предназначен за деца от 3 до 103 години. А актьорите Полин Лалова в ролята на принцеса Хенриета, Димитър Живков като свинарят Хенрих, Константин Икономов в ролята на Краля, Светломир Радев като Кралят от съседното кралство, Мартин Каров в ролята на Министъра на нежните чувства, Михаил Сървански, Йорданка Стефанова, Ирина Първанова и Пламен Великов представят тази весела и поучителна история. Сценографията и костюмите са дело на Свила Величкова, музиката е написал Петър Цанков, хореографията е на Зорница Петрова, а сценичния бой е поставил Емил Видев.

Страница на Светлана ПАНЧЕВА

Мартин Каров в ролята на Министъра на нежните чувства и Светломир Радев като Краля от съседното кралство в сцена от спектакъла

Светломир Радев като Краля от съседното кралство и Полин Лалова в ролята на принцеса Хенриета

Снимки ЕЛЕНА НЕНКОВА

Димитър Живков, Полин Лалова, Светломир Радев и Михаил Сървански в сцена от спектакъла

ЦАТА ТАЙНА

В ДИВО СЪСТОЯНИЕ РОЗИТЕ СЪЩЕСТВУВАТ ОТ МИЛИОНИ ГОДИНИ, ПОЯВИЛИ СА СЕ НА ЗЕМЯТА ОЩЕ ПРЕДИ ЧОВЕКА

пристигали рози, които притежавали непознато за европейците качество - те цъфтели през есента. Много такива рози били изпратени на Запад от оторизирани от Жозефина служители, както и от мисионери-естествоизпитатели. Тези рози предизвикали сензация, тъй като всички видове, известни дотогава, цъфтели само веднъж в годината - в началото на лятото.

По онова време с бавни транспортни средства за пътуване някои от тези рози, пристигащи от Китай, били оставяни за известно време в Индия. Очевидно това се налагало с цел възстановяване на силите от изморителните пътувания, но когато пристигали в Европа, хората смятали, че те са произлезли от Индия и ги нарекли съответно "индийски рози".

Въпреки непрестанния си цъфтеж китайските рози се оказали не особено издържливи и били не толкова прелестни и възхитителни, което станало причина в началото на XIX век някои от тях да бъдат засадени на остров Бурбон (сега Реюнион) в Индийския океан. Там те били кръстосани с една роза, известна като "есенна дамаска" или "четирисезонна роза" (цъфтяща добре и втори път), в резултат на което се получила издънка, която можела да цъфти неколкократно и била много по-издържлива.

Семена от новополучената роза били върнати обратно в Европа от френския ботаник Бреон през 1817 г. След което новата "бурбонска роза" е кръстосвана с други видове до създаването на продължително цъфтящите хибриди на викторианците и до появата на първата хибридна чайна роза "Франция" през 1867 г. Тази роза се получила в резултат от кръстосването на вечно цъфтящи хибриди с друга китайска роза, наречена чайна, чиито цветове ухаели приятно на чай.

По това време розите били разпространени главно в градините на аристократите.

Въпреки че ботаниците класифицират около 300 вида рози, техният брой в действителност вероятно е наполовина, като останалата част са резултат от естественото кръстосване на различни видове. Цветовете на истинските градински рози имат (с едно-единствено изключение) само по пет венчелистчета, а голям брой от останалите разновидности рози са с повече венчелистчета, което се дължи на факта, че при розите съществува определена тенденция да увеличават броя на венчелистчетата си при кръстосването.

Един от най-ранните хибриди на прованската роза е наситено червената роза със златисти тичинки, наречена "червена ланкастърска", която и днес съществува в този си вид. Червената ланкастърска роза се е превърнала в един от символите на Войната на розите, а нейна случайна разновидност е добре познатата "роза мунди" - шарена роза в наситено розово и снежно бяло.

За розите винаги се е смятало, че притежават лечебни свойства. В миналото корените на розите, листата и венчелистчетата им са били използвани за получаването на "магически смеси", а т.нар. роза галика (позната още от XVI век) е била отглеждана на огромни полета в Северна Франция като медицинско растение.

Плодовете на розите - шипките, са изключително богати на витамин С и до днес се използват за направата на сладка, мармалади, сиропи, чайове и специални вина.

В продължение на стотици години розите се отглеждат във Франция и в още няколко държави не само за красота, но и за добиване на розово масло. България открай време е прочута по света със своето розово масло, което има много добри качества и засенчва получаваното в чужбина.

У нас работи и специално създаден научноизследователски институт за маслодайната роза.

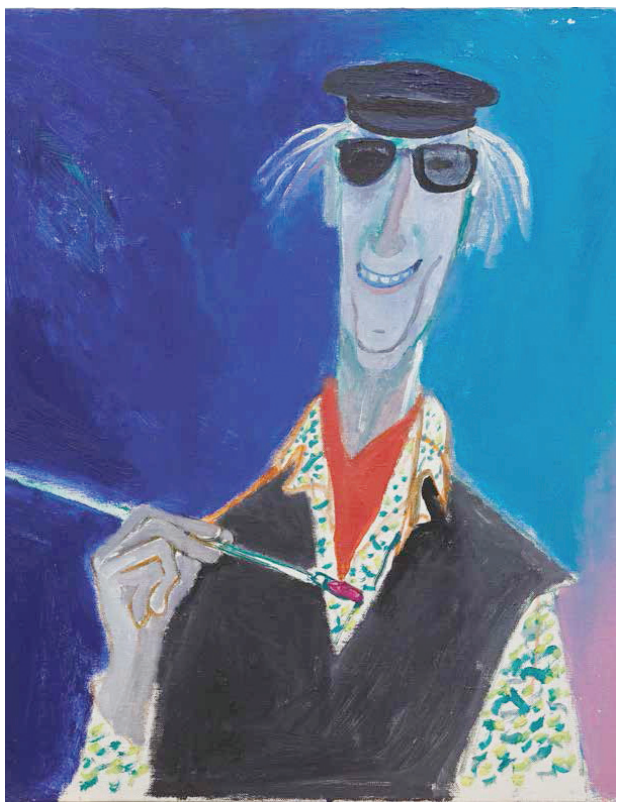

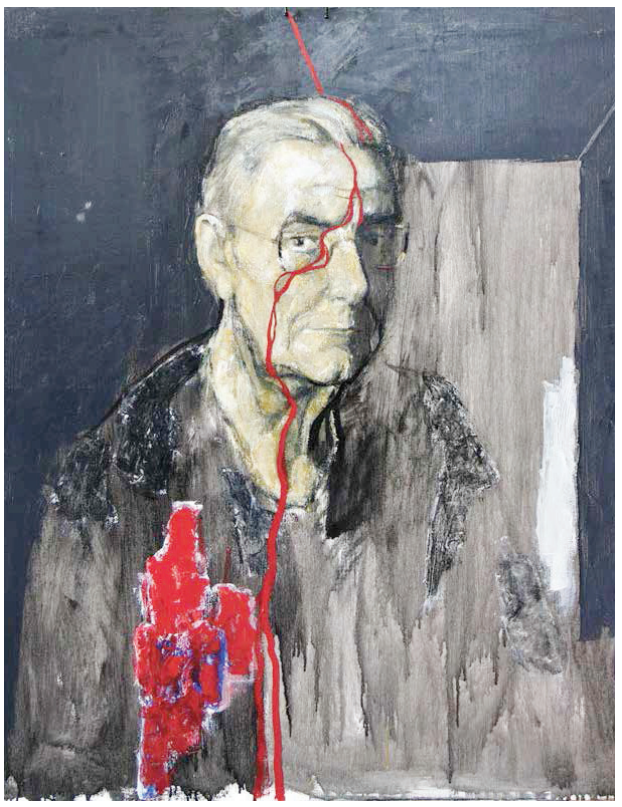

Любен Зидаров - автопортрет

Алла Георгиева - автопортрет

Светлин Русев - автопортрет

АВТОПОРТРЕТИ НА... „ФОКУС”

Те вече са 81 в сбирката на колекционера Николай Неделчев и оформят своеобразна капсула на българското изобразително изкуство

Ирен ТАНЕВА

Отначало като начинаещ колекционер, Николай Неделчев събира еклектично всякакви жанрове и техники изобразително изкуство. Колекционерството на художествени произведения обаче е процес на обучение: изграждат се вкус, критерии. И в един момент той решава, че в колекцията му има нужда от “фокуси”, т.е. нещата да бъдат насочени и организирани по някакъв по-особен начин.

Автопортретите стават един от тези “фокуси”. Извън това - в колекцията има и графика, фотография, видеоинсталации, скулптури, български авангард от 20-те до 40-те години на миналия век.

Автопортретите обаче са само от български живи автори. Идеята на един такъв проект е, че включва творци от различни поколения. Получава се своего рода капсула на българското изобразително изкуство. В колекцията има автопортрет на Любен Зидаров (най-възрастен сред авторите, на 93 години) и на Нора Ампова (на 27).

Бащата на Николай Неделчев е скулптор - Трифон Неделчев. Оттам, от средата, в която е израсъл, някак естествено идва интересът към изобразителното изкуство. Трифон Неделчев е от известния кръг художници: Георги Божилов-Слона, Енчо Пиронков, Йоан Левиев, Димитър Киров-Ди Киро.

Началото е поставено с триптих, три автопортрета на Вихрони Попнеделев, купени през далечната 1983 г., както и един на Свилен Блажев. Тогава Николай Неделчев си дава сметка, че колекцията му е еклектична и това отключва идеята за отделна колекция от автопортрети. До момента те са 81 на брой.

НИКОЛАЙ НЕДЕЛЧЕВ е роден в Пловдив. Живее в София от 1987 г. Тук завършва специалност международни отношения в днешния Университет за национално и световно стопанство. По-късно получава и степен магистър по същата специалност. Изпълнителен директор и основател е на най-голямата у нас структура за маркетингови комуникации “Публисис Груп - България”. Член е на управителния съвет на Българската асоциация на комуникационните агенции, на борда на директорите на Българската асоциация на pr-агенциите и на “Джуниър ачийвмънт”. Бил е първият маркетинг директор на “Apple” - България. От средата на август до началото на октомври 2015 г. в Националната художествена галерия беше подредена първата изложба от експонати от колекцията му. Автор е на статии по маркетинг в нашия и чуждестранния печат. Има двама синове.

А иначе - колекционерството на картини и автопортрети, в частност, не е никак евтино хоби. Но не колкото да колекционираш скъпи шикозни автомобили или скъпи жени, например. Има една разлика и тя е особено съществена. Събирането на произведения на изобразителното изкуство е много по-благородно, носи удоволствие. Могат да му се насладят и други хора. Това е нещо, което не е само за теб - много важно обстоятелство, нали?

Питам Николай Неделчев как комплектува колекцията си. Казва, че основната част харесва и купува. Много малко са подарените му портрети от автори, към които има траен интерес и от дълго време колекционира техни творби. Сред тях са покойният вече Стефан Божков и Кольо Каранфилов, Атанас Хранов.

С някои от художниците се запознава лично. Интересно му е какви хора са, какво мислят.

Когато става дума кои от експонатите в сбирката си от автопортрети би откроил като най-интересни, кои са му любими и защо, Николай Неделчев споделя, че не може да отдели никой. Като деца са му, колкото и изтъркано да звучи. Но с времето (естествено вкусовете на човек се променят, търпят развитие) повече предпочита определени неща. Не може обаче да каже “това харесвам, това - не”.

Колкото до това, изисква ли сбирката специфични грижи за съхранение, свое специално място - да, картините се пазят в депо при специфични условия. Температура 18-20 градуса например.

Има и забавни истории, свързани с колекцията. Ето една: изложбата гостува в Градската галерия в Пловдив. Сътрудници на г-н Неделчев, които товарят картините, натоварват и картини, в които просто присъстват човешки лица, пак от неговата колекция, смятайки, че всяко произведение на изобразителното изкуство, в което има човешки образ, е автопортрет.

А знае ли се и за други колекционери на автопортрети у нас? В днешно време в България на Николай Неделчев не са му известни други като него. Ако имаше, би трябвало да знае. След като той не знае, по всяка вероятност няма.

Запитан какви картини мечтае да има, колекционерът споделя, че би искал да има “Госпожиците от Авиньон” на Пикасо, картина или картини на Сезан, на Ван Гог, автопортрет на Рембранд. А от притежаваните сега като най-интересни и най-важни с цялата условност на тези думи отбелязва споменатите вече Любен Зидаров и Нора Ампова, Светлин Русев.

За Николай Неделчев е важно дали творбата му харесва. Дори някой да твърди, че е хубава и ценна, ако на него не му допада, не му е по сърце - не я купува. Осланя се на собствения си вкус, но понякога се консултира със Светлин Русев, Стефан Божков - художник-график, който е имал голяма колекция от автопортрети, а също и с баща си. Тези хора са не само авторитети в изобразителното изкуство, но и негови приятели.

Сред експонатите в колекцията има и изработени от по-специфични материали и с по-специфична техника. Такива са автопортретът от тел на Андрей Хамбарски и един, много интересен, направен от ламаринени плоскости. Негов автор е Райнис Гелов. А най-старата по време на създаване е картина от 90-те години на миналия век, най-новата е от 2015 г. Преди половин година Николай Неделчев купува и автопортрет на нашата бележита художничка Милена Йоич.

Накрая какво да пожелаем на г-н Неделчев?

Да осъществи мечтите си и да открие портретите, които ще го направят щастлив. И нека нареди и тях до другите в бъдещите изложби, за да им се насладим всички ние, останалите, да опознаем по-добре родното изобразително изкуство.

www.duma.bg

ДУМА

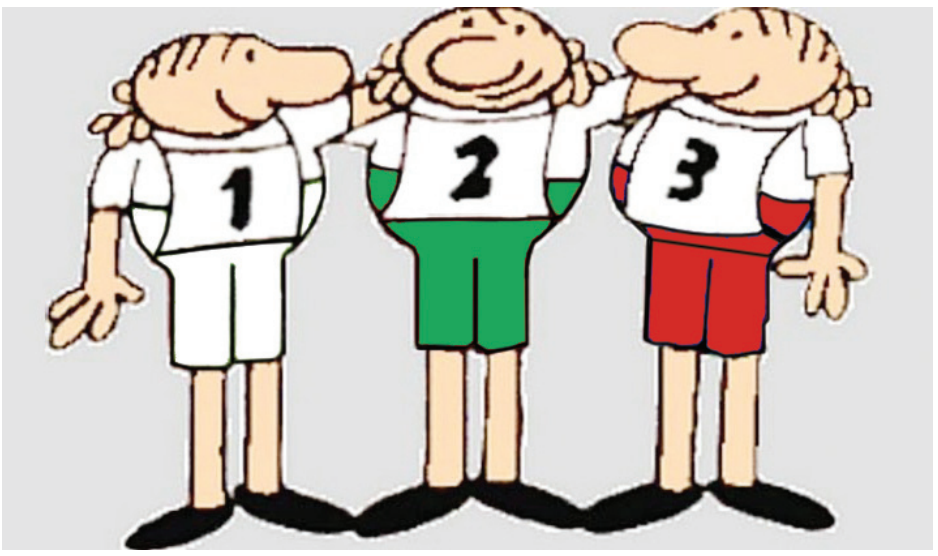
СЪБОТА 14 МАЙ 2016

Какво, Швейцария ли?

Властта със своя семпличък коефициент на интелигентност успя да смачка фасона на 7 милиона българи

Велиана ХРИСТОВА

Някаква пиар агенция разпространи завчера новината, че "Българска ученичка получи престижна награда от елитния DLD колеж в Лондон". Да е жива и здрава Глория и все да получава престижни награди! Оказва се, че 18-годишното момиче завършва в Лондон последното високо ниво на средното си образование, отличена е за академични постижения по история. Чудесно, всички знаем, че българчетата са си умни по природа. Обаче. Хайде стига сме хълцали по всеки успех, който някое наше момче или момиче постигне някъде в чужбина! Стига сме се превъзнасяли по всяка награда, която е връчена я в Лондон, я в Париж, я в Брюксел! Защото това наше величаене на Чужбината издава само едно - вродени комплекси и ниско самочувствие.

Целта на въпросния престижен колеж в Лондон каква е? Пише си го - да осигури добра работа на възпитаниците си в Англия. Е, значи какво превъзнасяме? Ами това, че една умна българка е загубена за България сред други стотици хиляди "изтекли" наши интелекти - в Албиона ще се устройва на добре платена служба, там ще ражда децата си, там ще плаща данъците си!

И следващи стотици хиляди ще изгубим, докато всяко образование къде да е из Европата, или дори в петоразряден колеж в САЩ, представяме като връх на сладоледа, под който родните висши училища са смачкани до мокро петно. Все по-упорито и все по-активно някои насаждат у младите българи "ценности", в които дори водещият ни Софийски университет е поставен по-ниско от всеки петоразряден колеж в САЩ, възхваляван до възбог.

Покрай тъй успялото в Лондон българско момиче обаче има смисъл да говорим и за някои други неща. Хайде ми кажете как у нас някой абитуриент ще има "академични постижения по история", когато вездесъщото МОН пусна по нанадолнището тази специалност, изграждаща нацията. Не била защитена специалност, не била приоритетна специалност, затова бройката за държавен прием в нея се намалява във всички университети от тази есен. Т.е. държавата ще плаща все по-малко за обучението на студенти по история. А оттук насетне изобщо забравете - в новите учебни планове и програми задължителното изучаване на история в последните два класа на училището се... премахва! Да живеят западните колежи, които дават престижни отличия на младите за постижения в областта на историята! Да живеят добре платените работни места за млади историци на Запад!

И още нещо, което пак говори за нашата глупост и за нашите комплекси. Пуснаха поредното съобщение как по градове и паланки се прави показно обсъждане за "дуалното обучение" и забележете - по ШВЕЙЦАРСКИ модел! Е, тук вече - хлъц! Всички наши учители и цялата нация ли са обзети от амнезия? Как ни една мозъчна гънка не помни, че през 90-те години на миналия век, когато още не бе разбита елитната система на техникумите и професионалното обучение в България, която служеше за пример в цяла Европа, швейцарците дойдоха да я заимстват от нас? Да я прекопират. И я прекопираха и развиха. А ние в това време я унищожихме с "реформи" в образованието! Сега същите швейцарци идат да ни научат как да я върнем към живот, да я съградим отново! С една дума - взехме чедото ви на отглеждане, поохранихме го и ви го връщаме да замени отрочето, дето го убихте. Простете за грубостта, но е точно така.

А иначе българите имали много висок IQ, били сред най-умните хора в света. Не ще да е вярно, щом семпличкият коефициент на интелигентност на властта успя да смачка фасона на 7 милиона поданици!

Новият бразилски преврат

От стр. 10

До края на миналата година той пазеше мълчание по импийчмънта и се правеше на лоялен към президентката. Но когато въпросът беше внесен в парламента, внезапно се разбра, че Темер отдавна негодувал заради "пренебрежението" на Русеф към него и дори вече е готов със собствен министерски екип, за да я замести.

Макар и да се разбира с индустриалци и банкери, Темер е с още по-ниска популярност и от Дилма сред кипящите от демонстрации улици. Бразилците не могат да го понасят. За него също има данни за облагодетелстване от аферата "Петробраз". Любопитен е и личният му живот - сегашната му трета поред съпруга е моделка, с 42 години по-млада от него. Татуирала е името му на рамото си...

Поемането на властта от Темер "ще успокои пазарите", внушават от екипа му. Но политолозите в Бразилия са в ступор и не знаят на каква прогноза да заложат. Защото най-вероятното развитие на обстановката ще доведе до още по-бурни улични протести. И то не само от привържениците на Дилма, които стягат редиците си, но и от опонентите й, които не харесват нито Темер, нито който и да е от наличната политическа класа - смятат, че всички са в калта на злоупотребите. От месеци най-популярният лозунг сред опозиционните демонстранти е за... военна намеса. Което дава повод за опасения от нов военен режим. Когато всички са маскари, явно идва времето на фуражките. А в Латинска Америка това рядко свършва добре.

Шестте месеца, през които Дилма ще е "президент призрак", както вече я наричат (с половин заплата и почти заточена в една от официалните резиденции), ще са силно турбулентни. Но ако бразилската демокрация устои, това може да е и ново начало за Русеф. Като очевидна жертва на заговор на корумпираните срещу нея и като носител на неогъваем характер, тя тепърва може да възвръща политическата си тежест.

През 2017 г. ще има предсрочни...

От стр. 11

□ *В БСП не е ли същото?*

- Същото е и в БСП. Въпросът е, че коалицията между двете би стъпила на връзката между тези почвенически сили, които са национално ориентирани, които искат да пазят, грубо казано, националната икономика с плюсовете и минусите, които се съдържат в нея.

□ *Само че ще бъдат обвинени, че Путин е победил?*

- Не само обвинени, вероятно срещу тях ще се действа на тази основа. Това е рисковано и за стабилността на страната в такъв случай. Но не е само това. От гледна точка на партийния спектър подобна коалиция би имала тежки ефекти върху самата БСП. БСП би загубила голяма част от основанията си да съществува като политическа сила, не защото е в коалиция с десницата. Такива коалиции се правят и другаде, но то става, след като имаш някакъв доказан във времето ляв облик и има тежки, драматични, патови моменти, в които трябва да се направи много сериозен компромис, за да може общо взето да вървят някакви политически решения, да върви някаква държавна политика.

БСП, без да е оформила своя облик, без да има някакво стабилно присъствие, би загубила още повече убедителност при такава коалиция. Освен ако не успее да наложи над такава коалиция своя дневен ред, което ще бъде много трудно, т.е. да успее да наложи от самото начало на ГЕРБ отмяна на плоския данък и още редица неща, които са същностни за състоянието на трудещите се в България, а не нещо, което практиката на Тройната коалиция и практиката на правителството на Орешарски показа, че не работи - увеличение на пенсиите. Защото ако БСП смята, че ще успее да се легитимира в една коалиция с десницата само на основата на увеличение на пенсиите с 5 лв. тук, 10 лв. там, или бонуси по Коледа и Великден...

□ *Това, което прави всъщност сега Борисов.*

- Точно така. Това не носи на лявата партия политически дивиденти и това, повтарям, вече две правителства - на Тройната коалиция и на Орешарски, го доказаха. Защото те наистина дадоха социални бонуси в тази посока, които не бяха по никакъв начин признати от избирателя.

□ *Така е, защото не се решиха въпросите с перспективата да стоиш тук и да работиш тук.*

- Защитата на трудещите се днес, това е големият проблем, пред който е изправена българската левица. Българските трудещи се, не толкова пенсионерите, са лишени от каквато и да било защита на техния труд. Такива случаи научаваме всекидневно от медиите, а много от тях не научаваме дори. Оставете осигуровки и всички тези неща, които вървят, възможността работодателят да прави каквото си иска със своите работници, просто защото в много населени места няма избор, няма къде да се работи, освен там, където се налагат безпардонни условия. Условията на труд, които са често пъти убийствени, които са по-скоро феодални, отколкото присъщи на XXI век, здравната помощ, която се отказва систематично. Може много да се изброява. Хората, които са притиснати, тичат като хамстери в една въртележка, без да имат някакъв шанс да изскочат от нея, включително по линия на безпощадността на банките, с кредитите, които тероризират голяма част от българското общество, частните съдебни изпълнители, терорът на дружествата за комунални услуги.

Всичко това е реалният център на една лява политика, която би могла да търси някакво доверие. БСП, колкото и добри чувства да имаме към нея, не е партията, която ще успее да преодолее капитализма. Нито обратното на идеята, че лявата партия трябва да дава 5 лв. отгоре на пенсиите, т.е. това са две доста развити визии на едно ляво мечтателство, което е много хубаво. Левицата живее с мечти много повече от десницата. Десницата се представя като здрав разум, винаги това, което е възможно и изпълнимо. Но освен тези мечти има реална политика в условията на капитализъм, която би могла да се следва, и то далеч не е казано, че тя е невъзможна.

□ *Ще се справи ли БСП?*

- Трябва някак да има обединение около това. Има потенциал, има ресурс.

□ *Корнелия Нинова, за разлика от Михаил Миков, обяви, че БСП поема курс към атакуване на властта.*

- Това е естествен стремеж на всяка опозиция и това беше една от капиталните грешки на Миков. Това, което се чуваше, че провалите на БСП във властта някак правят неудобна претенцията за вземането й отново, е несъстоятелно. Вижте, сегашният мандат вече трае повече от този на Орешарски. Да имате впечатление, че е по-успешен? Аз не мисля, че в икономически и в социален план стои по-добре. Ако някой е имал притеснения, че краткото присъствие на БСП във властта предишния мандат е много по-зле от това, което е последвало, тези притеснения вече би трябвало да са разсеяни. Не е по-зле. Със сигурност. Корнелия Нинова каза вълшебната думичка "власт", която е важна за партията и за партийните активисти, защото това са хора, които трябва да имат цел пред себе си. Голяма част от тях работят по места в много трудни условия, мачкани са от местните фактори. Не може само да им се говори, че те трябва да защитават единствено идеята и каузата. Не за друго, а защото самото общество не живее с идеи и каузи. На тях трябва да им се даде перспективата на властта, при това много по-ясно, отколкото това прави сега настоящото ръководство. Това е първата стъпка за вътрешнопартийна мобилизация. И второ. Властта трябва да бъде обяснена като начин тя да бъде усетена от самата партия, а не като власт, която да бъде усетена само от ръководството или от Бойко Борисов чрез БСП, това не е нещо, което би дало перспектива.

□ *Означава ли това предсрочни избори?*

- Сигурно е, че ще има предсрочни избори, включително и по тази причина, че краят на този мандат съвпада с българското председателство на ЕС през 2018 г., когато провеждането на парламентарни избори би било безумие. Администрацията по време на избори в България спира да работи и ще е тотален провал, който ние не можем да си позволим. Ето защо 2017 г. ще има предсрочни парламентарни избори.

СРЕЩИ

АДРИАН СКРИМОВ:

От 1989 г. историята се подменя целенасочено

Надявам се, че един ден, когато имам деца, те няма да учат, че Левски, Ботев, Раковски, Каравелов и Караджата са били терористи и престъпници, споделя екскурзоводът в РИМ в Перник

Интервю на Мария НИНОВА

Работите в Регионалния исторически музей в Перник. Как попаднахте там?

- Доброволец съм в РИМ-Перник може би вече от 9 години, а започнах да работя като екскурзовод в музея и по-точно на Пернишката крепост преди няколко месеца по Национална програма "Клио".

Какво дава такава работа на един млад човек?

- Главно удовлетворението от това, че работя в институция, която се опитва да запази спомена за времето, в което Перник е бил индустриалното сърце на България, защото за пари в културна институция в България е много трудно да се говори. Но работата ми в музея ми носи също така много нови знания за Перник и перничани, а също така и удовлетворението всеки ден да общувам с хора, от които при всеки разговор научавам нещо ново.

Как се отнасяте към подмяната на историята и приемате ли тезата, че сме "съжителствали" с турците?

- Това е доста обширна тема, защото след промените от 1989 г. българската история се подменя целенасочено и постоянно, най-вече заради политическите убеждения на повечето от управляващите през този период. Учебните програми и учебниците по история на България се променят постоянно и в тях влизат все поневероятни "факти". Пример за това е написаното в учебник за 11-и клас, че войните, водени от Симеон I Велики, не оставили трайни следи в българското минало. В кръга на шегата, това ме навежда на мисълта, че Симеон е бил добър тур оператор и е разхождал войниците си по различни курорти на три морета и в Сърбия, Гърция та чак до Унгария. Други парадокси са, че в същия 11-и клас цялото Второ българско царство се изучава в един учебен час, но като се замисля, защо им е на учениците да учат за Калоян, онези двамата - Петър и Асен, Ивайло и сложните връзки на Иван Асен II и лузърите Иван Шишман и Иван Срацимир. Апостолът на свободата Васил Левски пък според учебника е бил заловен от полицията, което навежда младежите на мисълта, че той е бил обикновен престъпник, а не, че е дал живота си за свободата на България, за хан Крум пък в същия учебник има само едно изречение, което гласи "В началото на IX век начело на държавата застанал хан Крум". Нито дума за законите, завладяването на Сердика, битката при Върбишкия проход и други. За сметка на това в урока "България в началото XXI век" има цял огромен пасаж за Бойко Борисов и непопулярните, но необходими мерки, които е взело неговото първо правителство и за най-голямото предизвикателство пред партия ГЕРБ през 2011 г., а именно изборите две в едно, когато за президент е избран "младият технократ" Росен Плевнелиев. А "съжителството" по време на турското робство (моля да бъда извинен, че използвам тази страшна и мракобесна дума) е поредното доказателство за подмяната на българската история. Надявам се, че един ден, когато имам деца, те няма да учат, че Левски, Ботев, Раковски, Каравелов и Караджата са били терористи и престъпници, а Райна Княгиня, Бенковски и Волов организатори на държавен преврат, който имал за цел да унищожи единството и да разруши мира в Империята. Не ме разбирайте погрешно, не искам да насаждам каквото и да е напрежение между хората, които четат това, но опитите за подмяна на историята са най-малкото неморални. Пък и ако ще нарича-ме съжителство кръвния данък, зверствата на османците в Батак и Перущица, това, че православните не са могли да изповядват своята религия така, както подобава, и опожаряването на манастири и цели градове през тези пет века, нека тогава наречем Втората световна война леко спречкване между няколко войници.

За първи път България се присъедини към похода на "Безсмъртния полк". Какво мислите за това?

- Шествията на "Безсмъртния полк", макар и провеждащи се за втори път в такъв мащаб, се утвърдиха като традиция и те показват нещо много важно, а именно, че наследниците на борилите се за свободата на Европа не са забравили тях и техните подвизи и най-важното за нас в България е, че тези хора не се срамуват от предците си, въпреки че повече от 25 години ни се натяква, че много от тях са престъпници. Лично аз, като социалист се почувствах много горд, когато на 9-и май в Перник шествието на "Безсмъртния полк" се присъедини към честванията на левицата в града, защото вече много години политиците делят този ден на Ден на победата и Ден на Европа, без да се замислят, че без победата на съветското оръжие, подпомогнато от съюзниците от Източна и Западна Европа и саможертвата на съветския народ, може би днес континентът щеше да бъде обединен под някакво подобие на хилядолетен райх, а не от Европейски съюз.

АДРИАН СКРИМОВ е роден през 1991 г. в Перник. Хобитата му са народните танци, археологията и изучаването на историята на родния му град. Бил е председател на Общинския младежки съвет в града, секретар на Съвета на децата към ДАЗД. Доброволец към Регионалния исторически музей в Перник, а в момента екскурзовод в музея.

Учил сте балканистика. Какво от духовната култура и история на балканския регион ви е направило най-силно впечатление?

- Балканите са интересно и в същото време сложно за разбиране място. Хората тук са темпераментни и всички, независимо в коя балканска държава живеем, сме почти еднакви в един аспект - четем историята като "дявола евангелието". Пример за това са нашите съседи македонците, които направиха цар Самуил техен владетел, Светите братя Кирил и Методий и св. Климент Охридски - македонски просветители, а това е все едно сърбите да нарекат родения в пределите на днешен Ниш император Константин Велики сърбин. А културата и народните обичаи на балканите са доста близки, но във всяко селце или град един и същи обичай се изпълнява по различен начин, точно заради онова желание на всеки отделен човек да е уникален и различен. Всяка от държавите на полуострова обаче има своите уникалности: Нашите танци и кукерските и нестинарските обичаи са уникални, босненският севдах също е неповторим, а мелодичността му запленява всеки, който го чуе, сърбите пък имат уникален празник, който празнуват само те и го наричат Слава, а да отидеш на сръбска слава си е цяло тридневно приключение, има и много други неща от културата на Балканския полуостров, за които можем да говорим и да им се дивим, но няма да остане място и време за другите въпроси.

Да се върнем на родния ви град. Какво искате да се случи в Перник?

- Най-вече повече културни мероприятия и места за отдих са нужни на този иначе прекрасен и спокоен град, за да се превърне той най-сетне от една огромна спалня на работещите в София, в истинско място за живеене. Може би едно кино в града също не би било излишно, защото последното беше затворено преди повече от 10 години. А извън културата Перник има най-голяма нужда от подобряване на цялостната инфраструктура.

Какви според вас са най-големите проблеми на перничани?

- Перник има нужда от коренна промяна в много отношения. Първото и може би най-главно от тях е инфраструктурата - пътища, улици и осветление и въобще всичко, което сме свикнали да виждаме надупчено и неработещо. Разкриването на нови работни места в града, които да дават перспектива и добро заплащане на хората също е нужно, защото 20 000 перничани пътуват до столицата всеки ден, а Перник се е превърнал в една голяма спалня за тези работещи, защото те се прибират тук за да пренощуват и отново да започнат това всекидневно пътуване.

Много хора асоциират Перник с миньори, винкели, голфове. Как вие бихте описалали своите съграждани?

- Перничани сме особени, темпераментни и дори малко груби хора, най-вече, защото, както казват нашите съседи, трънчаните, сме "сбиротък", тоест сме събрани от цяла България - ние говорим по-различно от останалите, хуморът ни е по-груб, танците ни са по-бързи и темпераментни, пример за това е граовското хоро, на което се дивят не само чужденците, но и много наши сънародници. А това, че сме събирани от цяла България, е факт, защото, когато започват да се обработват залежите от въглища в Пернишката котловина, тук идват много хора от цялата страна, които започват работа в мините. След Октомврийската революция пък в града идват и много белогвардейци, а техните наследници все още живеят в Перник, въпреки това, като че ли тук отново изниква един парадокс, онова придошло население, "дошляци" както ги наричаме ние, са забравили по един или друг начин традициите от своите краища, старите перничани, пък са взели от всекиго по нещо и затова и празнуваме по-различно от останалите българи. Винкелите и голфовете също са интересна част от градския фолклор и легенди, с които дори ние често обичаме да се шегуваме, но малко хора знаят, че в Перник за първи път са се случили много важни за страната ни неща. През 1895 г. тук светва първата електрическа крушка в България, през 1899-а е построена първата електроцентрала в България. През 1903 г. - Св. Иван Рилски е обявен за покровител на миньорите, честван е първият минен празник, а през 1919-а е създаден и първият в България работнически театър. В Перник е открита и първата стъкларска фабрика в България, тук през 1953 г. е отлята първата българска стомана. Най-големият фестивал на маскарадните игри се провежда в нашия град. Единственият подземен музей на минното дело в България също се намира в Перник. Така че перничани имаме с какво да се гордеем и какво да покажем на гостите на града.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

СУПА ОТ ПАТИЦА С КИСЕЛО ЗЕЛЕ

Около 300 г месо от изчистена и измита патица се нарязва на малки парчета, които се заливат с вода и се слагат да се варят. Щом възври водата, прибавя се четвърт глава кисело зеле, нарязана на ситно, 1 морков и 1 резен целина.

Когато поомекне месото, се добавят два нарязани на кубчета картофа и запръжка, приготвена по следния начин: Пушена сланина 50 г се нарязва на парчета и се изпържва. В отделна мазнина се слага 1 лъжица брашно и също се запържва.

След като поври още няколко минути, супата се сваля от огъня и се поръсва с чер пипер.

ВИЦ

СЛАВА БОГУ

Лорд Боби се връща от лов. Изтичва при своя камериер и го пита:

- Върнаха ли се всички гости от лов?

- Да, сър.

- Слава богу, убил съм елен...

СКЪПОТО УДОВОЛСТВИЕ

Глухарят оглушава по време на танца

Димитър СТОЯНОВ

Най-едрата кокошоподобна птица от семейство фазанови за пръв път е била описана от Карл Линей през 1758 година със сегашното латинско наименование Tetrao urogallus. Днес глухарят е включен в Приложение I на европейската Директива за защита на дивите птици като вид. У нас е наричан по народному планински див петел. Категоризиран е като "застрашен" в Червената книга на България. Обект е на лов от 25 април до 15 май.

Още със Закона за лова от 1926-а женските са под закрила, но въпреки запазения и до днес статут, през последното двадесетилетие глухарите намаляват. От близо 4000-5000 броя основен запас преди 1990 година днес са около 3000.

Най-силно е намалял глухарят в ловностопанските райони на територията на РДГ Пазарджик и Пловдив. Дали пък златката, бялката, дивата котка и лисицата - вечните неприятели на глухаря, не са се активизирали? Или спадът на популацията е резултат от изсичането на горите от бял бор във високопланинския пояс с примес от 20 на сто ела, смърч и бук, където любимата храна на глухаря от червени и черни боровинки, малина и къпина буквално е изключена от менюто му.

Както вчера, така и утре, а вероятно и в бъдеще, глухарят не е "лъжица" за масовия ловец. Оредяха и платежоспособните мераклии за трофей. Трийсетина ентусиасти от Италия, Гърция, Кипър, Люксембург - и това е двадесетдневният му лов. Причината е не само в ограничените квоти и солената такса от 1000 евро за отстрел. Според ППЗЛОД разрешителните се издават само по линия на организирания ловен туризъм от началника на НУГ и с научноизследователска цел.

В Рила планина глухарят се шири на ивица около горната граница на гората между 1600-2000 метра надморска височина. Най-северозападното находище е източно от м. Паничище над Сапарева баня в изворната зона на р. Джерман. В началото на миналия век количеството там вероятно е било доста голямо и княз Фердинанд е ловувал тук. Той е имал заслон "Войнишката колиба", откъдето е останало наименованието на местността. Сега тук се срещат единични птици.

Още в края на миналия век глухарят в Стара планина се е броял на пръсти. Находищата са с предимно островен характер в резервата "Чупрене" край сръбската граница.

На Витоша находищата на глухари се документират от около 40 години. Виждани са птици и следи от тях до горския дом "Брезовица" край пътеката за х. "Алеко" - с. Бистрица, минаваща през Меча поляна и Каркъма, около върховете Малък и Голям Купен.

Глухарят в Пирин се е запазил в резервата "Джинджирица" южно и западно от х. "Яворов" и на изток в местностите Бакюви дупки и Котешкото, около горната граница на гората и в клековата зона от 1900 до 2100 м надморска височина.

За разлика от другите видове едър дивеч, при които подборно се отстраняват приплодите и младите животни, при глухарите е обратното - щадим годинаците и младите птици. На новите токовища не се гърми. Там пеят младите петли, пропъдени от старите глухари. За отстрел са осемгодишните петли и побойниците, независимо от възрастта им, тъй като пречат на сватбуването. Разрешителните се издават само в токовищата, където пеят от 3 петела нагоре.

Шест-осем годишните петли лесно се разпознават по теглото от 4-6,5 кг и по силно закривения връх на клюна. По време на сватбуването те прелитат от дървото на поляната и се отдават на своя танц, за да омаят женските. Тогава те са крайно невнимателни на звуци и движения. Затова се мисли, че по време на танца оглушават. В този миг са лесна плячка за хищници и ловци. Четири-петгодишните петли токуват по-дълго. Мъжкият застава с повдигнати и разперени опашни пера, провиснали крила, изправен врат, с клюн, сочещ към небето. Арията е в четири части, докато не се отзове някоя любопитна глухарка. Петлите са полигамни, тоест обикновено "качват" няколко женски. Те не участват в отглеждането на пилетата. Женската с тегло около 2 кг е най-добра производителка до 5-годишна възраст.

В рамките на 10 дни през май-юни снася от 4 до 12 яйца, обикновено 8. Мъти ги на тихо местенце 26-28 дни. Това прави до 8 години, след това стават стерилни.

На 3-4 седмици пилетата вече летят за кратко и през септември-октомври същата година сменят "бебешката" перушина с пера и заприличват досущ на възрастни. Колко зорко око и голям опит трябва да има ловецът, за да ги разпознае от повъзрастните им събратя.

Живеят от 12 до 18 години. В размножителния процес са найдобри до 10 години. След това пречат на младите и средновъзрастните петли на токовищата.

Как се открива глухар? Пеейки 2-3 секунди, петлите "оглушават" (оттам идва името - глухар) и се чуват на повече от 100 крачки. Приближим ли ги на 20-25 крачки, все още не се страхуват. Скъпото удоволствие се отстрелва с карабина 5,6 Х 52 с оптика между 2 и 4 часа след полунощ при пълнолуние. После идват перипетиите по сертифицирането на трофея и търсенето на добър таксидермист.

Снимки АВТОРЪТ И ЛИЧЕН АРХИВ

41 НАЦИОНАЛНА ИЗЛОЖБА НА КАРИКАТУРАТА

Валери Александров - Валекс е един от участниците, достойно представили се в категория "Природа, лов и риболов"

ПРОЗРЕНИЯ

Коста Андреев

Изконна добродетел

Разказано от Коста Андреев

Аз деля хората на две. От една страна е общественият човек, а от друга природният. Природният човек е този, който продължава традициите. За съжаление общественият човек все повече и повече измества природния човек. Измества първичните възприятия за света, измества първичните страсти, които са винаги по-истински. Обществените страсти са свързани с компромиси и в последно време с онова, което се нарича пари. Ловът е връщане към изконните добродетели, които ние трябва да запазим. По време на лов се реализира равенството, заложено между хората, онова единение, което би трябвало да съществува в обществото. Това е красотата в живота.

ФОТОЛОВ

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 14 МАЙ 2016

КАРЛОВИ ВАРИ

Рай на невинността...

Чешкият курорт се гордее не само с минералните си извори, но и с богатия си културен живот

Надежда УШЕВА

Карлови Вари се намира на 120 км западно от Прага. Разположен в живописната долина на река Тепла, сред зелена дъга от гори, вече столетия наред той разкрива своите неизчерпаеми възможности за възстановяване на здравето и пълноценен отдих.

Населението му е около 53 000 души. Но всяка година в китния курорт прииждат хиляди туристи и почиващи, да се възползват от лечебните свойства на минералните извори, с които мястото става световноизвестно.

Според легендата Карл IV, който основал Карловия университет и поръчал изграждането на Карловия мост и Нове място в Прага, излекувал наранения си крак... докато бил на лов. Бягащ от ловците елен, "завел" чешкия крал до горещ минерален извор. Той останал удивен от това чудо на природата и повикал най-прочутите химици да установят състава на минералната вода. След това владетелят дал на малкото селище името си, като го кръстил Вари (кипящ). Това станало около 1350 г., а през 1370 г. Карлови Вари вече бил със статут на кралски град. По-късно еленът става негов герб.

Постепенно се разчуло на шир и на длъж за вълшебните свойства на водата и започнали да пристигат хора от различни краища. В началото на XIX век срещу течението, а покъсно и по течението на Тепла построили големи сгради. На лечение дохождали все почесто знатни люде от Европа - царе, графове, хора на науката и изкуствата. Например Гьоте, посетил 13 пъти красивото селище, пише на Хумболдт: "Ваймар, Карлови Вари и Рим са единствените градове, в които ми се иска да живея." Писателят споделя, че се чувства тук като в рай на невинността и непринудеността.

Паметни плочи свидетелстват, че в града са пребивавали още Шилер, Бетовен, Бах, Лист, Дворжак, Гогол, Тургенев, Паганини... Курортът съхранява над хиляда здания - паметници на културата, изработени в различни стилове. Сред най-забележителните са пансионите и санаториумите "Бристол", "Ричмонд", "Империал", замъкът "Локет", черквите "Павел и Петър" и "Мария-Магдалена", драматичният театър, колонадите и хотелите - разположени от двете страни на реката.

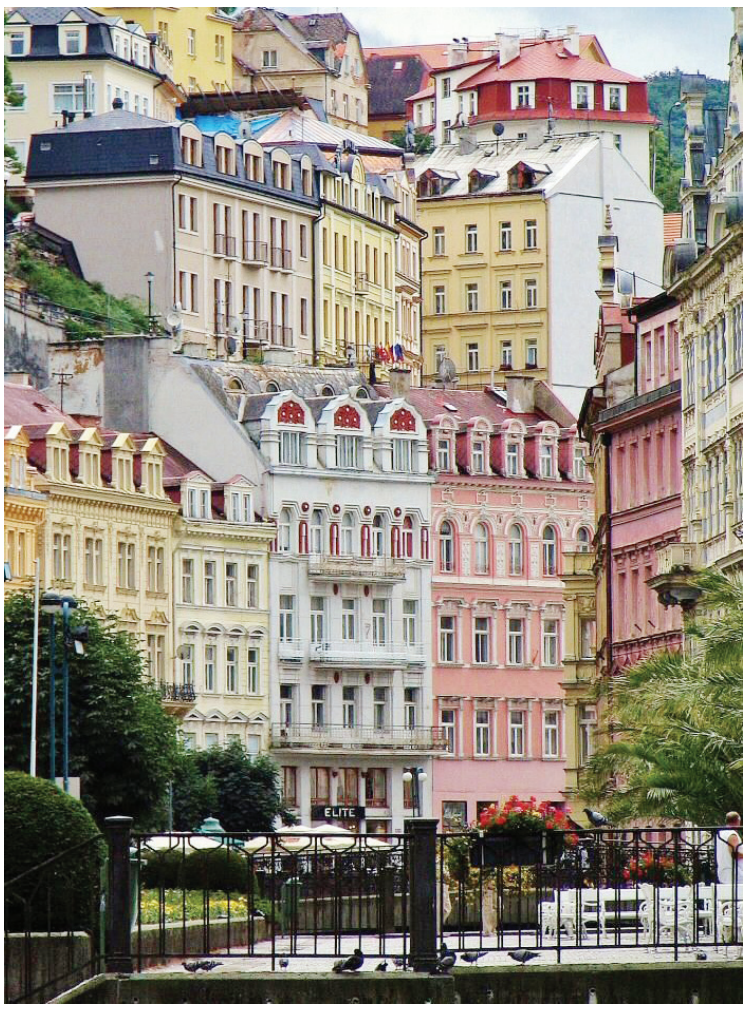
Датиращ от 1701 г., многозвездният грандхотел "Пуп" представлява истинска атракция не само за туристите, но и за жителите на града. Той е един от най-шикозните хотели в света, посещаван от редица гении на човешката мисъл. Паганини и Фройд също са били специални гости, записани в регистрационната книга на хотела. Отвътре сградата е изпипана до съвършенство, бляскава и украсена с десетки произведения на изкуството.

Над изворите са изградени разкошни колонади

Снимки АВТОРКАТА И ИНТЕРНЕТ

След промените от 90-те години на миналия век се влива руски капитал в селището, благодарение на който то се съживява и придобива днешния си облик. Руснаци се настаняват трайно в Карлови Вари, купуват и продават имоти и земи, отвсякъде може да се чуе руска реч и да се видят надписи и табели на руски...

Кметството забранява новото застрояване в района на изворите, за да се запази чиста шествековната минерална вода. А тя наистина е чудо на природата!

Топлите минерални извори по състав и лечебно въздействие са единствени в света, смятат специалисти от балнеоложки научноизследователски институти. Те имат еднакъв химически състав и минерализация, но са с различна температура - от 30 до над 72 градуса по Целзий. Най-старият и най-горещият термален извор е Вржидло, който се намира в центъра на стария град. Той е мощен гейзер, чийто фонтан достига 12 метра височина.

Над изворите са изградени разкошни колонади или кръгли павилиони, които осигуряват защита при дъжд и сняг.

Днес употребата на минералната вода е почти универсална - помага при различни метаболитни заболявания, затлъстяване, диабет, подагра, стомашно-чревни и чернодробни разстройства, неврологични заболявания, пародонтит и пр. Неделима част от лечебния режим са чистият въздух, парковете, идеално пригодени за разходки, и условията за спорт - на открито и закрито.

Друга забележителност на Карлови Вари е културният живот, който също ври и кипи, особено през топлите месеци. Тук се организират музикални и хорови концерти, изложби, театър и кино. От 1946 г. се провежда през юли ежегодният Международен филмов фестивал, който е утвърдил позицията си на най-значимия кинофорум в Централна и Източна Европа. Често в него участват не само европейски, но и холивудски звезди, които превръщат центъра на града в своеобразна снимачна площадка...

Курортът е известен още със стъкларската си промишленост. Областта е богата на залежи на каолин, от които се получава суровина за производство на порцелан. Тук се прави и прочутият билков ликьор "Бехеровка", който също е лековит.

www.duma.bg

Очаквайте

СУИНГ В ЮНСКА НОЩ СЪС „СЕНТИМЕНТАЛ СУИНГЪРС”

Снимка Антон МАРКОВ

„Сребърни” коси са хит за бала

Прическите на абитуриентите трябва да са съобразени както с тоалета, така и с формата на лицето

Альона НЕЙКОВА

Абсолютният хит за абитуриентските балове са т.нар. “сребърни” коси, които са подходящи както за младите момичета, така и за момчетата. Важно е да се знае обаче, че това е професионален цвят, който се постига трудно, разкри коафьорът Пламен Джулио. Стилистът уточни, че процедурата по изсветляване до максимум трябва да се прави от професионалисти, защото най-важното е клиентите да излязат от салона със здрава коса.

Фризурата за бала при дамите е добре да бъде съобразена както с тоалета, така и с формата на лицето и дължината на косата, подчерта топ коафьорката Вили Боршукова. Стилистката на звезди като Лили Иванова, Петя Буюклиева, Ивана и мн. др. акцентира на тенденциите, актуалните трендове и цветове, като заедно с колегата си Пламен Джулио направи в салон “Магама” впечатляваща демонстрация върху шест модела.

Ниско позициониран испански кок, който събира цялата коса в центъра на тила или е разположен асиметрично отляво или отдясно, е сред препоръките на коафьорите. Прическата е подходяща за рокля с гол гръб. Спортно-елегантният винтидж кок е за абитуриентките с по-дълга коса. Романтичната визия с букли тип “Барби” също е актуална за бала. За смелите момичета без страх от експерименти е прическата “морски вълни” в синьо-сиви нюанси, която е нежна и в същото време доста се откроява. Актуалният цвят сьомга ще отива на дамите с къса коса.

При представителите на силния пол за предпочитане е по-спортната, кежуъл визия, за сметка на строгото класическо излъчване. Водещата тенденция са дискънектните подстрижки с дълга коса в горната част на главата и силно филирана отдолу. Характерно е, че няма преливане на дължините. Новост в прическите са цветни нестандартни кичури в лилаво, тюркоаз, праскова, розово, корал, оранжево и синьо. Брадите продължават да бъдат модерни и така желани от мъжете. Най-важното при тях обаче е да бъдат добре поддържани и хидратирани с качествени продукти.

Преди да измислят фейсбук, изразът “Виж колко лайка събрах” имаше коренно различно значение...

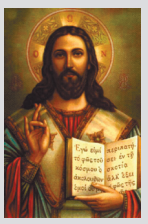
14.05.2016

ДЕЛЯН ДОБРЕВ, народен представител
РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ, президент на Република България
Ген.-майор КРАСИМИР ПЕТРОВ
СИМОНА ПЕЙЧЕВА, шампионка по художествена гимнастика
СТАНИМИР ТРИФОНОВ, режисьор
ЯВОР ГИГОВ, актьор

15.05.2016

Проф. д-р ГРИГОР ГОРЧЕВ, хирург-онколог
ДЖЕМА ГРОЗДАНОВА, народна представителка
МАРГАРИТА ПОПОВА, вицепрезидент на Република България
СЛАВЧО НИКОЛОВ, музикант, член на група “Б.Т.Р.”

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

14

Св. Исидор. Св. мчк Йоан Български (Отдание на Томина неделя)

15

† 3 Неделя след Пасха на св. Мироносици. Преп. Пахомий Велики. Преп. Ахилий, еп. Лариски

Обявиха номинациите за Годишните музикални награди на БГ Радио

Повече от месец над 7000 слушатели номинираха любимите си изпълнители на www.bgradio.bg за Годишните музикални награди, чиито победители се решават само от публиката. Церемонията по връчването на отличията ще се състои на 18 юни в Благоевград, а Нова ТВ ще излъчи запис на събитието на следващия ден.

За “БГ песен” номинациите са: “Единствената” (Pavell & Venci Venc` и Моисей), “Стъпка напред” (Михаела Маринова), “Инкогнито” (Михаела Филева), “100 гайди” (100 Кила), “Ела и си вземи” (Гери-Никол и Криско). За “БГ текст” ще се борят: “Единствената” (Pavell&Venci Venc` и Моисей, текст Павел Николов, Венци Чанов и Моисей Стойчев), “Моменти” (Графа - текст Графа и Илия Григоров), “100 гайди” (100 Кила - текст Явор Янакиев), “Стъпка напред” (Михаела Маринова - текст Павел Николов и Михаела Филева), “Инкогнито” (Михаела Филева - текст Илия Григоров и Графа). За “БГ албум” с шанс за отличие са: “Инкогнито” на Михаела Филева, “Животът е един” на “Ice cream”, “Океан” на “Остава”, “Пътят към твоето сърце” на Ритон, “13” на Милена. За “БГ изпълнител” наградата може да отиде при: Графа, Криско, Любо Киров, Орлин Павлов, VenZy. “БГ изпълнителка” ще се избира между: Михаела Филева, Жана Бергендорф, Мария Илиева, Дивна, Гери-Никол.

Останалите номинирани може да се видят на сайта www.bgradio.bg, където до 17 юни се провежда вторият етап на гласуването.

„Liima” представи новия си албум

Датско-финландската група “Liima” представи в София новия си албум. В музиката се долавя от ембиънт до електропоп. “Liima” наследява практиката на “Efterklang” за създаване на песните си по нетрадиционен начин и на различни локации. Дебютният албум “ii” е записван в Берлин, Истанбул, Мадейра и Финландия. Всяка от сесиите завършва с импровизационен концерт. Албумът излезе по-рано тази година от водещия независим лейбъл “4AD”, под чиято шапка са групи като “The National”, “Beirut”, “Future Islands”.

Освен дълбочината на ембиънт експериментите (напомнящи на места “Animal Collective”), музиката на “Liima” звучи полифонично и органично, прелива от хармония в хармония с типичната мелодичност и меланхоличност на вокалите от севера. Някои определят това и като прогресив рок звучене, дошло от любимите “Pink Floyd”. “Liima” е жива музика, която отчита пулса на публиката, светлината и мрака.

ИРРА СЕ СДОБИ С РЕМИКС НА „ЖЪЛТО-ЛИЛАВА СЯНКА”

Първият официален сингъл от проекта с ремикси на ИРРА е “Жълто-лилава сянка”, част от “Цветният албум” (2002) на певицата, който е втори поред. Ремиксът на песента е с изцяло променено звучене и нови вокали. Актуалната версия на “Жълто-лилава сянка” е дело на Мага, който работи с ИРРА по целия проект. Музиката е на Георги Красимиров-Герасим, а текстът - на Борислав Мирчев. Песните ще бъдат част от лятната клубна програма на певицата, в която участват балет “M Dance” и DJ GoGo. Новият вариант на “Жълто-лилава сянка” се очаква да се завърти по всички радиостанции и в официалната страница на ИРРА в soundcloud.com. Паралелно с клубните си участия ИРРА работи и по английската версия на песента “Секунда време”.

4000 БИЛЕТА ЗА КОНЦЕРТА НА „ЛЮБЭ” РАЗГРАБЕНИ ЗА ЧАСОВЕ

Николай Расторгуев

След като се разбра, че група “Любэ” ще излезе на 10 декември на сцената на “Арена Армеец” в София, 4000 билета за “The Best Of” концерта на групата бяха разграбени за часове. Постижението е още по-забележително, като се има предвид, че в залата няма да има правостоящи зрители, а на терена ще бъдат разположени единствено седящи места. Това автоматично означава, че половината “Арена Армеец” е продадена само след първия ден - факт, с който могат да се похвалят много малко световни звезди.

Както вече бе обявено, това ще бъде най-мащабното излизане на руските музиканти пред родната аудитория, на което ще прозвучат всички най-големи техни хитове по случай 25-годишнината от създаването на формацията. Организаторите от Moko Solution разкриха, че в грандиозното събитие ще се включи и Хор на българската армия.

Малкото останали билети за концерта на “Любэ” все още могат да бъдат закупени на цени от 40 до 70 лв. в мрежата на Eventim и онлайн.

(Не)обикновени семейства, или роднини без конкуренция

Въпреки шока, който често предизвикват у околните, всички твърдят, че са щастливи и обичат децата си

Белите индуси

Вероятно мнозина смятат своето семейство за уникално и неповторимо. Със сигурност имат право. Но в света съществуват фамилии, с които трудно някой би могъл да посмее да съперничи, имайки предвид тяхната необичайност и откровена странност.

В бразилския щат Пернамбуко живее семейство, в което майката и бащата са обичайни представители на страната си, но три от петте им деца са родени с абсолютно бяла кожа. Това е просто уникален случай, защото дори теоретичната вероятност да се появи албинос сред бразилци е 1 на 17 000. Освен чисто научния факт за странна случайност, не е за пренебрегване и житейският аспект на случилото се. Представете си само какво чувстват децата-албиноси, особено ако растат в малък град. През целия си живот те чуват подигравки, съседите забраняват на отрочетата си да играят с тях, а майка им за малко да влезе в затвора, тъй като местните власти започват да я подозират, че отвлича бели деца, а после ги представя за свои собствени.

Семейство албиноси живее и в Индия. Само че, за разлика от бразилските им "колеги", тук абсолютно всички деца и дори внуци - общо 10 на брой, са с абаносова кожа и бяла коса. Фамилия Пулан се гордее с този факт, въпреки че при горещия климат на страната това им създава доста грижи.

Американката Стейси Хералд на пръв поглед има стандартно семейство: съпруг и три деца. Но всички са родени буквално с риск за живота на жената, защото нейният ръст е малко над 70 см, което я превръща в най-ниската майка в света. Стейси страда от рядко заболяване, предизвикващо чупливост на костите и недоразвитост на белите дробове. Разликата в ръста на миниатюрната дама и нейния съпруг е над един метър. Всяка бременност на смелата майка е била огромно изпитание за нея, тъй като вътрешните й органи поради малкия размер можело просто да не издържат на натоварването при развитието на зародишите. Най-неприятното обаче не е, че новородените са били наполовина на ръста на Стейси, а наследяването на болестта й на две от трите деца. Независимо от това родителите не смятат, че семейството им е достатъчно голямо.

Уникална фамилия живее в САЩ. Всички роднини имат стандартен ръст, тегло, цвят на кожата и косата, но за над 20-годишен период в това семейство се раждат само... момчета. Джей и Кайтери Шуандт никога не са се интересували предварително от пола на децата си. Майката обаче признава, че дори не може да си представи как би реагирала, ако имат момиче. През 2015 г., на 13 май, тя ражда 13-ия си син. Дяволската дузина явно е знаково число за фамилията, защото Кайтери също е 13-о дете в семейството на родителите й.

Надя Сулейман също е известна майка. Без да е омъжена, възпитава 14 отрочета, като 8 от тях са родени в един и същи ден. Многоплодната бременност е резултат от намесата на медици, но жената признава, че не е очаквала да се сдобие с толкова много деца наведнъж. Животът на Надя предизвиква доста спорове в обществото, тъй като е безработна, препитава се от социални помощи и хонорари от телевизионни предавания, където често я канят, за да разкаже за живота си. Веднъж дори признава, че искала да има много деца, за да подражава на Анжелина Джоли. Заради огромния стремеж да прилича на идола си, Сулейман си прави и няколко пластични операции. Също така е обвинявана, че се снима в порнографски продукции. Надя обаче твърди, че е щастлива майка и обича децата си.

Американците Лайзи и Адриана Шепард сключват брак през 1994 г. Мечтаят да имат деца, но се налага да прибегнат до екстракорпорално оплождане. От 14 ембриона използват два, а останалите решават да замразят. След като стават родители на близначки, 11 години по-късно се обръщат към същата клиника и им се ражда още едно момиче, което е абсолютно копие на сестрите си.

Когато Барбара Сопър от Мичиган става майка за трети път, за нея и съпруга й Чад започват да пишат по цял свят. Дъщеря им Кеара е с рождена дата 10.10.2010 г. Преди това обаче синът им Камерън се пръква на 9.9.2009 г. Най-голямото дете - Хлоя, както сигурно вече се досещате, ощастливява родителите си на 8.8.2008 г. Семейството твърди, че раждания не са планирани, а са съвсем естествени. А учените са на мнение, че подобно съвпадение не е чак толкова впечатляващо, както може да изглежда на пръв поглед. Професорът по математика от Калифорнийския университет Филип Старк изчислил, че вероятността в една фамилия да се родят три деца на такива дати е едно към 2500.

Разбира се, това е абсолютно непълна подборка на необичайните семейства, които живеят по света. Със сигурност мнозина могат да допълнят списъка дори с лични познати. Най-важното обаче е всеки от нас да не спира да цени собствените деца и родители, защото те наистина са уникални.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

Майка с риск за живота

Как се възпитават 14 деца?

Родители рекордьори

Според някои данни най-много деца е имал фараонът Рамзес, за когото се смята, че е дал живот на 160 отрочета. Достоверността на подобни твърдения трудно може да се провери поради обективни причини. Но има документи, които разкриват съществуването на истински родители рекордьори.

С най-много раждания - 38, е Елизабет Гринхил от Великобритания, която през XVII век става майка на общо 39 деца - 32 дъщери и 7 сина.

В началото на миналото столетие руснакът Яков Кирилов е регистриран като баща на 72 отрочета. Първата му жена го дарява с 57 - 4 пъти по 4 деца, 7 пъти по 3, 9 пъти по 2, и 2 пъти по едно. Втората му съпруга ражда 15 деца.

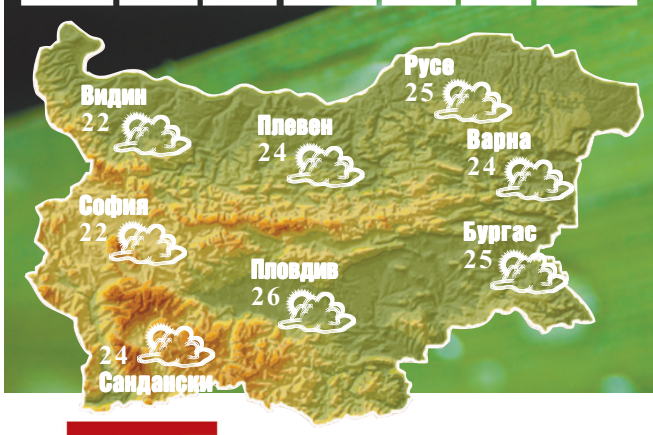
Александра Деревская от украинския град Ромни осиновява 17 момичета и 31 момчета с различна националност. Между две войни - Гражданската и Втората световна, става приемна майка на 14 деца, а по-късно - на още 34.

Рекордьори сред звездите са Мел Гибсън и Хулио Иглесиас, които имат по 8 деца. Силвестър Сталоун е баща на пет.

Най-младата баба в света е неаполитанката Юлия Елиа, която се сдобива с внуче едва на 29-годишна възраст. Самата тя ражда дъщеря си на 15, която следва примера й и дава живот на сина си на 14 години.

За най-млади родители се смятат китайци, живели през 1910-а. Те се сдобиват с отроче, когато са само на 8 и 9 години.

ВРЕМЕТО

В сутрешните часове на места в равнините и котловините ще се образува мъгла. През деня ще преобладава слънчево време, с временни увеличения на облачността в следобедните часове. На отделни места ще превали и прегърми. Ще духа слаб до умерен югозападен вятър. Минималните температури ще са 9-14°, а максималните – между 21° и 26°. Над планините ще е предимно слънчево, с временни увеличения на облачността. Около и след обяд на отделни места ще превали и прегърми. Максималната температура на височина 1200 метра ще бъде около 16°, на 2000 метра – около 8°. Над Черноморието ще е предимно слънчево, с временни увеличения на облачността. На отделни места ще превали и прегърми. В сутрешните часове ще се образува мъгла.

Изгледи за

15 максимални **18°/24°**

16 максимални **17°/23°**

В неделя преди обед ще има и слънчеви часове. След обяд на повече места ще превали и прегърми. В понеделник ще бъде по-хладно, с максимални стойности от 17 до 23 градуса. Ще бъде облачно и на много места ще превалява.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албert Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

07.15 Телепазарен прозорец
07.30 Милион и две усмивки Детско предаване
09.00 Библиотеката Предаване за културa с водещи Георги Ангелов и Андрей Захариев
10.00 Плюс това Публицистично предаване
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване
12.00 По света и у нас
12.30 Бразди Предаване за земеделие
13.00 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.00 Малки истории
14.50 Големите надежди игрален филм /копродукция, 2012г./, режисьор Майк Нюъл, в ролите: Джеръми Ървин, Роби Колтрейн, Хелена Бонам Картър, Ралф Файнс и др.
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен Кулинарно риалити
19.00 Дискавъри: Митове и легенди документален филм /8 епизод/
19.25 Как се прави: Автомобили на мечтите документален филм /8 епизод/
19.50 Лека нощ, деца!: Къщичка на върха
20.00 По света и у нас
20.50 Д-р Време
21.00 Шоуто на Канала
22.00 Песенен конкурс ЕВРОВИЗИЯ 2016 /финал/ пряко предаване от Стокхолм
01.20 Големите надежди игрален филм/п/
03.30 Светиците тв филм /61 епизод/п/
04.15 Дискавъри: Митове и легенди документален филм /8 епизод/п/

bTV

07.00 „Дивата муха“ - предаване за екстремни спортове
07.30 „Двама мъже и половина“ - сериал, с. 11, еп. 15
08.00 „Тази събота“ - актуално предаване
11.00 „Cool T“ - лайфстайл предаване
12.00 bTV Новините
12.30 „Аламинут: Ново поколение“ - комедийна поредица
13.00 „Луд по теб“ - комедия, романтичен, САЩ, 1999 г., режисьор: Джон Шулц, в ролите: Мелиса Джоан Харт, Ейдриън Грениър, Стефан Колинс, Марк Меткалф и др.
15.00 „Истински истории“/п./ - риалити поредица
16.00 „Мармалад“ - токшоу с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
18.00 „Лотария България“ - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите
20.00 „Неудържим“ - екшън, трилър, САЩ, 2010 г., режисьор: Тони Скот, в ролите: Дензъл Уошингтън, Крис Пайн, Ти Джей Милър, Дейвид Уаршовски, Кевин Дън, Елизабет Матис и др.
22.00 „Комиците“ - комедийно предаване
23.00 „Пехотинецът“ - екшън, САЩ, 2006 г., режисьор: Джон Бонито, в ролите: Джон Сина, Джон Карлсън, Робърт Патрик и др.
01.00 „Децата на царевицата“ - ужас, САЩ, 1984 г., режисьор: Фриц Кирш, в ролите: Питър Хортън, Линда Хамилтън, Р. Дж. Армстронг, Джон Франклин, Кортни Гейнс, Роби Кигър и др.
02.30 „Луд по теб“ /п/- комедия, романтичен, САЩ, 1999 г.

NOVA

07.00 „Виолета“ - сериен филм
08.00 „Събуди се...“ - предаване на НТВ
11.00 „Съдебен спор“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова: Разследване
13.00 „Ваканцията на Мистър Бийн“ - с уч. на Роуън Аткинсън, Уилям Дефо, Карел Родън, Жан Рошфор, Стив Пембертън и др.
14.50 „Завръщане в синята лагуна“ - с уч. на Мила Йовович, Браян Круз, Лиза Пеликън и др.
17.00 „Между нас казано“ - предаване на НТВ
17.55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18.00 „Ничия земя“ - предаване на НТВ
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Чиракът на магьосника“ - с уч. на Никълъс Кейдж, Моника Белучи, Джей Баручел, Алфред Молина, Джейк Чери, Тоби Кебел, Тереза Палмър и др.
22.10 „Добре дошли в капана“ - с уч. на Джеймс Макавой, Марк Стронг, Дейвид Мориси, Джони Харис и др.
00.10 „Ваканцията на Мистър Бийн“ - с уч. на Роуън Аткинсън, Уилям Дефо, Карел Родън, Жан Рошфор, Стив Пембертън и др. /п/
01.50 „Чиракът на магьосника“ - с уч. на Никълъс Кейдж, Моника Белучи, Джей Баручел, Алфред Молина, Джейк Чери, Тоби Кебел, Тереза Палмър и др. /п/
04.50 „Завръщане в синята лагуна“ /п/

1

06.00 Новини
06.10 „Гении и злодеи“
06.35 Игрален филм: „А ако това е любов“
08.20 „Свири, хармонико любима“
08.55 „Умници“
09.40 „Думи на пастира“
10.00 Новини
10.15 „Вкусно“
10.50 „Влад Листев. Живот, по-бърз от куршум“
11.45 „Смешарики. Новите приключения“
12.00 Новини
12.15 „Идеалният ремонт“
13.05 „Теория на конспирацията“
14.00 „Ералаш“
14.30 Игрален филм: „Незавършена повест“
16.15 Игрален филм: „Разплата“
18.00 Вечерни новини
18.15 Игрален филм: „Разплата“ (продължение)
18.25 „Отгатни мелодията“
19.00 „Без застраховка“
21.00 Време
21.20 „Тази вечер“ с Андрей Малахов
22.50 Игрален филм: „Москва никога не спи“
00.35 Игрален филм: „Дванадесетте стола“
03.15 Игрален филм: „Уволнение на брега“
04.40 „Докато всички са вкъщи“

ОВЕН

Настроението ви е просто чудесно и хората около вас неприкъснато ще отбелязват този факт.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

Противоречив и интересен ден. Настроението ви може да варира от ентусиазъм до меланхолия. Овладейте се.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Осъществените днес срещи и делови контакти ще благоприятстват развитието на бизнес-отношенията.

22 май - 21 юни

РАК

Деятелите от деловия живот могат да бъдат спокойни. Делата ви се развиват много добре и печалбата е по-голяма от очакваната.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Ще се отнесете с разбиране към проблемите, които стоят на дневен ред, и без да залитате по обещания за бързи печалби.

23 юли - 23 август

ДЕВА

И днес ще продължите с темпото от последните дни, давайки предимство на срочните си задачи. Ще се въздържите от изкушения.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Енергията ще ви стигне и за ангажименти от по-друг характер, наред със служебните и семейните.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Ще засилите вниманието си към въпрос или задача, от която може да извлечете ползи за себе си. Имате нюх за всичко.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Изпълнявате безукорно професионалните си задължения, но мислите ви са в съвсем друга посока.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Професионалните ви ангажименти днес ви носят очакваните резултати и това укрепва доброто ви настроение.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

В очакване сте на нещо хубаво и това ви прави по-чувствителни, но в същото време ви дава допълнителен импулс за изява.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

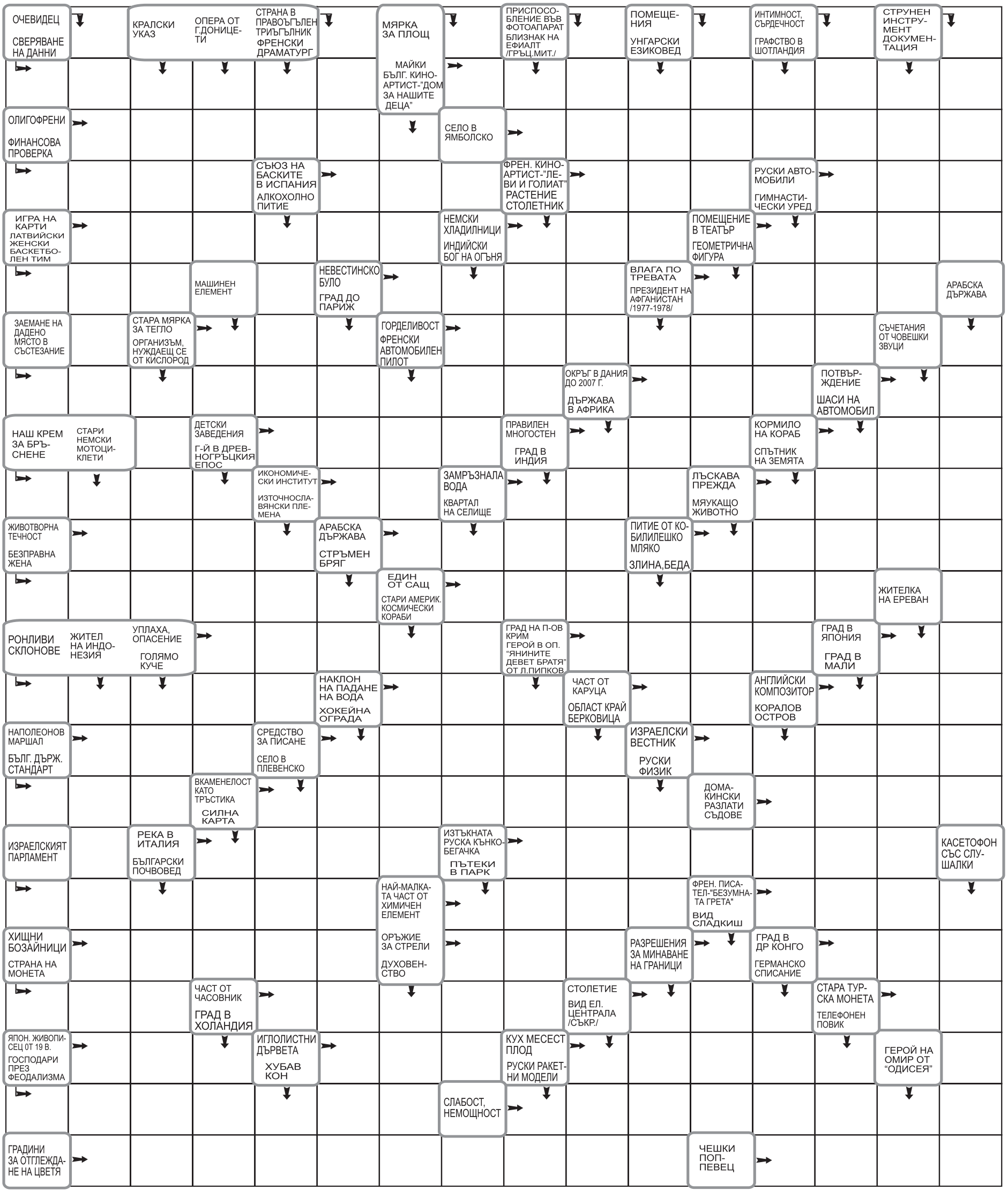
Притесненията ви по текущ проект ще отстъпи място на по-ведри мисли. Причина за това е и усещането ви за справяне.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

РЕЧНИК: Араван, Дауд, Екарте, Ике.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КАТАСТРОФА - НЕРВИ - ТИР - ВДОВЕЦ - ОЛК - АРАДИК - АРЕНИ - АИПС - МТИ - КОСМИ - ЛЕИ - БАЛКАН - РЗА - ЛАРКЕ - ШИИЗЪМ - ЕЕМ - СРЕДА - НДО - АТАР - РУПОР - НБИ - ЛЕНЕ - ОЛЕАТИ - ЦСЦ - ИОВ - ОК - ХАЙДН - АВИА - НОЖ - ИН - МИЛАДИНОВА - АНИМАТОР - ШАНЦА - КАНА - ЕДИН ЖИВОТ - ЯКА - АРМАНИ.
ОТВЕСНО: ЖАНДАРМЕРИСТ - ЛИАНИ - АЕК - ТЕОРЕТИЗИРАНЕ - ЙОЛАНДА - ГАРВАНИ - АЗЕРБАЙДЖАНЦИ - СВЕДИ - ЪД - ИТОН - ДИАНА - АТИЦИ - КАЛМАР - ИВ - ИИМ - ЖР - КАОЛА - УЛ - АННА КИМ - ТОТО - ИСКРЕН ПЕЦОВ - ОТАВА - ФИЛИП МАКЕДОНСКИ - ВОНОН - ПАРК - СИНЕМОРЕЦ - АПАРАТИ.

ХАОС
ВОДОРАВНО: БАЛЕТИСТИ - МИНЗУХАР - ЛЕН - АКЕРА - ТИ - ВАМИ - ЮНИ - ЕНАКЕ - БЛЕ - ИКБАЛ - САИ - РЕАЛИСТ - НРАВ - АНТЕ - АВАНС - ОТ - ЯКА - ЕТЕРИ.

ОТВЕСНО: ПАМЕТНИК - РАК - ЛИНИИ - БРАВА - ДЕН - БАЕВА - ТЗАВЕЛЛА - НЕ - ПИУКАНЕ - ЛАСТ - СХЕМА - СИН - СТАРИК - АСТОР - ИРА - ЕПИТЕТИ.

ГЛАВОБЛЪСКАНИЦА
I. 1.РЪЖДА. 2.ЪГЛЕН. 3.ЖЛЕЗИ. 4.ДЕЗОР. 5.АНИРИ.
II. 1.КЛИНЧ. 2.ЛИКРА. 3.ИКБАЛ. 4.НРАВИ. 5.ЧАЛИЧ.
III. 1.ИГРАЧ. 2.ГРЕДА. 3.РЕЗЕН. 4.АДЕПТ. 5.ЧАНТА.
IV. 1.ПАЗАЧ. 2.АРЕНА. 3.ЗЕЛКИ. 4.АНКОР. 5.ЧАИРА.
V. 1.АЛБУМ. 2.ЛЕЕНЕ. 3.БЕТИС. 4.УНИАТ. 5.МЕСТА.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 14 МАЙ 2016

ЗАДУШЕНО МЕСО С ЛУК
ДУХОВИ ИНСТРУМЕНТИ
ЧАСТИ ОТ ОБУВКИ
ДВОРНА ВРАТА
НАШ ПИСАТЕЛ-"ТЮТЮН"
ПОЛСКИ ФАНТАСТ-"СОЛАРИС"
СЪЗДАТЕЛКА
ГЕРОЙ В ДРАМАТА "ХЪШОВЕ" ОТ ИВ.ВАЗОВ
ДРЕВОРИМ. ИМПЕРАТОР
ТУРСКИ АВИАЦИОНЕН ОПЕРАТОР
ПЪТНА ПОЛИЦИЯ
Г-Й В ЕДНОИМ. ТРАГЕДИЯ ОТ ШЕКСПИР
КРЯСЪК
ГЕОЛОЖКИ СЪОРЪЖЕНИЯ
СЕМЕЙСТВО РУСКИ ИЛЮЗИОНИСТИ
ВОЙНИЦИ

ТЪРЖЕСТВО
ФРЕНСКИ ФУТБОЛИСТ, /Р.1978/
ДВИГАТЕЛ
ПЕРИОД ЗА СЛЪНЧЕВИ И ЛУННИ ЗАТЪМНЕНИЯ
СЕДМОТО ИЗКУСТВО
СОБСТВЕНИЦИ, ГОСПОДАРИ
ВАЖНИ ЛИЧНОСТИ
ТЪРЖЕСТВЕНИ СТИХОТВОРЕНИЯ
РОДСТВЕНИЦИ

МЕЖДУНАР. ТУРИСТИЧЕСКИ СЪЮЗ /СЪКР./
ЮЖЕН ПЛОД
СТРОИТЕЛЕН МАТЕРИАЛ
РИБА МИХАЛЦА
ПРЕДПОЧИТАНИЯ
ЧАСТ ОТ ТЯЛОТО
ЕСТОН. ОПЕРЕН ПЕВЕЦ
РЕКА В НОРВЕГИЯ
ПРИТОК НА ДУНАВ
ХОТЕЛ В СМОЛЯН

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА БЪЛГ.ФЕДЕРАЦИЯ ПО МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
ДЪРЖАВА В АЗИЯ
СЕЛО В ГАБРОВСКО
ЛЕЧИТЕЛИ ЧРЕЗ АЛОПАТИЯ
БЪЛГАРСКИ ХАЙДУТИН
ПРАХОВА МЕТАЛУРГИЯ

КАТОЛИЧЕСКИ СВЕЩЕНИЦИ
МЯРКА ЗА СКЪПОЦЕННОСТИ
ВЪДИЧАР, РИБОЛОВЕЦ

ДОВИЖДАНЕ
ЧОВЕК БЕЗ РОДИТЕЛ
МЕКСИК. ЖИВОПИСЕЦ (1883-1949)
ЛЕГЕНДАРЕН ФРЕНСКИ КОЛОЕЗДАЧ ПРИСЛУЖНИК В ДЮКЯН
МУЗ. НОТА
НАШ ЛИТЕРАТ. ВЕСТНИК /1929-1934/

ХИГИЕНИСТ
ЧЕШКИ КАМИОНИ
ЕВРЕЙСКИ ЕЗИК
РЕДИЦА ИЗСТРЕЛИ

НАЦИОНАЛНА РАЗПРОСТРАНИТЕЛСКА АГЕНЦИЯ/СЪКР./
БЕЛЕЗНИЦИ
Г-Й В РОМАНА "ЕМАНУЕЛА" ОТ Е.АРСАН
РУСКИ САМОЛЕТИ
РЕКА В ЕВРОПА
ЧАСТИ ОТ ТВ ФИЛМ
ШОТЛАНДСКИ ФУТБ. ТИМ
ИМУЩЕСТВО
СПОРТНО НАРУШЕНИЕ
НАШ ГРАД

ЖИТНИ ИЗРАСТЪЦИ
ТАЙНА СРЕЩА
БЪЛГАРСКИ ЦИГУЛАР
ПОСОБИЕ ЗА ИГЛИ
ГРАД В ИТАЛИЯ
РУСКА ОПЕРНА ПЕВИЦА

МУЗИКАЛНА НОТА
ЗАЩИТЕН ИЗКОП
МОРСКО ЖИВОТНО
ПОЛУОСТРОВ В АЗИЯ
РЕЗБА НА ВИНТ

МЯРКА ЗА ОБЕМ В КИТАЙ
ЛУДОЛФОВОТО ЧИСЛО
ИЗРАСТЪЦИ ВЪРХУ ГЛАВА НА ЖИВОТНО
ОБРЕДНИ ХЛЯБОВЕ
МЛЕЧЕН ПРОДУКТ
НАНИЗ, РЕДИЦА

ЕЛЕКТРИЧЕСКИ УРЕД
ГРАД В РУСИЯ, ЗАБАЙКАЛИЕТО
СПЛАВ ОТ НИКЕЛ И ЖЕЛЯЗО
БРАТ НА РЕМ (РИМ.МИТ.)

КАРТА ЗА ИГРА
РЕКА ВЪВ ФРАНЦИЯ
УПОРСТВО
ИЗТОЧЕН ВЛАДЕТЕЛ
ПАРКОВИ ПЪТЕКИ
СТОЛИЦАТА НА ГАНА
ПЕТНО, ДАМГА

ПРОТИВОПАРАЗИТНО СРЕДСТВО
НИСЪК ГЛАС
ГРАД В ГАБОН
АМЕРИКАНСКИ ФИЗИК

ЛЕКАРСТВО, ДОБИВАНО ОТ КОКИЧЕТО
ЕГИПЕТСКИ ФУТБ. ТИМ
ПЧЕЛЕН ПРОДУКТ
ГРАД В НИГЕРИЯ
РЕКА В ЮАР
ПЕСЕН НА Л.ИВАНОВА

СВЪРЗАНИ ЦВЕТЯ ЗА ДАР
РУСКИ ВЕРТОЛЕТИ

ОСТРОВ ВЪВ ФРЕНСКА ПОЛИНЕЗИЯ
БАЛЕТНА АРТИСТКА

РЕЧНИК: Акима, Левко, Саа, Цо.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

Кенийци се пускат на маратона на Варна

Събитието е и с благородна кауза, а общият награден фонд 50 000 лв.

Лагат Кипкиего, Еверлин Косгей и Патрик Мурицки (от ляво на дясно) се зарекоха да са сред призьорите на варненския маратон

Трима елитни кенийски атлети ще се пуснат в първия маратон на Варна утре. При жените е заявена Еверлин Косгей, която е на 30 години и в актива си има участия в престижните маратони на Порто и Серенгети. При мъжете ще участват Лагат Кипкиего (26 г.) и година по-възрастният Патрик Муриуки. Именно Муриуки е най-елитният състезател, след като личното му постижение е 2,10 ч. Времето е гросмайсторско за тази дисциплина.

Тримата пристигнаха от Найроби през Истанбул и след като преспаха в София, потеглиха вчера за морската ни столица. Всички те са амбицирани да направят "голям шлем" в България, като участват и в трите маратона от новоучредената верига, която включва стартовете във Варна, в Стара Загора на 26 юли и Балканското първенство в София на 9 октомври.

"Впечатлени сме от наградния фонд, поздравления за организаторите, които още в дебюта на варненския маратон осигуриха подобни призове, които са равни, че и по-големи тези в редица авторитетни и традиционни европейски маратони", заяви Муриуки.

Организаторите осигуряват рекорден награден фонд, който за всеки от стартовете е по 50 000 лв. - разбит в 44 индивидуални парични награди на 8,4 км, 16,8 км и 42,195 км. Победителите ще получат минимум по 8000 лв.(толкова взимат и шампионите на маратона във Франкфурт). За най-добрите комплексно в трите старта е предвиден допълнителен бонус от 20 000 лв., който се формира по точкова система с 10 т. за победителя в един маратон, 7 за втория, 5 за третия и т.н. до шестия и с изискан минимум от 25 т. Във Варна ще има и много призове за участниците в масовите бягания. Първите 40 финиширали в тях ще получат предметни награди - спортни сакове, анцузи и др.

"Пристигаме от голям атлетически камп, където цяла зима с нас се подготвяше вашият рекордьор Митко Ценов с треньора Йово Николов, чакаме с нетърпение да се срещнем с тях във Варна", каза Кипкиего, като изрази възхищението си от професионализма на българите. Ценов е европейски шампион за младежи под 23 години в бягането на 3000 метра стийпълчейз, той има квота за Игрите в Рио и от няколко месеца се подготвя в Кения.

Маратонът във Варна е и с благородна кауза. Организаторите ще осигурят пункт на желаещите да дарят кръв в зоната на старт/финала и по този начин ще подпомогнат кампанията на регионалния Кръвен център. Стартът и финалът са на едно от най-красивите места във Варна - площад "Независимост" до Операта, а трасето от пет обиколки по 8,4 км преминава през пешеходната зона покрай Фестивалния и конгресен център и навлиза в зеленината на уникалната Морска градина.

Милица Мирчева и още 24 дами на старт в Плевен

Мони ГЕОРГИЕВ

25 жени, сред които и извоюваната квота за Олимпиадата в Рио Милица Мирчева, са се записали за участие на класическата дистанция (42 195 км) на Маратона на приятелството в Плевен. Третото му издание ще се състои другата неделя (22.05) от 9,00 ч., като за втора поредна година маратонът ще е домакин на Националното първенство по полумаратон (21,1 км). "Ще има и традиционната щафета за 2-ма души по 10,1 км, масов крос от 3 км и състезания за деца в 2 групи. Наградният фонд е 5700 лв., като чрез жребий двама от успешно завършилите някоя от трите дълги дистанции ще спечелят велосипеди BMW. В класическия маратон са се записали 100 души, от които 25 жени. Само за сравнение - на първото му издание през 2014 г. дамите бяха едва 4. Очакваме на старт 240 бегачи от 15 страни, включително Мирчева и миналогодишният победител в полумаратона Йоло Николов", заяви директорът на маратона Станислав Георгиев, чийто клуб "Бегач" е съвместен организатор с "Eyes-Open" и община Плевен. Провата е сертифицирана и ако бъдат поставени рекорди, ще бъдат признати. Част от набраните средства пък ще бъдат дарени за построяване на фитнес площадка на открито в града.

РОЗБЕРГ ЗАДАДЕ ТЕМПОТО И НА „КАТАЛУНИЯ"

Нико Розберг зададе темпото и за Гран при на Испания. Германският пилот на Мерцедес бе най-бърз във втората тренировка на пистата "Каталуния", която е по-меродавна от първата. Лидерът в класирането завърти най-бързата си обиколка за 1:23.922 мин. Той остана на трасето точно 35 тура и изпревари с 0,254 сек. Кими Райконен (Фин). Пилотът на Ферари се нареди втори и в първата сесия. Трети следобед остана световният шампион Люис Хамилтън (Вбр), който бе по-бавен с 0,719 сек. от съотборника си. Зад него веднага е най-бързият в първата тренировка Себастиан Фетел (Гер), който с другото Ферари бе по-бавен с 1,095 сек. от Розберг. Следват Карлос Сайнц-младши (Исп, Торо Росо), пред Даниел Рикардо (Авл, Ред Бул), Фернандо Алонсо (Исп, Макларън), Макс Верстапен (Хол, Ред Бул), Серхио Перес (Мекс, Форс Индия) и Нико Хюлкенберг (Гер, Форс Индия). За младия Верстапен това бе първи ден като пилот на Ред Бул, след като през седмицата той замени руснака Даниил Квят, който пък отиде във втория тим на австрийците Торо Росо, и даде 15-о време. Състезанието е утре от 15 часа.

Световният шампион Люис Хамилтън пак нямаше ден и не можа да се пребори със съотборника си в Мерцедес Нико Розберг

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА СПОРТ
14.30 Дарби Каунти - Хъл Сити
18.00 Черно море - Ботев
20.30 Локо Пд - Монтана
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Милан - Рома
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
22.00 Реймс - Лион
ПО НОВА СПОРТ
19.30 Барнзли - Уолсол
22.00 Монако - Монпелие
ПО ЕВРОСПОРТ 2
13.45 Португалия - Австрия (юноши)
16.15 Вердер - Айнтрахт
18.45 Германия - Белгия (юноши)
00.00 Монреал - Филаделфия
ПО СПОРТ+
18.00 Гранада - Барселона
ПО Ф+
18.00 Депортиво - Реал М

УТРЕ

ПО ДИЕМА СПОРТ 2
17.00 Нюкасъл - Тотнъм
20.30 Пирин - Левски
ПО ДИЕМА СПОРТ
17.00 Манчестър Юнайтед - Борнемут
ПО КАНАЛ 3
16.00 ЦСКА - Балкан Варвара
ПО ДИЕМА
17.00 Арсенал - Астън Вила
ПО НОВА СПОРТ
17.00 Суонзи - Манчестър Сити
20.00 Плимут Аргайл - Портсмут

кратки

Живко Миланов с приз в Кипър

Живко Миланов получи приза за най-добър десен бранител в първенството на Кипър. Националът стана шампион на страната с отбора на АПОЕЛ Никозия. Бившият ас на Левски имаше ключова роля, въпреки че акостира в Кипър едва през януари.

momo

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №37

6 от 49
Числа: 3, 25, 26, 35, 42, 45
I гр. (6) няма
II гр. (5) 3 по 9321,60 лв.
III гр. (4) 395 по 70,80 лв.
IV гр. (3) 7762 по 5 лв.
ДЖАКПОТ: 2 368 977Р95 лв.

6 от 42
Числа: 3, 6, 21, 33, 34, 35
I гр. (6) няма
II гр. (5) 4 по 3965,60 лв.
III гр. (4) 364 по 43,60 лв.
IV гр. (3) 6947 по 3,30 лв.
ДЖАКПОТ: 701 671,65 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ
Числа: 4, 7, 17, 22, 23
I гр. (5) 2 по 11 582,40 лв.
II гр. (4) 303 по 76,50 лв.
III гр. (3) 9063 по 3,40 лв.
II ТЕГЛЕНЕ
Числа: 7, 15, 20, 32, 34
I гр. (5) 1 от 23 164,70 лв.
II гр. (4) 197 по 117,60 лв.
III гр. (3) 7113 по 4,30 лв.

ЗОДИАК
Числа: 9, 16, 22, 32, 38 + 7
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) 1 от 5000 лв.
IV гр. (4) 2 по 500 лв.
V гр. (3+1) 34 по 100 лв.
VI гр. (3) 257 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 416 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 2238 по 1,50 лв.
IX гр. (2+0) 4009 по 1 лв.
X гр. (0+1) 3380 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 000 000 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 1, 5, 6
Цифра: 1, 8, 5
I гр. (3) 10 по 1523,20 лв.
II гр. (2) 1929 по 7,90 лв.

Снимки БГНЕС

Членове на ФИФА се разписват на огромна топка преди церемонията по откриване на 66-ия конгрес на световната футболна организация в Мексико Сити

Левски уволни Стойчо Стоев

Люпко Петрович вариант за негов заместник, Георги Иванов остава

Левски уволни треньора Стойчо Стоев. Решението е взето на заседанието на Управителния съвет в сряда, но бе оповестено едва вчера. Договорът е бил прекратен по взаимно съгласие. Стоев имаше по-малко от два месеца до изтичането на контракта си със "сините", които обаче решиха да се освободят от него по-рано. Стоев бе изгонен след загубата от Локо Пд с 2:3, а това бе първото поражение за столичани от общо 11 мача. Футболният специалист бе най-дълго задържалият се на ветровития пост след ерата "Станимир Стоилов". Стоев бе начело на "сините" от 22 декември 2014 година, когато пое тима "на пожар", след като Димитър Димитров-Херо отказа да бъде треньор. Той изведе тима в 49 мача, в които записа 25 победи, 13 равенства, 11 загуби. През този период Левски не можа да спечели нито един трофей, а през май загуби злощастно на финала за Купата на България от Черно море с 1:2 след продължения. Този сезон целта на Стоев бе да класира тима за квалификациите на Лига Европа и той успя, но шефовете решиха да го уволнят. Стоев ще

Стойчо Стоев

води утре "сините" за последно при гостуването на Пирин.

Неговият заместник ще стане ясен официално в понеделник. Георги Иванов обяви, че новият треньор ще е чужденец. Вариант е Люпко Петрович, като според едни източници той вече се е договорил и му се вади работна виза, а според други сърбинът е втори избор. "Сините" преговаряли и с още един специалист, но неговото име все още се пази в тайна. По всяка вероятност, ако не се стигне до консенсус с въпросния треньор, Петрович ще поеме Левски.

Гонзо пък остава при "сините". Преди два месеца спортният директор бе обявил, че ако Стоев бъде уволнен, ще помисли дали да напусне тима след края на първенството. Засега Гонзо не разкрива дали ще сдаде поста си. За неговото място се спряга Наско Сираков.

"Доводите са такива, че може би натежа моята реплика, че отборът все още е далеч от Лудогорец, което за мен е искрено, честно и правдиво. И на мен ми се иска да не сме там, но такива са реалностите. Другото е, че сравних Левски с Райо Валекано, но аз съпоставих бюджетите на двата тима. Знам, че умните хора са ме разбрали. Наистина ми е малко тъжно. Изживях немалко хубави моменти. Тъжно е, когато си тръгваш, защото си свикнал с ръководството, с екипа, с футболистите. В този период бяхме добър екип, който си вършеше професионално работата. От един отбор, който беше на седмо място, с хиляди перипетии, с редуциране на бюджет, с изключително много млади състезатели, мисля, че се стабилизира и ще играе в евротурнирите", каза Стоев.

НА „ГЕРЕНА" СПИРАТ ДА СЕ ИЗДЪРЖАТ СЪС ЗАЕМИ

Левски спира да се издържа със заеми. Това решение е взето на последното заседание на Управителния съвет на клуба. Предложението е поставено за гласуване от Тръст "Синя България" и Националния клуб на привържениците, които имат по едно място в УС, и е било прието единодушно. Фенските организации обявиха, че клубът има финансови затруднения и настоящите мажоритарни собственици Иво Тонев, Александър Ангелов и Николай Иванов не се справят със стабилизирането.

"Оценяваме опитите за финансово стабилизиране, но ги смятаме за крайно недостатъчни. Тръст "Синя България" и НКП определят като незадоволителна формата на финансиране от страна на мажоритарните собственици. В качеството си на миноритарен акционер тръстът ще започне проверка на всички договори в клуба", пише в съобщението. От двете организации оповестиха, че са доволни от решението отговорността за селекцията на клуба да бъде изцяло в ръцете на спортния директор. "Това прекратява нежеланите практики за вмешателство и липса на отговорност."

ЦСКА можел да не играе финал за купата

ЦСКА е можел да не играе финал за купата с Монтана, а тимът на Емил Велев да получи трофея, без да има мач. Такъв вариант е бил възможен, ако молбата за фалиране на "армейците" е била одобрена от съда. "По този начин клубът нямаше да го има", разкри синдикът на "червените" Дора Милева.

Както е известно, вече бившият изпълнителен директор Александър Тодоров е подал въпросната молба с идеята клубът да бъде ликвидиран преди края на процедурата по несъстоятелност. Документът е внесен в края на март от Тодоров по искане на Гриша Ганчев,

от съда, трофеят щеше да бъде връчен по служебен начин на Монтана. Щеше да последва заличаване на дружеството в Търговския регистър. По-лошото е, че след фалит клубът веднага щеше да прекрати своята дейност, а резултатите на отбора щяха да бъдат анулирани. Тодоров оттегли молбата и по този начин не се стигна до фаталния край на ЦСКА. Точните дългове на клуба ще станат ясни до 20 май", обяви пред "Блиц" Милева.

след което е изтеглен пак от него 3 седмици по-късно. Именно заради тези си действия Ганчев замени Тодоров с бореца Николай Паслар.

"Ако въпросната молба беше одобрена

Произведено в България

Уеднаквете топките, бе хора!

Иван ЧЕНЧЕВ

Преди доста години, когато като деца играехме футбол в двора на 1-во училище, имахме един лаф - кой предлага, той залага. Мъдро беше, защото всеки мислеше три пъти, преди да си каже на глас хрумката. Така се спестяваха много глупости, които щяха да бъдат извършени от детски наивитет. Сума ти бели имам предвид. Днес обаче никой не мисли, преди да предлага, което носи своите непоправими вреди. На всичкото отгоре те са с натрупване. Нещо като отрицателен джакпот. Най-лошото от всичко е, че потърпевшо е все народонаселението. Нищо, че тези от властта ни вменяват, че и те били от него. Само че ние не гледаме произхода, а производните. Кръговете и зависимостите. И се оказва, че ако властта е излъчена по конституция от българите, то тези в нея в момента вече се имат за един вид по-различни българи. Някак си никой не ги отъждествява със семката, от която произлизат. Даже и те самите странят от нея. Пишат се европейци, а на хората казват, че човеците в Татковината трябва сами да си заслужат европейството. Разделиха ни на касти, бре! Нали виждате? Само дето в тяхната трудно се влиза, защото е почти невъзможно да им стъпиш на портфейлите, ако ме разбирате, а съм сигурен, че - да.

Както навред у нас, и в спорта се набляга повече на определени личности, а не на всички. Без да съществува разбирането, че спортът е за всички, а не за единици хора. Така и с политиката. Така е, защото тя доста отдавна е в рединте на спорта. А не бива, ама кой да носи отговорност? Чета, че Григор Димитров е направил предложение за ново правило в тениса. Иска човекът да разчупи брадясали традиции, което не е лошо, ако има смисъл. А че има, има, защото е хубаво всеки да има равен старт. Та наш Гришо призовава на всички турнири в тениса да има уеднаквяване на топките. Да се ползва една марка. Топките са важни в тениса. И в живота са важни. Особено ако си мъж. Така.

Предложението на Гришо ме навежда на мечтата, че би било много хубаво да се играе с еднакви топки, ама е повече от ясно на аудиторията, че няма как да стане подобно нещо. И на корта, и в ежедневието. А на много мъже по принцип, меко казано, не им става хубаво, когато се окаже, че на една жена ѝ стиска повече, отколкото на тях. Разбирайте го двояко като по-горе. И не се плашете от женското начало, защото топките изобщо не са еднакви и абсолютно никога няма да бъдат.

Иначе и в Англия, която е родината на футбола, започнаха да дават път в съдийството на хора от всякакви сфери. Интересното е, че правото да свири мачове на юноши е получила Ейми, която е известен модел на бельо. Щом и там традициите не са това, което бяха, си мисля, че скоро може да имаме диригент на агитка, сумо на кънки и шах с восъчни фигури. Просто се оказва, че нищо не е неправилно, ако хората го приемат и искат. Шарен свят, а?

www.duma.bg

Розберг зададе темпото и в Испания

Стр. 38

Топят медалисти от Сочи за допинг

15 руски спортисти били с подменени проби, твърди бивш шеф на РУСАДА

Нов допинг скандал се появи в Русия. Бившият директор на руската антидопингова агенция (РУСАДА) Григори Родченков обяви, че е имало държавно организирано прикриване на положителни проби на руски спортисти на Зимната олимпиада в Сочи 2014 г. Пред вестник "Ню Йорк Таймс" д-р Родченков заяви, че бил разработил "коктейл от три забранени субстанции", който се смесвал с алкохол и се давал на спортистите. Той също така твърди, че антидопинговите експерти и тайните служби в Русия са подменяли пробите с чиста урина, събирана месеци по-рано.

Така Родченков потвърди думите на бившия служител на РУСАДА Витали Степанов, който пък смята, че четирима от олимпийските шампиони на Русия са били на стероиди. Общо намесените медалисти от Сочи са 15 души.

"Хората празнуваха олимпийските титли, а ние седяхме и подменяхме урината им. За Сочи бяхме напълно екипирани, обучени и перфектно подготвени, както никога преди това. Всичко работеше като швейцарски часовник", заяви Родченков.

Думите му обаче идват, след като той избяга в САЩ и получи американско гражданство. В Сочи Русия спечели класирането по медали с 13 златни, 11 сребърни и девет бронзови отличия. След олимпиадата Родченков беше награден с президентския медал за приятелството от Владимир Путин, но сдаде поста след скандала с леката атлетика.

Виталий Мутко реагира скептично на думите на Родченков. Спортният министър на Русия обяви, че те са някакъв вид реваншизъм, а целта е бившият шеф на РУСАДА да се изкаже негативно за руския спорт. "Един обиден човек може да разкаже дадена история, както му е угодно. Това са размишления на човек, който е обвиняем", каза Мутко пред ТАСС. През 2011 г. Родченков е разследван, че е разпространявал забранени вещества. По аналогично дело пък е била призната за виновна неговата сестра. Родченков обяви, че делото срещу него е било прекратено и той е убеден, че това е заради работата му на Игрите в Сочи.

"Защо мислите, че Степанов е застрашен? Ние не помним злото дълго време. Може ли да бъде спокоен за живота си? Абсолютно. Неучастието на нашите спортисти на Олимпийските игри не е трагедия. Трагедията е, когато хората умират след атаките", заяви Мутко пред АРД.

"Нека просто кажем, че тези твърдения изглеждат абсолютно неоснователни. Те не са аргументирани. Това просто изглежда като клевета на дезертьор. Аз не бих се доверил на подобни твърдения", обяви говорителят на Путин Дмитрий Песков.

Исус Маринов изпълнява съчетанието си на халки на Световната купа по спортна гимнастика във Варна. Българинът обаче се приземи лошо и така не успя да се класира за финала

Аоияма излезе от негативна серия

Даниел Иванов-Аоияма излезе от негативната серия на турнира по сумо в Токио. Българинът беше наредил четири поредни загуби, но вчера се поздрави с втора победа. В схватка от VI кръг борецът от Елхово извади от равновесие съперника си Такарафуджи с техниката "хатакикоми". Така 187-килограмовият нашенец е с две бели и четири черни точки. Негов съперник днес е най-титулуваният сумист за всички времена Хакухо. Аоияма все още няма победа над "Белия феникс", ако не се брои една служебна от миналата година, когато монголецът се контузи точно преди двубоя с нашия.

ГРИШО ЗАПОЧВА АМЕРИКАНСКОТО ТУРНЕ ОТ ВАШИНГТОН

Григор Димитров ще започне лятното турне в САЩ с турнира от категория "АТП 500" във Вашингтон. Надпреварата е от 18 до 24 юли. Това ще бъде и първият турнир за българския тенисист след сезона на трева. Най-доброто класиране на Димитров в американската столица е 1/4-финал през 2013 г., а миналия сезон хасковлията достигна до III кръг, където загуби от американеца Стив Джонсън. 24-годишният тенисист, който падна до най-ниското си класиране в световната ранглиста от над три години - 35-о място, ще приключи сезона на червени кортове с "Ролан Гарос", който започва на 23 май. Програма му за сезона на трева включва турнирите в Щутгарт, в "Куинс" и "Уимбълдън".

1 млн. долара оставиха Казийски в Япония

Матей Казийски остава за още един сезон в японското волейболно първенство. Българската звезда е подписал нов договор с Джей Тект, съобщи авторитетният спортен вестник "Гадзета дело Спорт". Посрещачът изкара сравнително успешна година в Япония, като тимът завърши на четвърто място и игра финал за купата на "Черния орел". С оставането си в страната на изгряващото слънце Матей отклони няколко примамливи оферти от топ европейски клубове. По всяка вероятност българинът е склонил да остане в Азия заради високата заплата. Миналия сезон българинът получи $1 млн., като източници твърдят, че сега той ще получи същите пари. Родната звезда имаше предложение от следващата седмица да играе за катарския Ал Раян за Купата на емира. Заради некоректно отношение от страна на клуба обаче отказа офертата и се отдаде на почивка.

следайте

ПО БНТ HD
СПОРТНА ГИМНАСТИКА
14.00 СК във Варна
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СУПЕРБАЙК
08.30 и 11.00
ГРАН ПРИ НА МАЛАЙЗИЯ
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.45 Джиро д'Италия
СКОКОВЕ ВЪВ ВОДА
19.00 ЕП в Лондон
ПО Ф+
ТЕНИС
13.00, 15.30 и 21.30
"Мастърс" в Рим
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Испания (квалификация)

Утре
ПО БНТ HD
СПОРТНА ГИМНАСТИКА
14.45 СК във Варна
МОТОКРОС
14.00 и 17.00 Гран при на Италия
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СУПЕРСПОРТ
09.15 Гран при на Малайзия
СУПЕРБАЙК
11.00 Гран при на Малайзия
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.30 Джиро д'Италия
СКОКОВЕ ВЪВ ВОДА
19.15 ЕП в Лондон
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
ФОРМУЛА 1
15.00 Гран при на Испания
ПО Ф+
ТЕНИС
15.00 и 20.00 "Мастърс" в Рим

кратки

Три наши волейболни отбора в Европа

Три волейболни отбора ще представляват България в европейските клубни турнири есента. Това са шампионът при мъжете Добруджа, първенецът при жените Марица и носителят на купата при дамите Левски. "Добруджанци", които през изминалата кампания спечелиха историческа първа титла в Суперлигата, ще играят в Шампионската лига. Марица също ще участва в най-авторитетния клубен турнир, а Левски ще представя страната ни в третия по сила "Чалъндж Къп".

Найденова на 1/2-финал във Фукуока

Александрина Найденова и Инди де Фрооме (Хол) се класираха за 1/2-финалите на двойки на турнира по тенис във Фукуока ($50 000). Българо-холандският тандем трябваше да играе срещу Ан-Софи Местах (Бел) и Сторм Сандърс (Авл), но водачките в схемата се отказаха. За място на финала двете ще срещнат японките Юнри Намигата и Ерика Сема. 24-годишната българка заслужи 29 т. на двойки и $348.

Серена Уилямс яла кучешка храна

Серена Уилямс призна, че е опитала от любопитство кучешка храна на любимеца си Чип. Затова носителката на 21 титли от Големия шлем и настояща №1 в света имаше стомашни проблеми в мача срещу Кристина Макхейл в Рим. "Вкусът беше странен, нещо като препарат за почистване. Насилих се да го преглътна. Нямам идея какво точно слагат в тези кучешки храни. Чип обаче го харесва. Не мисля, че тази храна е подходяща да бъде консумирана от хора. Трябва да се напише някъде", обясни Серена.

ДУМА

9 770861 134022